

Vymezení funkčního území

Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Zpracovatelský tým:

Mgr. Ondřej Mulíček, Ph.D.

Mgr. Daniel Seidenglanz, Ph.D

Ing. Daniel Franke

Mgr. Jiří Malý

OBSAH

Manažerské shrnutí	4
A. Úvod	4
A.1 Cíle studie	4
A.2 Metodika vymezení	6
A.3 Sídlní kontext	9
B. Pracovní vztahy	11
B.1 Vztahově uzavřené pracovní regiony (travel-to-work-areas)	11
B.2 Významné proudy pracovní dojížděky	20
B.3 Podíly vyjíždějících za prací	28
C. Dojížděka do škol	32
C.1 Dojížděka do základních škol	32
C.2 Dojížděka do škol (mimo základních)	34
D. Migrační vztahy	36
D.1 Prostorové shlukování (metoda INTRAMAX)	36
D.2 Významné migrační proudy	44
E. Dopravní dostupnost	48
E.1 Dopravní dostupnost individuální automobilovou dopravou	48
E.2 Dopravní dostupnost individuální hromadnou dopravou	50
F. Syntetické vymezení funkčních území	52
F.1 Postup syntetického vymezení	52
F.2 Vymezení maximálního rozsahu funkčních regionů	52
F.3 Diferenciace obcí dle syntetického ukazatele funkční integrace	55
F.4 Finální výběr obcí funkčních území	60

MANAŽERSKÉ SHRNU TÍ

Předmětem studie je vymezení funkčních území Brněnské metropolitní oblasti (BMO) a Jihlavské sídelní aglomerace (JSA) na základě analýzy funkčních vztahů mezi jádrovým městem (Brnem, resp. Jihlavou) a obcemi v jeho zázemí. Cílem je vymezení funkčních městských regionů Brna a Jihlavy jako prostorových rámců pro rozvinutí městské dimenze kohezní politiky EU a koordinované plánovací a politické intervence.

Rozsah vymezených funkčních území je ovlivňován specifiky sídelní konfigurace v širším regionu. V případě BMO lze předpokládat její velký plošný podíl na celkové rozloze území kraje v důsledku jednoznačné dominance Brna. Vytvoření rozsáhlého funkčního území Jihlavy je naopak omezováno relativně blízkou polohou konkurenčních center.

Delimitace území BMO a JSA vychází z analýz uspořádání a intenzity prostorových (funkčních) vztahů. Ve studii je pracováno s celkem pěti skupinami ukazatelů:

1. ukazatele pracovních vztahů (dojížd'ka za prací);
2. ukazatele dojížd'ky do škol;
3. ukazatele migračních vztahů (proudy stěhování).
4. ukazatele dostupnosti individuální automobilovou dopravou (IAD);
5. ukazatele dostupnosti hromadnou dopravou (HD).

Nejvyšší význam je při vymezení BMO a JSA přikládán intenzitě a prostorové organizaci pracovních proudů. Prostorová organizace a rozsah metropolitních trhů práce poměrně dobře vystihují územní rozsahy i pro jiné typy funkčních vztahů, jako je např. spádovost za maloobchodem, občanskými službami či kulturou. V rámci analýzy pracovních proudů jsou využity tři typy vzájemně se doplňujících analytických nástrojů (1) vymezení tzv. TTWA (travel-to-work-areas), oblastí z hlediska pracovních vztahů uzavřených na zvolené hladině uzavřenosti, (2) analýza tzv. významných proudů – identifikace počtu a

cíle takových pracovních proudů vycházejících z obce, které lze označit jako významné vzhledem k ostatním (nevýznamným) pracovním proudům z obce, (3) určení podílu vyjíždějících za prací do daného centra.

Ukazatele dojížd'ky do škol hrají v kontextu studie roli kvantifikátorů umožňujících detailnější rozlišení obcí intenzivně integrovaných do funkčního území.

Ukazatele migrace jsou v rámci studie interpretovány relativně odděleně od ostatních indikátorů a slouží především v závěrečné syntetické části k ověření a korekci vymezení území BMO a JSA.

Dostupnosti centra využitím IAD, resp. IAD představují parametr polohového potenciálu obce.

Naznačené indikátory jsou zpracovány formou samostatných regionalizací a vstupují jako dílčí parametry funkčních vztahů do závěrečného syntetického vymezení. Sestavení konečného souboru obcí vytvářejících území BMO, resp. JSA je založeno na vážené syntéze výsledků jednotlivých dílčích regionalizací.

Postup syntézy sestává ze tří kroků:

1. vymezení maximálního vnějšího rozsahu funkčních regionů na základě ukazatelů pracovních vazeb;
2. diferenciací obcí dle syntetického ukazatele funkční integrace; syntetický ukazatel vzniká sloučením vybraných dílčích použitých ukazatelů;
3. finální výběr souboru obcí funkčních území na základě hodnot ukazatele celkové funkční integrace (s přihlédnutím ke kontrolnímu parametru migračních vztahů).

Výstupem studie je vymezení Brněnské metropolitní oblasti v rozsahu 167 obcí o celkové populační velikosti 609 114 obyvatel a Jihlavské sídelní aglomerace v rozsahu 103 obcí o celkové populační velikosti 103 045 obyvatel.

A. ÚVOD

A.1 Cíle studie

Cílem předkládané studie je vymezení funkčních území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace na základě analýzy funkčních vztahů mezi jádrovým městem a obcemi v jeho zázemí.

Delimitace území na základě určitého uspořádání prostorových interakcí, skrze které jsou jednotlivé dílčí územní jednotky integrovány do většího územního celku, se nazývá funkční regionalizací. Prostorovými interakcemi (funkčními vztahy) jsou zde míněny například procesy dojížděky do zaměstnání, do škol či za službami, migrace obyvatelstva a další jiné formy cirkulace osob, materiálu, informací či kapitálu.

Územní rozdíly v rozmístění bydličního obyvatelstva, pracovních příležitostí, vzdělávacích příležitostí či různých typů služeb jsou důležitou charakteristikou současného uspořádání sídelního systému a východiskem pro utváření mnohdy komplikovaného prostorového vzorce interakcí a spádů. Tzv. funkční městské regiony (metropolitní oblasti, městské či sídelní aglomerace) představují specifickou formu organizace sídelních funkčních vztahů. Ve velké většině případů se jedná o tzv. nodálně uspořádané regiony charakteristické přítomností silného městského jádra – nódu, existencí silného gradientu mezi jádrem a zázemím a související vysokou intenzitou různých typů dostředivě či odstředivě orientovaných funkčních vazeb (pozn.: *specifickou formou metropolitních oblastí jsou pak tzv. polycentrické či multinodální funkční regiony typické existencí více městských jader a často komplikovanou strukturou vnitřních funkčních vztahů*).

Brněnská metropolitní oblast a Jihlavská sídelní aglomerace jsou v kontextu studie pracovníě uvažovány jako nodální funkční regiony s jasně identifikovanými centry (Brno, resp. Jihlava). Hlavním cílem analýzy je tedy identifikovat ty obce v zázemí, jež (1) jsou skrze silné funkční vazby integrovány k Brnu, resp. Jihlavě a (2) současně nejsou vazbami s podobně vysokou intenzitou

vázány k jinému dalšímu centru mimo brněnský, resp. jihlavský funkční městský region. Podstatou regionalizačního procesu je tedy maximalizace intra-regionálních funkčních vztahů (vztahů, interakcí a vazeb odehrávajících se uvnitř hranic vymezovaného funkčního městského regionu) a minimalizace vztahů inter-regionálních (vztahů, interakcí a vazeb probíhajících napříč hranicemi vymezovaného regionu).

Zde je na místě upozornit, že postupy funkční regionalizace nepředstavují zcela objektivní a z hlediska výstupů jednoznačné způsoby vymezení funkčních regionů. Vymezené regiony jsou vždy výstupem analytickým, jež především napomáhá porozumět vztahům v území. Funkční regionalizace redukuje složitou realitu územních vztahů do abstraktnější, nicméně přehlednější formy menšího počtu vztahově (relativně) uzavřených regionů, jež mohou být dále využívány jako územní jednotky správy, intervence, politiky či analýzy. Charakter výstupů je navíc vždy ovlivňován výběrem zkoumaných funkčních vazeb, dostupností a kvalitou relevantních vztahových dat.

Jistá účelovost regionalizace formuje výběr ukazatelů a algoritmy vymezení i v případě předkládané studie. Účelem je vymezení funkčních městských regionů Brna a Jihlavy jako prostorových rámců pro rozvinutí městské dimenze kohezní politiky EU. V územním pohledu jde o zdůraznění role metropolitních oblastí (či sídelních aglomerací v regionálním měřítku) coby významných prostorových koncentrací ekonomických a sociálních funkcí. Přes doposud nedostatečnou formální definici lze metropolitní oblast i sídelní aglomeraci charakterizovat jako areál překračující svým rozsahem administrativní území jádrového města a reprezentující relativně jednotný pracovní a bytový trh. Metropolitní oblasti/sídelní aglomerace jsou vzhledem ke své hluboké vnitřní provázanosti vhodnými

územními jednotkami pro koordinované plánovací a politické intervence.

Z výše uvedeného vyplývají některé rámcové požadavky na průběh a výstupy regionalizačního procesu využitého při vymezení Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace:

- a) vymezená funkční území by měla být tzv. denními městskými systémy (daily urban systems – DUS), tj. zahrnovat ty obce, jejichž pracovní, rezidenční či obslužné charakteristiky jsou významně ovlivňovány blízkostí silného městského centra;
- b) vymezená funkční území by měla vykazovat relativně vysoké hodnoty vztahové uzavřenosti a to zejména v segmentech pracovního trhu (v ukazateli pracovních dojížděkových proudů) a trhu bytového (v ukazateli migračních proudů);

- c) časová dostupnost metropolitního centra z jednotlivých obcí ve vymezených funkčních územích by neměla výrazně překračovat obvyklé hodnoty cestovních časů při pracovní dojížděce do zaměstnání;
- d) obsluženost jednotlivých obcí ve vymezených funkčních územích prostředky hromadné dopravy ve vztahu k metropolitnímu centru by měla být nadprůměrná ve srovnání s regionálním kontextem.
- e) počet obcí zahrnutých do vymezených funkčních území by neměl přesahovat množství znemožňující vytvoření akceschopné a efektivní platformy metropolitní koordinace a spolupráce.

Předběžné výchozí požadavky směřují k vymezení takových funkčních území, která vedle funkční provázanosti vykazují i rysy jednotně utvářené identity a potenciál pro koordinované řešení sdílených vizí či problémů, tj. území umožňující tzv. *place-based approach*.

A.2 Metodika vymezení

Použitá metodika vymezení BMO a JSA odráží výše nastíněné cíle. Fakt, že pro vymezení funkčních území je použito různých typů vztahových ukazatelů, do jisté míry znemožňuje aplikaci pouze jednoho analytického postupu; ve studii je tak vzájemně kombinováno několik dílčích způsobů analýzy a interpretace funkčních vztahů. Společným cílem analýz přitom zůstává snaha rozlišit ty obce, které vykazují silné funkční vazby k Brnu, resp. Jihlavě od obcí, u nichž je míra integrace centřům nižší.

Ve studii je pracováno s celkem pěti skupinami ukazatelů:

1. ukazatele pracovních vztahů (dojížd'ky za prací);
2. ukazatele dojížd'ky do škol;
3. ukazatele migračních vztahů (proudy stěhování).

Tyto skupiny ukazatelů popisují reálné interakce v území, ať už periodického (dojížd'ka za prací či škol) či neperiodického (stěhování) charakteru. Ukazatele 4 a 5 pak vypovídají spíše o potenciálu území k interakci, tj. vyjadřují určité funkční predispozice obce pro integraci do funkčního území BMO či JSA:

4. ukazatele dostupnosti individuální automobilovou dopravou (IAD);
5. ukazatele dostupnosti hromadnou dopravou (HD).

Na základě analýz nad jednotlivými skupinami ukazatelů byly zpracovány dílčí regionalizace, které vstupovaly do závěrečné syntézy. Jejím výsledkem je pak finální vymezení území BMO a JSA, stejně jako charakteristika vnitřní diferenciací funkčních území dle různé míry integrace jednotlivých obcí.

V rámci dílčích regionalizací bylo pracováno s daty v územním vymezení Jihomoravského kraje, resp. Kraje Vysočina. Územní rozsah vymezovaných funkčních území tak byl apriori omezen hranicemi příslušných krajů.

Pracovní vztahy

Relativně nejvyšší význam je při vymezování BMO a JSA přikládán intenzitě a prostorové organizaci pracovních proudů. Důvodem je mj. fakt, že prostorová organizace a rozsah regionálních, resp. metropolitních trhů práce poměrně dobře vystihuje územní rozsahy i pro jiné typy funkčních vztahů, jako je např. spádovost za maloobchodem, občanskými službami či kulturou.

Klíčovým indikátorem zde je ukazatel celkové dojížd'ky za prací mezi obcemi. Jedná se o ukazatel dostupný ze Sčítání lidu, domů a bytů – jeho jistou nevýhodou je tedy omezená dostupnost ve frekvenci přibližně jednou za deset let. V rámci studie byla zpracována data o pracovní dojížd'ce z cenů v roce 1991, 2001 a 2011. Vzhledem k problémům s přesnou identifikací místa pracoviště v posledním z cenů (SLDB 2011) bylo přistoupeno k úpravě oficiálních dat a jejich přepočítání do stavu, jež umožňoval další analýzy. Důvodem využití starších dat (1991, 2001) v analýzách je snaha zachytit historickou setrvačnost, resp. „*prostorovou paměť*“ funkčních vztahů a promítnout ji do výsledného vymezení BMO a JSA.

V rámci analýzy pracovních proudů byly využity tři typy vzájemně se doplňujících analytických nástrojů:

- a) vymezení tzv. TTWA (travel-to-work-areas), oblastí z hlediska pracovních vztahů uzavřených na zvolené hladině uzavřenosti;
- b) analýza tzv. významných proudů – identifikace počtu a cíle takových pracovních proudů vycházejících z obce, které lze označit jako významné vzhledem k ostatním (nevýznamným) pracovním proudům z obce;
- c) určení podílu ekonomicky aktivních zaměstnaných obyvatel v obci, kteří vyjíždí za prací do zvoleného centra (zde do Brna, resp. Jihlavy).

V této pasáži jsou jednotlivé analytické nástroje pouze stručně charakterizovány,

jejich podrobnější vysvětlení je součástí kapitoly B.

Účelem TTWA analýzy je stanovení vnějšího obrysu pracovních mikroregionů centrovaných na Brno, resp. Jihlavu. Výhodou TTWA algoritmu je přitom fakt, že nezohledňuje pouze vazbu obce na apriori zvolené pracovní centrum, nýbrž pracuje se všemi proudy v území, tj. k induktivnímu vymezení metropolitní oblasti využívá i tangenciálních, neradiálních proudů směřujících mimo centra.

Analýza významných proudů pak umožňuje stanovení integrace obce ke konkrétnímu centru nikoli prostřednictvím arbitrárně stanovené prahové hodnoty pracovní dojížd'ky, ale prostřednictvím stanovení významnosti či nevýznamnosti daného pracovního vztahu.

Vzhledem k tomu, že uvedené dva typy analýz neumožňují jemnější diferenciaci pracovního vztahu obce k Brnu, resp. Jihlavě, je ukazatel podílu EA dojíždějících z obce za práci do stanoveného centra využit zejména k podrobnějšímu škálování intenzity pracovní dojížd'ky mezi obcí a centrem (Brnem či Jihlavou).

Dojížd'ka do škol

Skupina ukazatelů dojížd'ky do škol je v kontextu studie chápána spíše jako soubor korektivních či diferenciacních indikátorů. Použity byly dva ukazatele a to:

- a) podíl dětí ve věku 6-14 let v obci dojíždějících do základní školy v Brně;
- b) ukazatel směru a velikosti významného proudu (proudů) dojížd'ky do jiných nežli základních škol v Brně.

Zatímco intenzita dojížd'ky do ZŠ byla vyjádřena podílem z příslušného základu, integrace obce prostřednictvím spádovosti za středním či vysokým vzděláním byla vyjádřena pomocí identifikace existence či neexistence významného proudu z obce do Brna či Jihlavy.

Zdrojem dat bylo Sčítání lidu, domů a bytů 2011.

Migrační vztahy

Ukazatel migrace je do jisté míry ukazatelem vztahovým; velikost proudu stěhování mezi dvěma obcemi může být interpretována jako kvantifikátor vzájemného vztahu. Na druhou stranu je nutné si uvědomit, že migrace je na rozdíl od pracovní či školní dojížd'ky procesem relativně nevratným, jednosměrným. Soubor faktorů ovlivňujících prostorové preference migrantů je navíc poměrně pestrý a ovlivněný socio-ekonomickým a kulturním profilem souboru stěhujících se osob. Prostorový vzorec migračních vztahů může být daleko více vychýlen faktory, jako je např. aktuální dostupnost nemovitostí či stavebních pozemků v konkrétní lokalitě, módnost či environmentální kvalita lokality. Současně je nutné uvést, že zejména migrace v rámci suburbanizačních procesů je často důvodem posílení metropolitních funkčních vztahů (vyjádřených např. skrze pracovní či školní dojížd'ku). Typická je rovněž poměrně velká prostorová shoda hranic pracovních a bytových trhů.

V rámci studie je migrace interpretována relativně odděleně od procesů pracovní či školní dojížd'ky a slouží především v závěrečné syntetické části k ověření a korekci vymezení území BMO a JSA.

Analýza migrace je rozložena do dvou doplňujících se oddílů:

- a) prostorové shlukování obcí na základě největšího migračního vztahu (metoda INTRAMAX);
- b) identifikace významných proudů migrace, a to (1) významných proudů emigračních (vycházejících z obce) i (2) významných proudů imigračních (přicházejících do obce);

(podrobnější popis analýz je obsažen v textu kapitoly D).

Do analýz vstupovala data zachycující počty migrantů mezi jednotlivými obcemi za jednotlivé roky v období 1991 – 2010 (zdroj ČSÚ).

Při prostorovém shlukování metodou INTRAMAX byly analyzovány sumy

migračních proudů mezi obcemi za čtyři dílčí pětiletá období (1991-1995; 1996-2000; 2001-2005; 2006-2010). Významné proudy byly identifikovány na základě celkových sum migračních proudů v období 1991-2010.

Dostupnost IAD

Dostupnost centra individuální automobilovou dopravou představuje parametr polohového potenciálu obce. Dostupnost je v rámci studie vyjádřena časovou vzdáleností centra obce od centra Brna, resp. Jihlavy měřenou po silniční síti. Kurčení časové vzdálenosti byl použit podrobný GIS model komunikační sítě – jeho výstupy byly použity k diferenciaci obcí z hlediska jejich dopravní polohy v rámci funkčního území a to pouze ve smyslu vztahu k hlavnímu jádru.

Dostupnost HD

Určení dostupnosti centra hromadnou dopravou zahrnuje dvě linie analýzy:

- a) v první řadě je dostupnost HD konceptualizována podobně jako v případě IAD, tj. jako časová vzdálenost mezi obcí a centrem Brna/Jihlavy s využitím prostředku hromadné dopravy;
- b) v druhé linii je dostupnost chápána jako míra obslužení obce hromadnou dopravou v relaci k Brnu či Jihlavě – kvantifikátorem je pak počet spojů za zvolený časový úsek dne.

Zdrojem dat byly linkové jízdní řády dostupné v systému IDOS. Rozhodným dnem analýzy byla středa 16. října 2013, analyzovány byly spoje směřující z obce do centra od 0.00 do 9.00. Zvolený interval zahrnuje mj. ranní špičku a je dostatečně reprezentativní pro zhodnocení celkové obsluženosti obce hromadnou dopravou. Časové dostupnosti byly vypočítány jako průměry jízdních dob spojů v daném časovém rozmezí.

A.3 Sídelní kontext

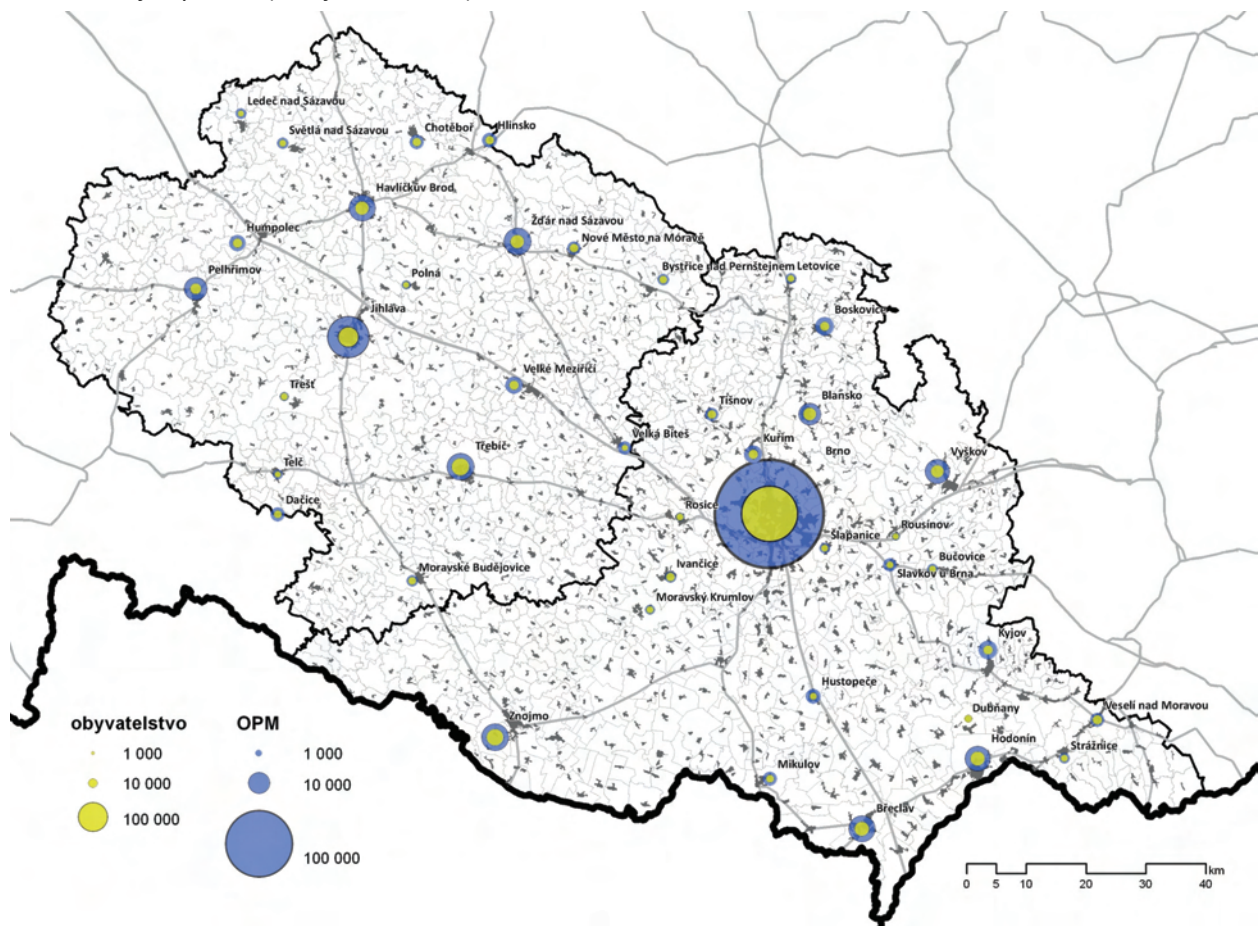
Před samotným vymezením funkčních regionů Brna a Jihlavy je vhodné prozkoumat širší sídelní kontext obou metropolitních/sídelních center. Jak signalizuje například schéma na obr. 1, relativní poloha a význam Brna v sídelním kontextu Jihomoravského kraje se poměrně zásadně liší od pozice Jihlavy v sídelním systému kraje Vysočina.

Brno/Jihomoravský kraj

Krajská metropole jednoznačně dominuje, alespoň z hlediska populační a pracovní velikostní hierarchie, jihomoravskému

sídelnímu systému. Grafy 1 a 2 popisují rozložení prvních 50 obcí dle pořadí a populační velikosti (graf 1), resp. dle pořadí a pracovní velikosti (graf 2). Průběh regresní čáry naznačuje výrazně nadproporčně vysoký hierarchický význam Brna a to především ve srovnání se středně velkými městy na 2. až 4. místě pořadí (Znojmo, Hodonín, Břeclav). Tytéž grafy současně poukazují na relativně silnou pozici malých městských center v Jihomoravském kraji ve srovnání s Krajem Vysočina.

Obr. 1 Počet obyvatel a počet obsazených pracovních míst v obcích nad 5000 obyvatel Jihomoravského kraje a kraje Vysočina (Zdroj: SLDB, 2011)

Jihlava/Kraj Vysočina

Uspořádání sídelního systému kraje Vysočina vykazuje ve srovnání s monocentrickým Jihomoravským krajem zřetelné rysy sídelní polycentricity. Přestože je Jihlava z hlediska

populační i pracovní funkce nejvýznamnějším krajským městským centrem, není centrem podobně výrazným jako například Brno – hierarchická diferenciacie center sídelního

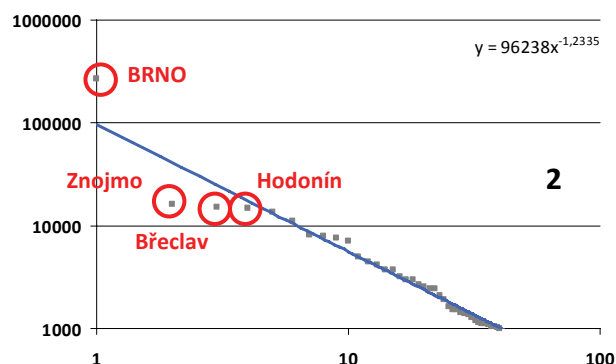
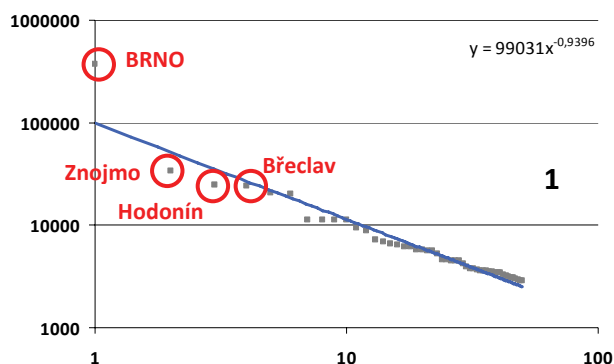

systemu je v případě Kraje Vysočina méně skoková. Další městská centra v pořadí (Třebíč, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou), se zejména v ukazateli populační velikosti hierarchické pozici Jihlavy významně blíží. Nutné je ovšem současně poukázat na relativně jasné postavení Jihlavy v ukazateli pracovní velikosti. (viz obr 1 a grafy 3 a 4).

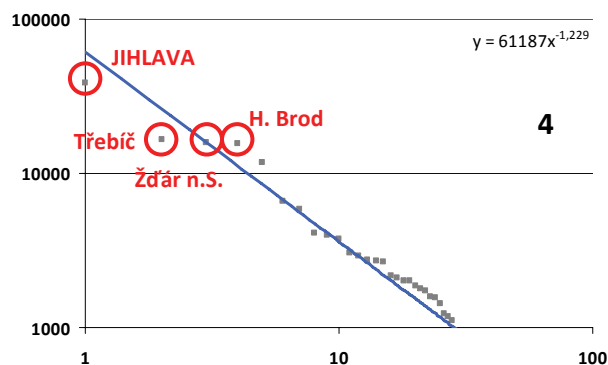
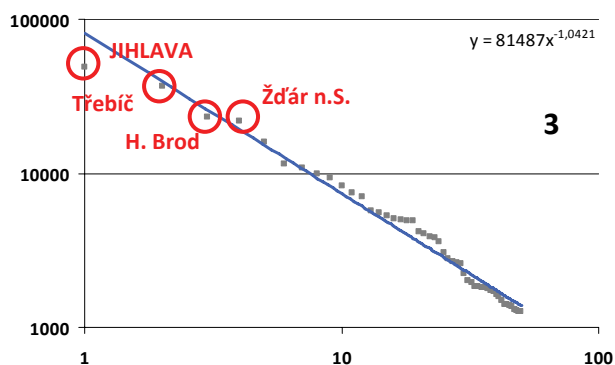
Naznačená specifika sídelního kontextu budou nepochybně podmiňovat rozsah

vymezených funkčních území. V případě Brněnské metropolitní oblasti lze předpokládat její velký plošný podíl na celkové rozloze území kraje v důsledku jednoznačné dominance Brna. Vytvoření rozsáhlého funkčního území Jihlavy bude naopak omežováno relativně blízkou polohou konkurenčních center představujících pro řadu socio-ekonomických aktivit tzv. intervenující příležitosti.

Graf 1,2 Pořadí dle populační (1) a pracovní (2) velikosti prvních 50 obcí v Jihomoravském kraji (Zdroj: SLDB, 2011)
Pozn: Logaritmická škála os grafů

Graf 3,4 Pořadí dle populační (3) a pracovní (4) velikosti prvních 50 obcí v Kraji Vysočina (Zdroj: SLDB, 2011)
Pozn: Logaritmická škála os grafů

B. Pracovní vztahy

B.1 Vztahově uzavřené pracovní regiony (travel-to-work-areas)

Jak již bylo naznačeno v kapitole A2, prostřednictvím TTWA analýzy jsou vymezovány areály pracovní dojížděky na určité úrovni vztahově uzavřenosti (*self-containment*). Algoritmus delimitace byl popsán M. Coombesem (Office for National Statistics, Coombes, 1998; Coombes, 2002) a v obecné rovině Brownem a Holmesem (1971). Principem algoritmu je vytvoření takových regionálních hranic, aby byl minimalizován počet/síla vztahů mezi regiony (inter-regionální vztahy) a naopak maximalizován počet/síla vztahů uvnitř regionů (intra-regionální vztahy). Každý vymezený vztahově uzavřený region tak musí splňovat kritéria nabídkové stránky (definovaný podíl ekonomicky aktivních zaměstnaných rezidentů daného regionu musí pracovat v tomto regionu), stejně jako kritérium poptávkové stránky (definovaný podíl ze všech pracujících v regionu musí v regionu bydlet). V regionalizačním procesu jsou tedy nastavovány parametry:

1. *vnější uzavřenosti/otevřenosti* (maximální přípustný podíl osob bydlících v regionu a vyjíždějících za prací mimo region na celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel v regionu);
2. *vnitřní uzavřenosti/otevřenosti* (maximální přípustný podíl pracovních míst v regionu obsazených ekonomicky aktivními osobami bydlícími mimo region na celkovém počtu pracovních míst v regionu);
3. *minimální populační velikosti* regionu.

Nastavením parametrů minimální velikosti a uzavřenosti lze ovlivnit počet a velikost regionů vyprodukovaných regionalizačním algoritmem. Zvyšování hodnot minimální velikosti a hodnot vnější a vnitřní uzavřenosti

vede ke snižování počtu vztahově uzavřených regionů a zvyšování jejich průměrné velikosti.

Algoritmus regionalizace je vzhledem k vysoké výpočetní náročnosti nutné realizovat s pomocí počítače. Jednotlivé obce jsou do výsledného regionu zařazovány na základě tzv. funkční vzdálenosti, která je kalkulována následovně:

$$R = C_{AB}/EA_A + C_{AB}/OPM_B + C_{BA}/EA_B + C_{BA}/OPM_A$$

kde

C_{AB}, C_{BA} = velikost proudu (počet dojíždějících) z A do B, resp. z B do A

EA_A, EA_B = počet ekonomicky aktivních bydlících v A, resp. v B

OPM_A, OPM_B = počet pracovních míst v A, resp. v B

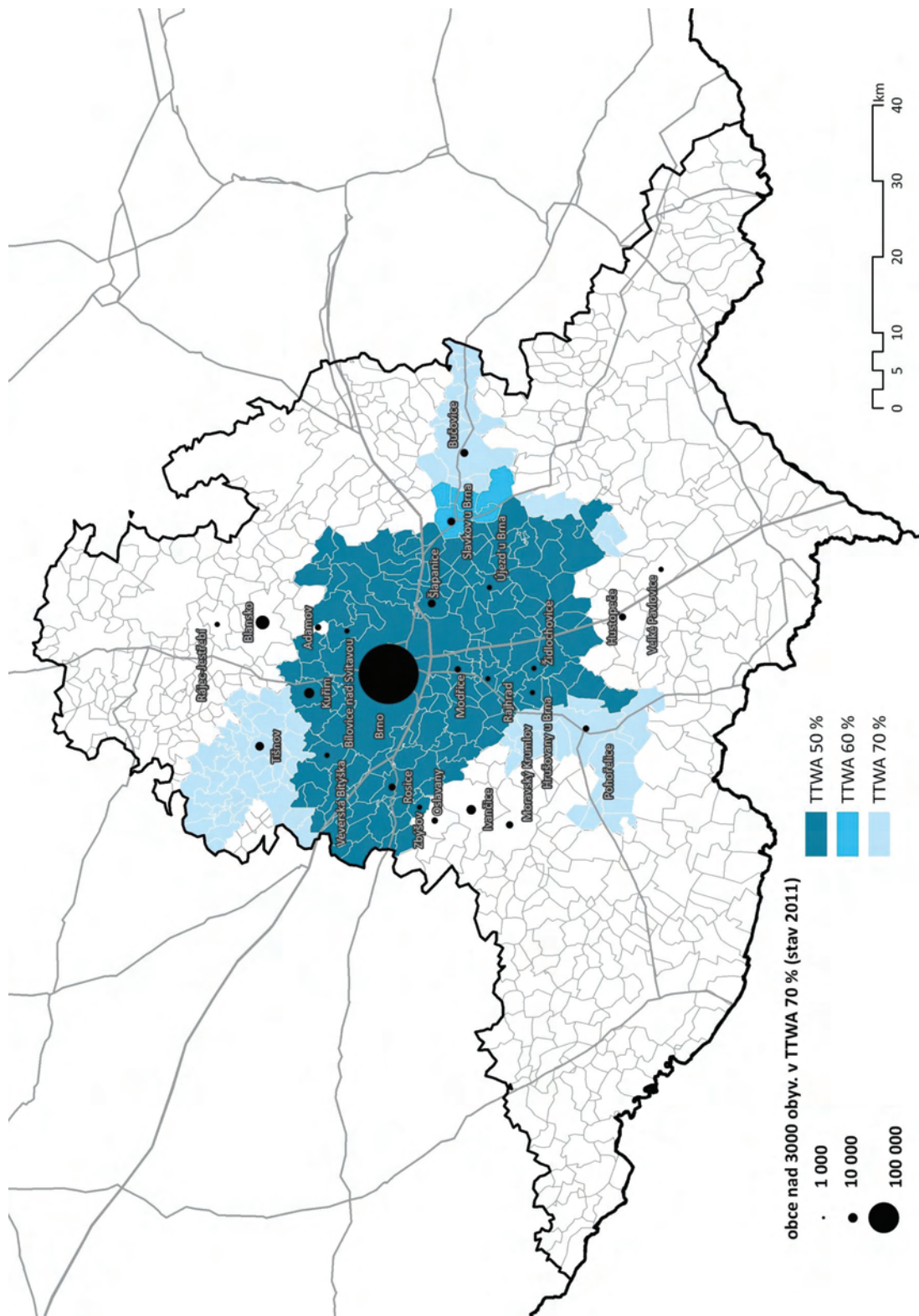
Maximalizace hodnoty R znamená minimalizaci vzájemné funkční vzdálenosti.

Pro potřeby předkládané studie nebyly TTWA centrované na Brno, resp. Jihlavu vymezovány jako součást komplexní regionalizace ČR. Do algoritmu byla vkládána data o pracovní dojížděce pouze mezi obcemi Jihomoravského kraje, resp. kraje Vysočina. Parametry vnější a vnitřní uzavřenosti byly zadávány na stejné úrovni – testovány byly hladiny uzavřenosti 50, 60 a 70 %. Požadavek minimální populační velikosti byl nastaven trvale na hodnotu 5000 osob.

Regionalizace na uvedených třech hladinách uzavřenosti byla zpracována pro roky 1991, 2001 a 2011, tak aby bylo možné sledovat vývoj v územní organizaci pracovních trhů Brněnska a Jihlavska.

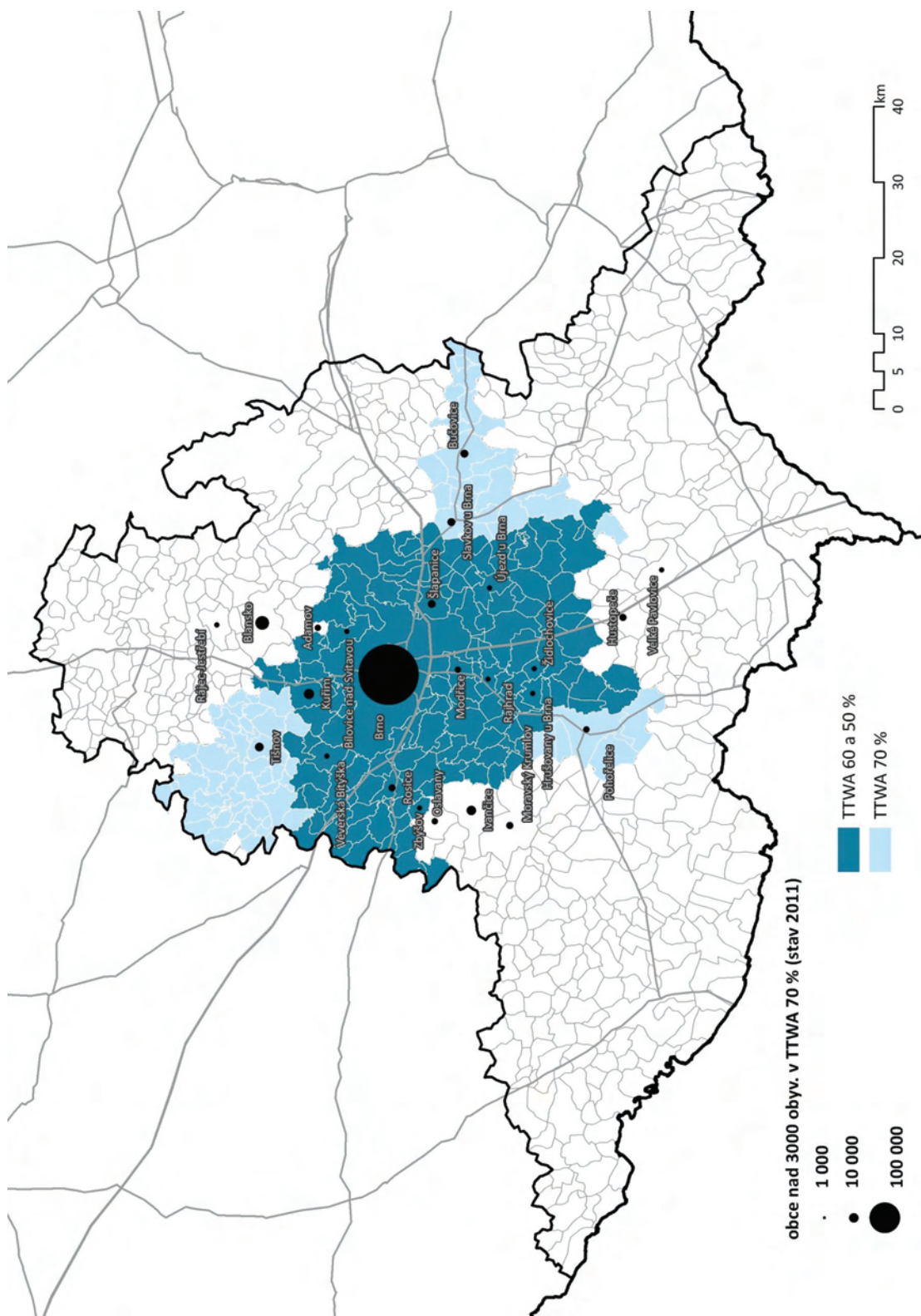
Brno/Jihomoravský kraj

Obr. 2 Rozsah TTWA (travel-to-work-area) centrované na Brno na hladinách uzavřenosti 50, 60 a 70 % v roce 1991 (Zdroj: SLDB, 1991)

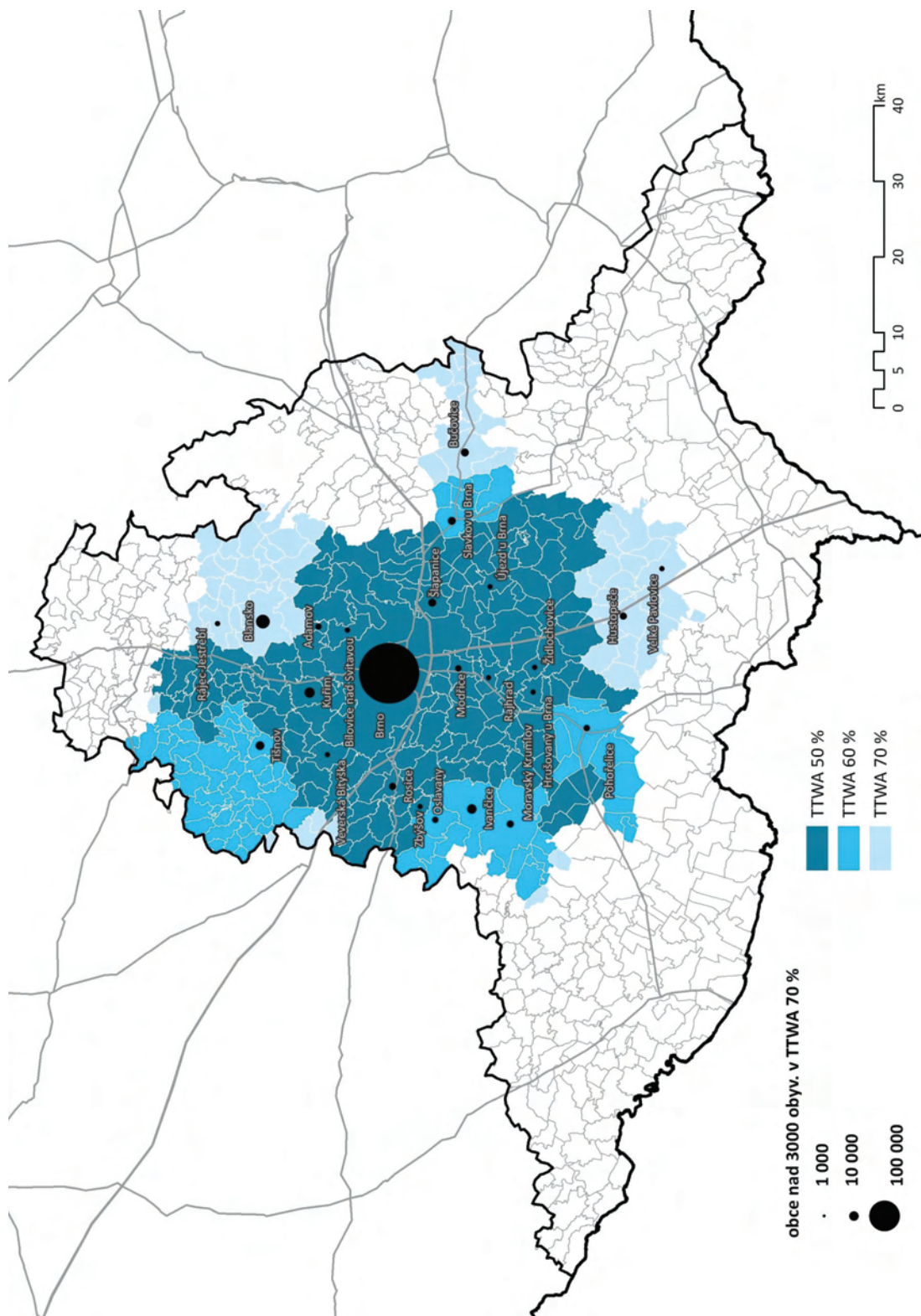
Obr. 3 Rozsah TTWA (travel-to-work-area) centované na Brno na hladinách uzavřenosti 50, 60 a 70 % v roce 2001 (Zdroj: SLDB, 2001)

□ □ Pracovní vztahy

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Obr. 4 Rozsah TTWA (travel-to-work-area) centované na Brno na hladinách uzavřenosti 50, 60 a 70 % v roce 2011 (Zdroj: SLDB, 2011)

□ □ Pracovní vztahy

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

V případě brněnské TTWA lze na vývoji 1991 - 2011 sledovat postupné propojování jednotlivých pracovních mikroregionů do poměrně územně rozsáhlého celku v roce 2011. Zřetelné je zejména oslabování pracovní autonomie Tišnovska a v roce 2011 rovněž Blanenska a Ivančicka, které souvisí mj. s relativním oslabováním významu sekundárních pracovních center v širším zázemí Brna.

Naopak k trvale jádrovým územím brněnské TTWA patří pracovní mikroregiony Kuřimi, Šlapanic, Rosic, Újezdu u Brna, Rajhradu a Židlochovic. Přestože zmíněná města představují významnější sekundární pracovní centra, nevytvářejí si kvůli velké provázanosti

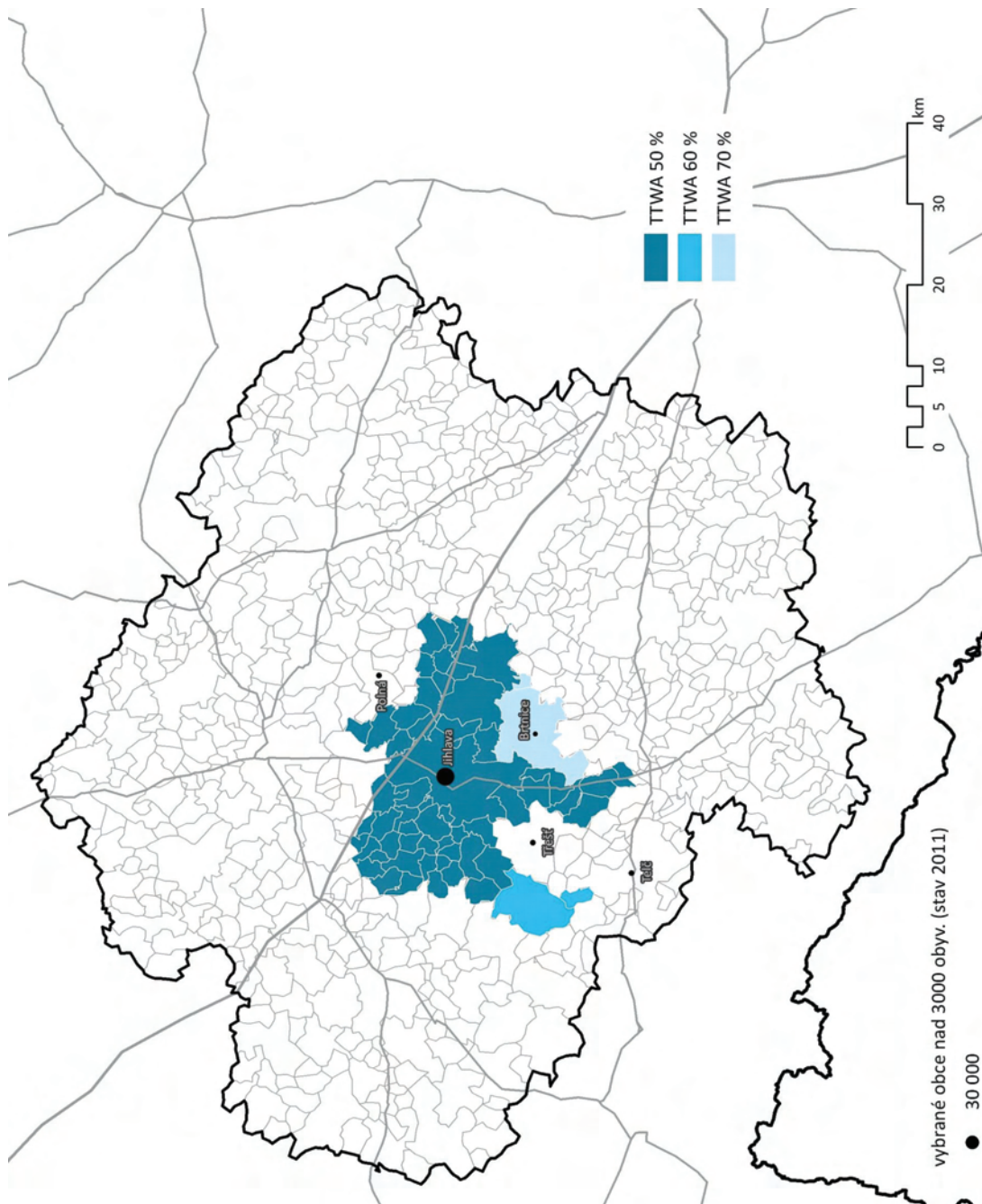
s pracovním trhem Brna vlastní pracovní areály na vyšších hladinách uzavřenosti.

Typickým rysem prostorového uspořádání pracovních dojížděkových vztahů v zázemí Brna je viditelné prostorové vychýlení jižním směrem. Důvodem je jak trasování dopravních komunikací, tak i historické podmíněnosti či nepřítomnost silných pracovních center (srovnatelných např. s Blanskem) v jižní části širšího zázemí Brna.

Ve srovnání s TTWA centrovanou na Brno jsou ostatní vztahově uzavřené pracovní regiony v Jihomoravském kraji výrazně menšího rozsahu.

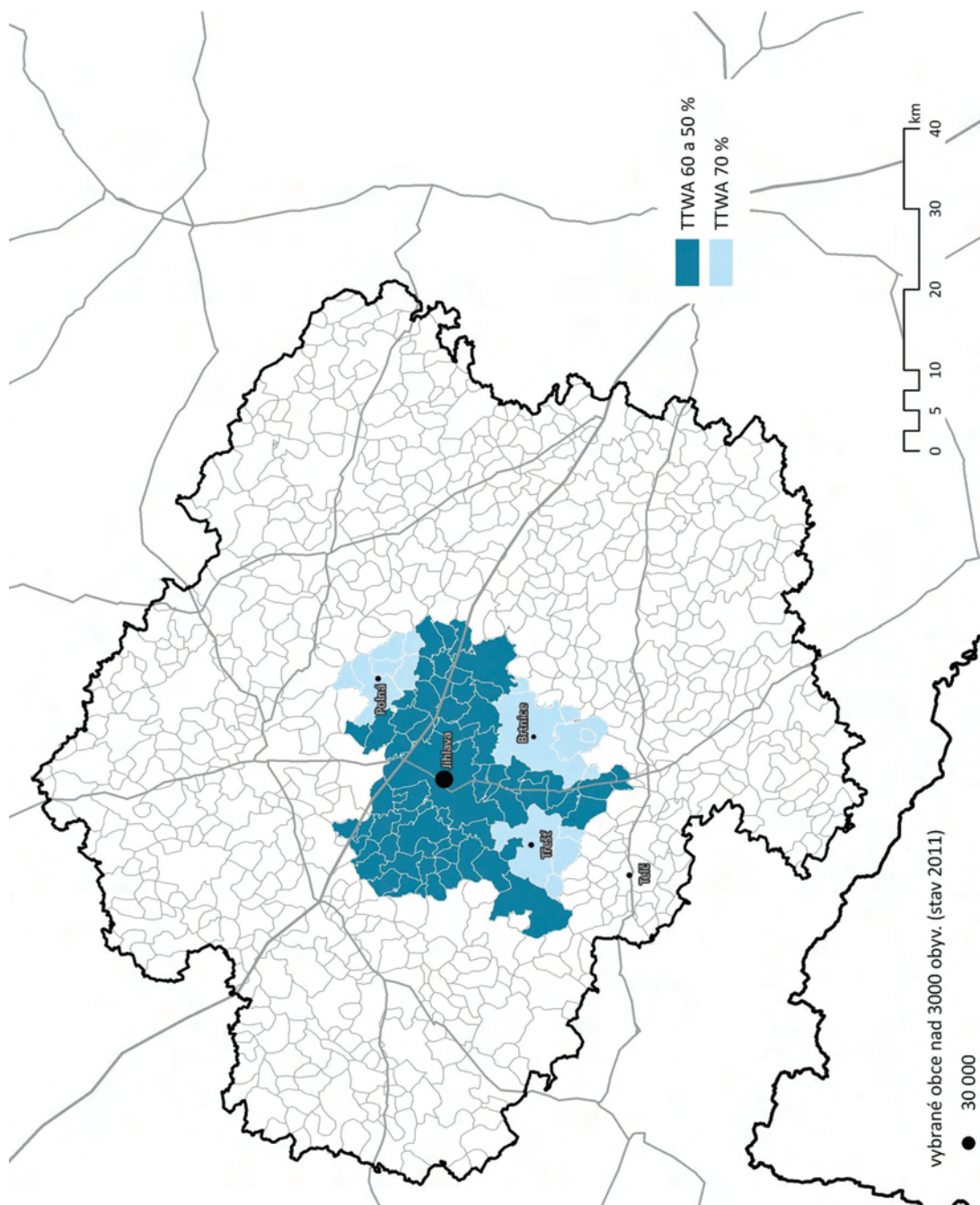
Jihlava/Kraj Vysočina

Obr. 5 Rozsah TTWA (travel-to-work-area) centrované na Jihlavu na hladinách uzavřenosti 50, 60 a 70 % v roce 1991 (Zdroj: SLDB, 1991)

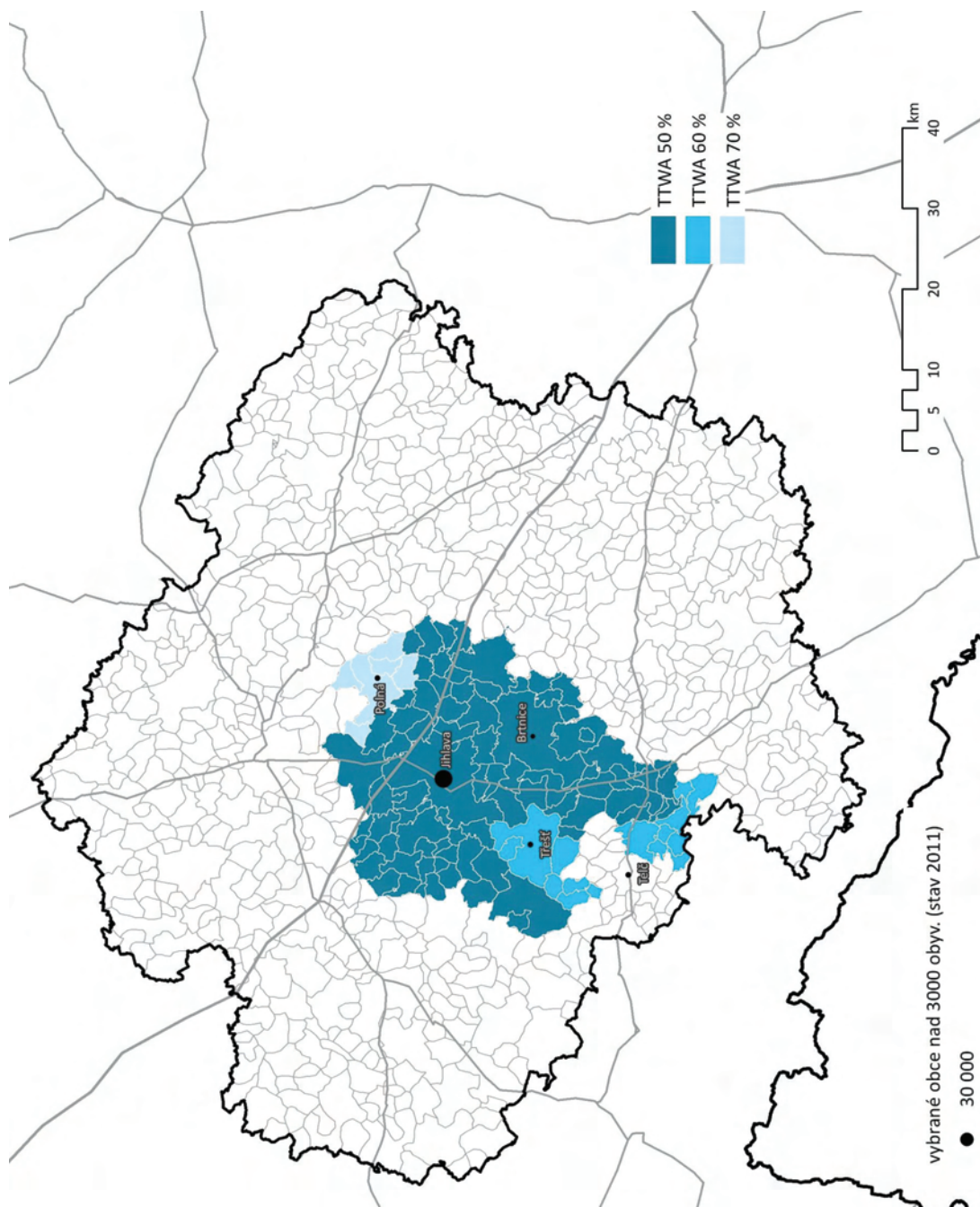

Obr. 6 Rozsah TTWA (travel-to-work-area) centrováné na Jihlavu na hladinách uzavřenosti 50, 60 a 70 % v roce 2001 (Zdroj: SLDB, 2001)

Obr. 7 Rozsah TTWA (travel-to-work-area) centrován na Jihlavu na hladinách uzavřenosti 50, 60 a 70 % v roce 2011 (Zdroj: SLDB, 2011)

Podobně jako v případě brněnské TTWA i jihlavský vztahově uzavřený pracovní mikroregion zaznamenal jistý územní růst v rozmezí let 1991 a 2011. Viditelné je relativní oslabení pracovní autonomie oblastí Třeště a Polné, resp. hlubší provázání těchto pracovních mikroregionů s pracovním trhem Jihlavy.

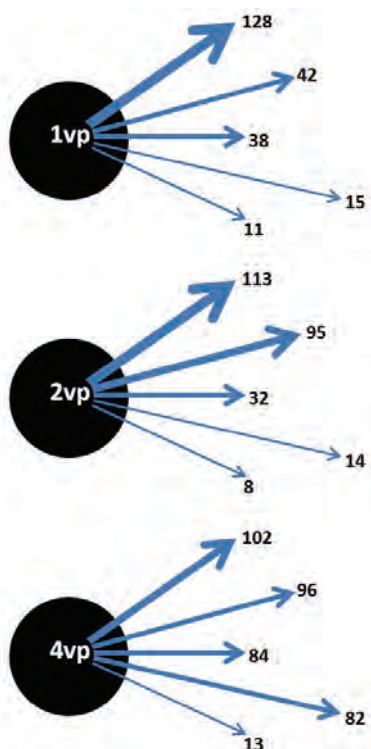
Vzhledem k sídelní situaci Jihlavy je logickým relativně omezený rozsah identifikovaného TTWA směrem k Havlíčkovu Brodu, Pelhřimovu a Třebíči; rovněž oblast Telčska je dlouhodobě oddělena od jihlavského vztahově uzavřeného pracovního regionu. Mezi jádrové oblasti patří západní a východní část jihlavské aglomerace.

B.2 Významné proudy pracovní dojížd'ky

Analýza významných proudů umožňuje vybrat ze spektra pracovních proudů vycházejících z obce ty, které patří svou velikostí mezi významné. Počet významných proudů vycházejících z obce je možné chápat jako ukazatel vztahové polarizace či naopak oscilace, směr významného proudu (či proudů) pak indikuje prostorovou integraci obce k danému cíli dojížd'ky (centru).

Pro účely studie byla analýza významných proudů zpracována jako doplněk TTWA analýzy. Cílem byla identifikace těch obcí, z nichž vychází významný proud pracovní dojížd'ky do Brna, resp. Jihlavy a obec je tak skrze tento proud k Brnu či Jihlavě integrována. Pokud obec vykazuje pouze jeden významný proud a tento směřuje do centra funkčního regionu, je její míra integrace k centru vyšší nežli v případě, kdy obec patří mezi vyjížd'kově oscilační a do centra tak směřuje jeden z více významných proudů.

Obr. 8 Příklady obcí s různým počtem významných proudů

Identifikace významných proudů proběhla u všech obcí Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina pomocí následujícího postupu:

- pro každou obec bylo vybráno 5 nejsilnějších proudů vyjížd'ky za prací;
- velikost proudů byla vyjádřena jako podíl k celkovému součtu těchto proudů;
- reálné podíly 5 proudů byly postupně korelovány s modelovými rozloženími podílů (v procentech) 100-0-0-0-0; 50-50-0-0-0; 33-33-33-0-0; 25-25-25-25-0; 20-20-20-20-20; modelová rozložení simulovala situace s 1, 2, 3, 4 a 5 významnými proudy;
- počet významných proudů z obce byl určen na základě toho modelového rozložení, se kterým reálné rozložení proudů z obce vykazovalo nejtěsnější korelaci.

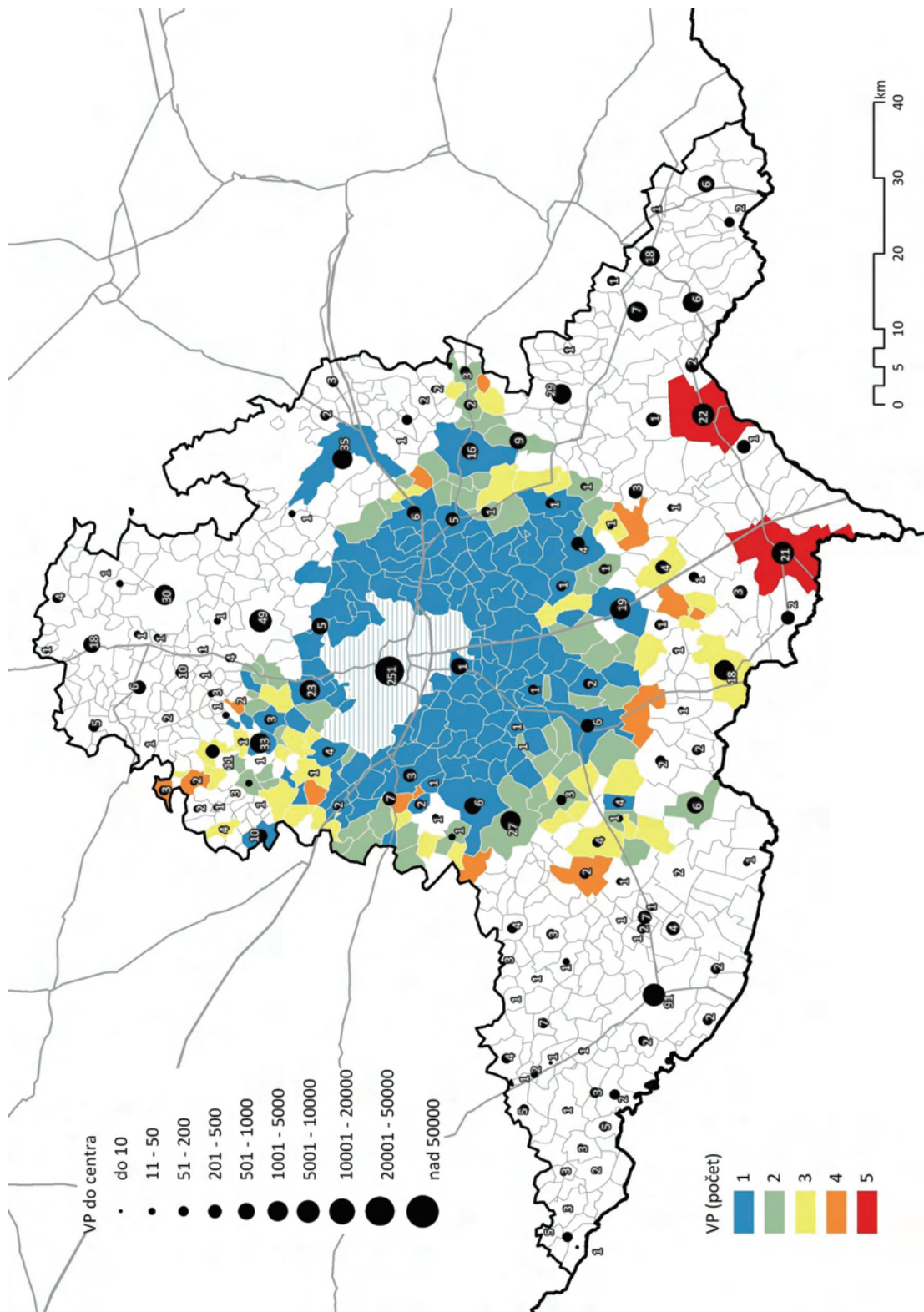
Do dalšího kroku analýzy pak vstupovaly pouze ty obce, z nichž jeden z významných proudů směřoval do Brna, resp. do Jihlavy. Identifikace významných proudů byla zpracována pro roky 1991, 2001 a 2011.

V mapových schématech na obr 9 až 14 jsou zachyceny obce s významným proudem do Brna či Jihlavy, přičemž barevně jsou odlišeny obce s jedním, dvěma, třemi, čtyřmi a pěti významnými proudy. Současně jsou identifikována sekundární centra – v tomto případě chápána jako obce, do nichž směřuje alespoň jeden významný proud (v mapových schématech je uveden počet přijímaných významných proudů a jejich celková velikost).

Brno/Jihomoravský kraj

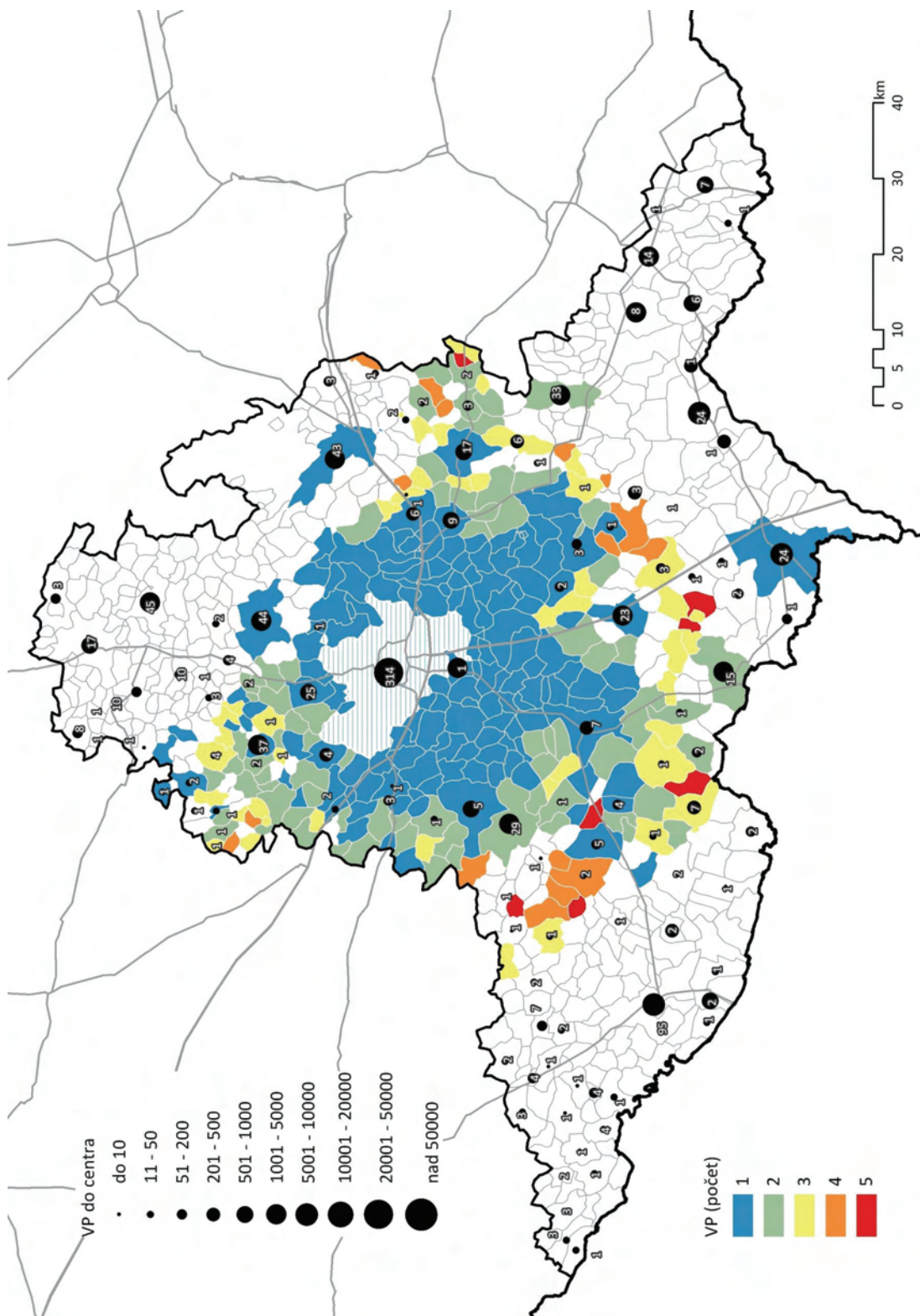
Obr. 9 Obce s významným proudem pracovní vyjíždky směřujícím do Brna v roce 1991 (Zdroj: SLDB, 1991)

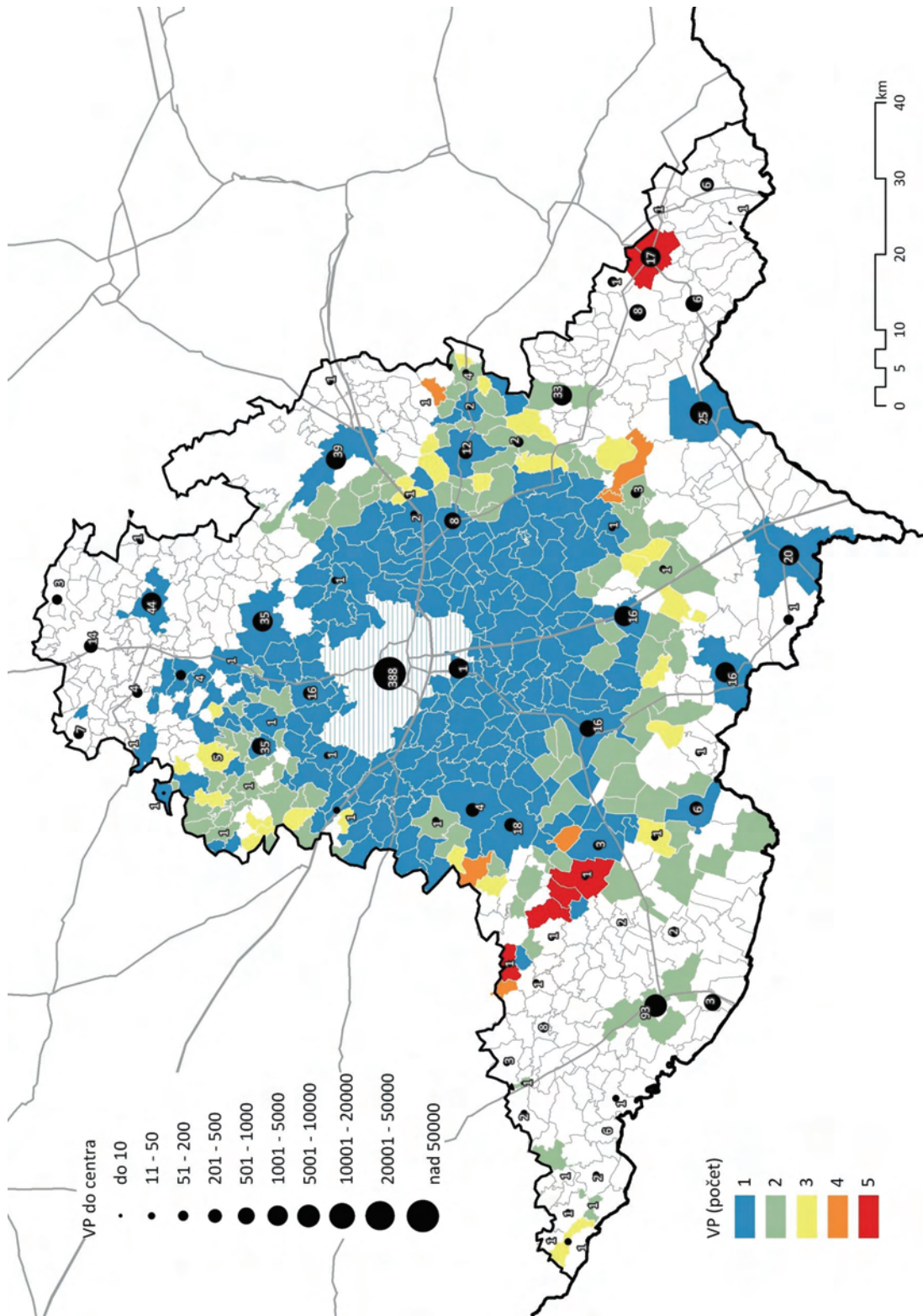
□ Pracovní vztahy

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Obr. 10 Obce s významným proudem pracovní vyjíždky směřujícím do Brna v roce 2001 (Zdroj: SLDB, 2001)

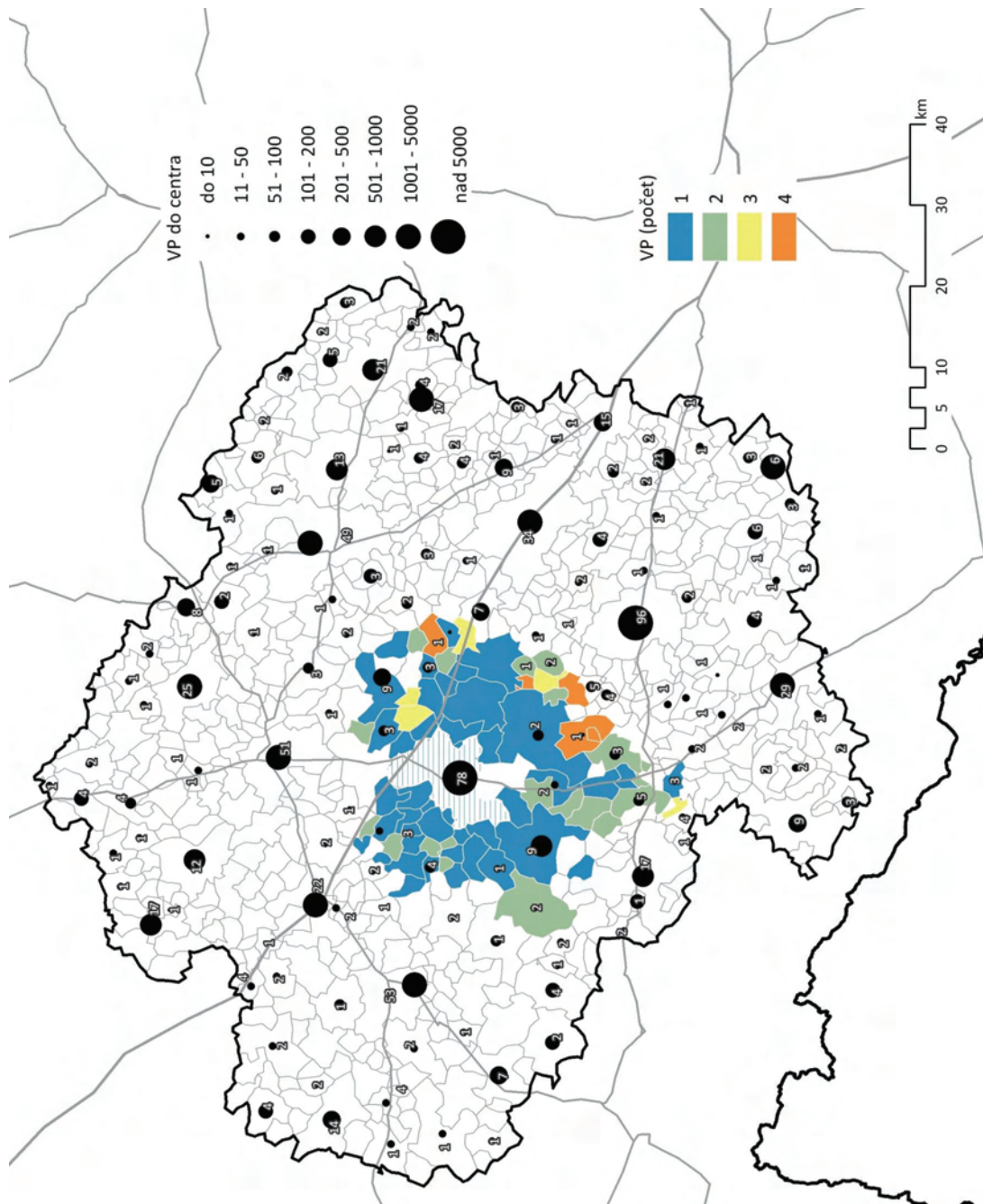
Obr. 11 Obce s významným proudem pracovní vyjíždky směřujícím do Brna v roce 2011 (Zdroj: SLDB, 2011)

Jihlava/Kraj Vysočina

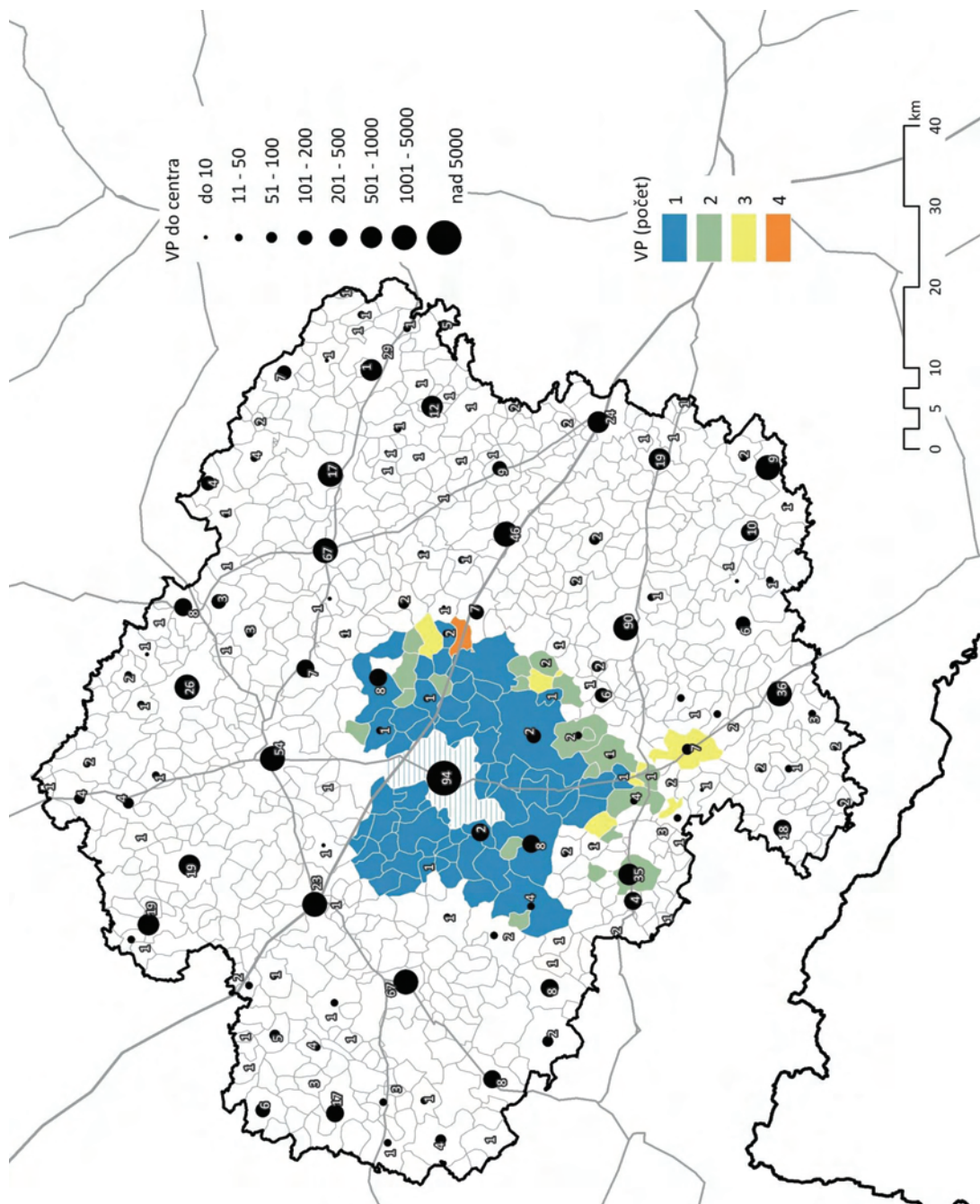
Obr. 12 Obce s významným proudem pracovní vyjížďky směřujícím do Jihlavy v roce 1991 (Zdroj: SLDB, 1991)

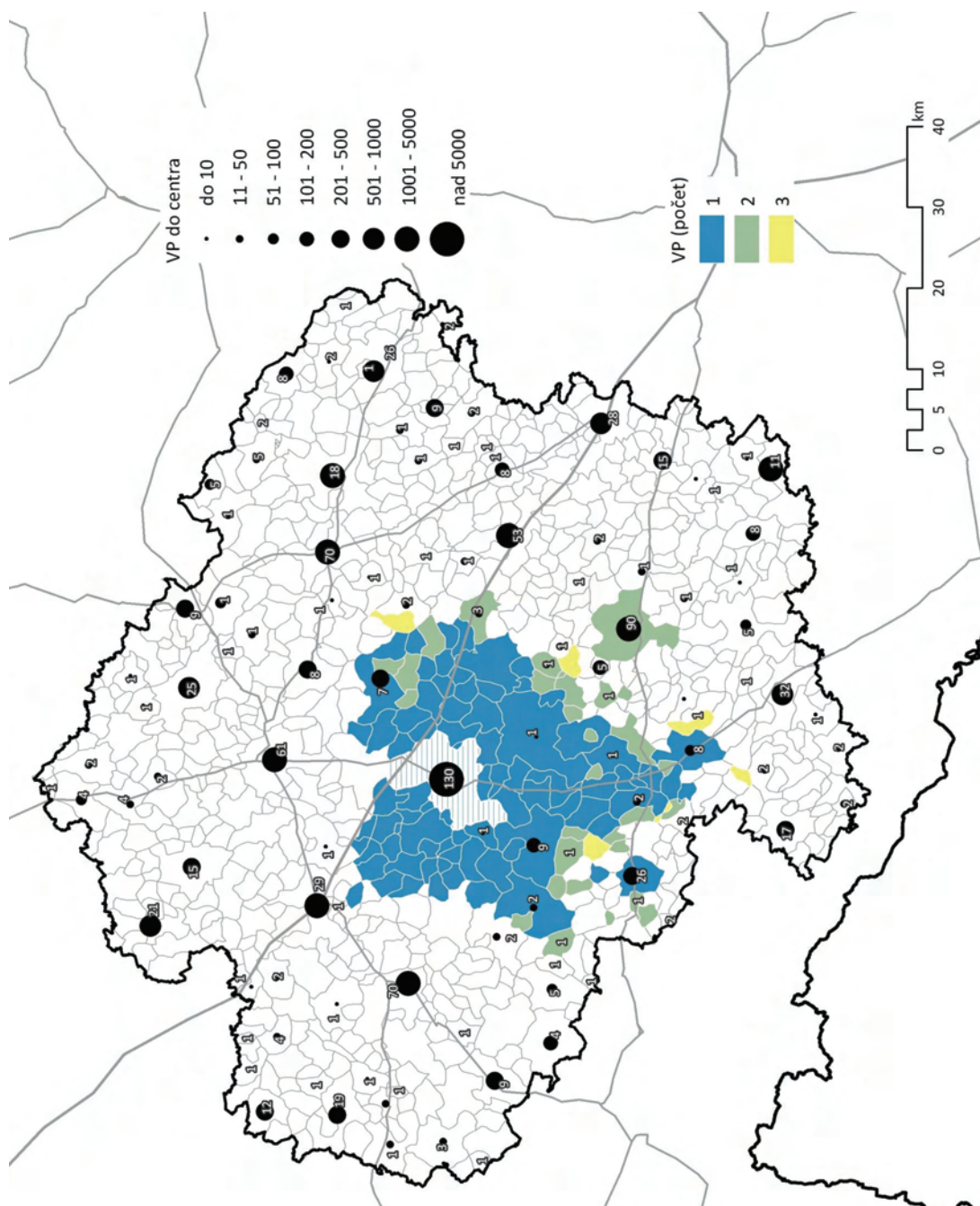
□ Pracovní vztahy

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Obr. 13 Obce s významným proudem pracovní vyjížďky směřujícím do Jihlavy v roce 2001 (Zdroj: SLDB, 2001)

Obr. 14 Obce s významným proudem pracovní vyjížďky směřujícím do Jihlavy v roce 2011 (Zdroj: SLDB, 2011)

□ Pracovní vztahy

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Jak v případě Jihomoravského kraje, tak i v případě Kraje Vysočina je zřetelná poměrně těsná prostorová shoda mezi areály TTWA a rozložením obcí s významným proudem do Brna/Jihlavy. Tento fakt lze chápat jako informaci doplňující předcházející vymezení TTWA – funkční uzavřenost TTWA je z podstatné části nesena právě vztahy mezi obcí a Brnem, resp. Jihlavou.

Srovnání situací v letech 1991, 2001 a 2011 naznačuje zvyšující se míru polarizace dojížděky v zázemí Brna i Jihlavy. Od roku 1991 dochází k postupnému snižování významu sekundárních pracovních center a souvisejícímu nárůstu významu Brna/Jihlavy jako dominujících cílů významných proudů pracovní dojížděky. Zatímco v roce 1991 bylo

Brno cílem pro 251 významných proudů a Jihlava pro 78, v roce 2011 již do Brna směřovalo již 388 významných proudů pracovní dojížděky a do Jihlavy 130 (pozn.: *významné proudy byly v rámci studie identifikovány pouze pro obce Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina*).

Dílčím důsledkem narůstání významu silných pracovních center (jde o koncentraci ekonomických příležitostí a pracovních míst ve vyšším geografickém měřítku) je pak (a to zejména v případě Brna) i prostorová expanze areálů obcí s příslušným významným pracovním proudem.

B.3 Podíly vyjíždějících za práci

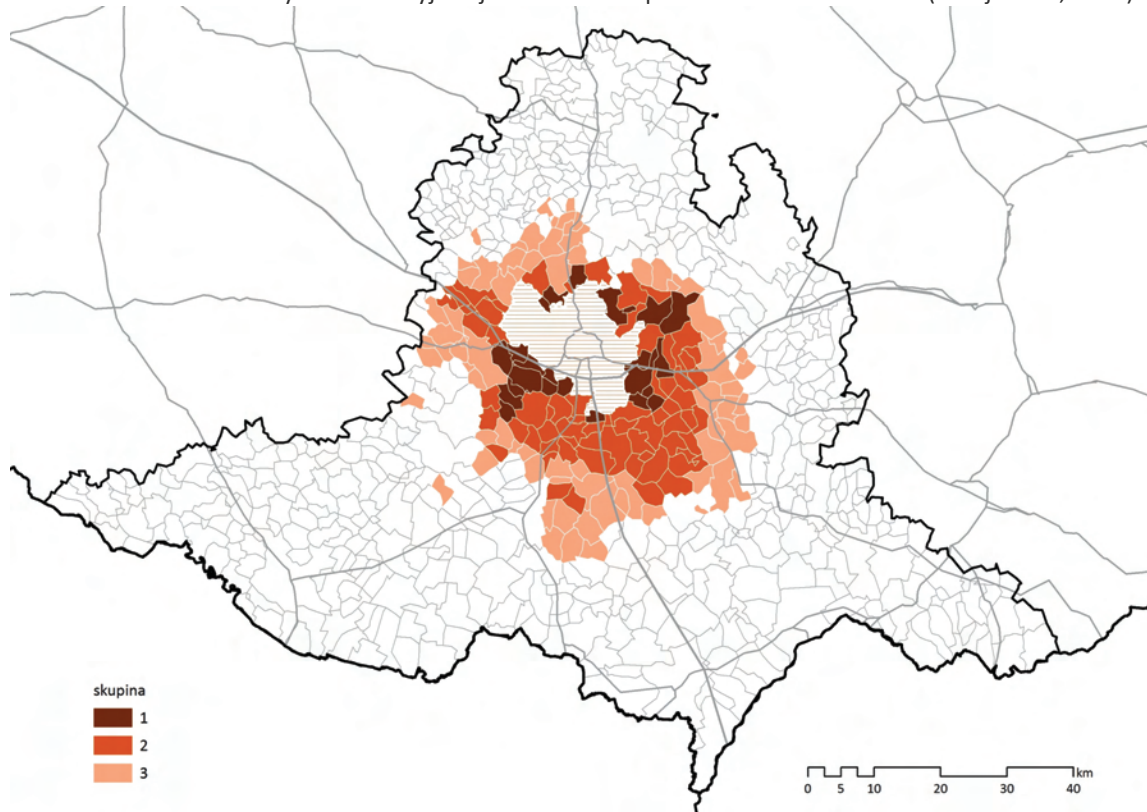
Výsledky TTWA analýzy a analýzy významných proudů neumožňují, resp. umožňují pouze omezenou diferenciaci obcí na základě jejich míry pracovní integrace k Brnu či Jihlavě. V tomto ohledu je vhodné jejich doplnění o ukazatel umožňující posouzení intenzity pracovního vztahu mezi obcí a zvoleným centrem. Takovýmto ukazatelem může být např. klasický ukazatel intenzity pracovní dojížděky kalkulovaný jako podíl vyjíždějících za práci z obce do centra na celkovém počtu ekonomicky aktivních zaměstnaných osob žijících v obci. Zvolený ukazatel je často využíván pro identifikaci funkčních městských regionů – obvyklé prahové hodnoty minimálního podílu

vyjíždějících se obvykle pohybují mezi 30 a 20 % (pozn.: použití ukazatele jako jediného deskriptoru prostorové organizace pracovních vztahů může být zavádějící, proto byly v rámci studie využity právě analýzy TTWA a významných proudů).

V příložených schématech jsou obce rozděleny do 3 kategorií dle výše podílu dojíždějících do Brna či Jihlavy (rozdělení na základě tzv. přirozených hranic). Jako limitní hranice byla nastavena hodnota 20 % - obce s nižším nežli 20% podílem vyjíždějících do Brna či Jihlavy nebyly uvažovány.

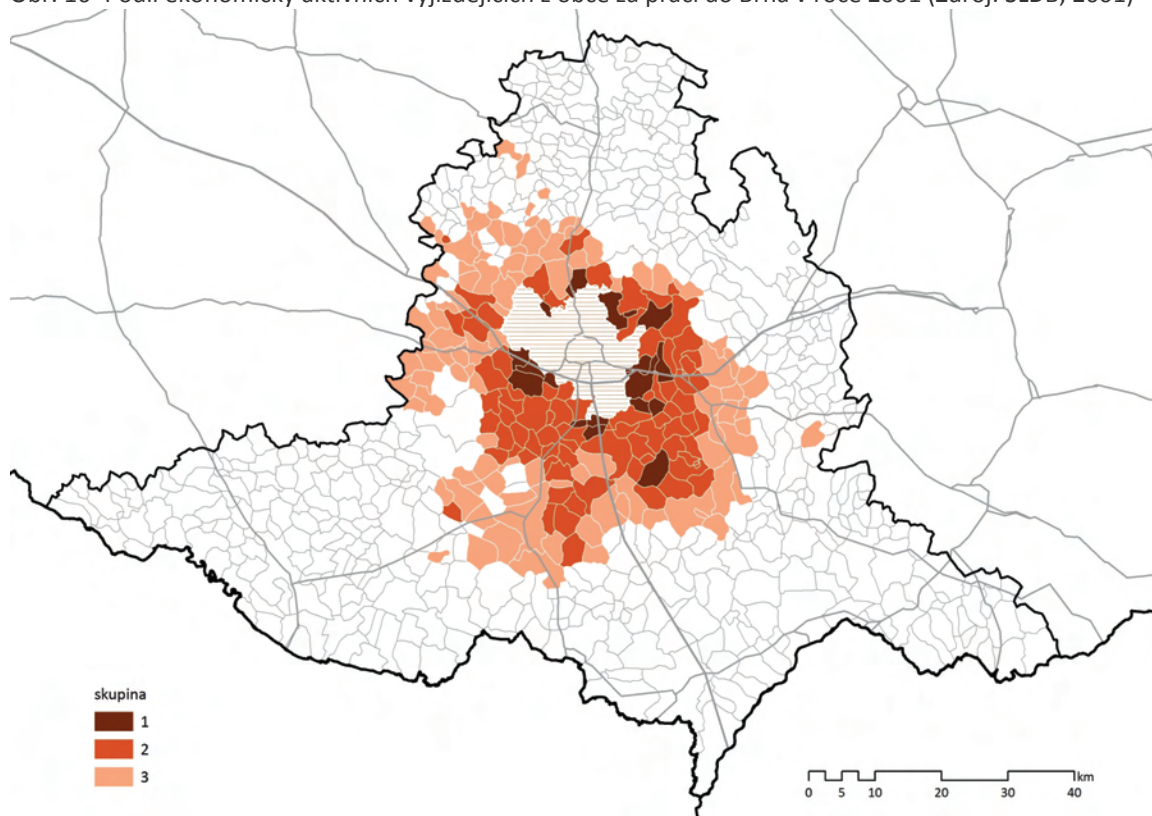
Brno/Jihomoravský kraj

Obr. 15 Podíl ekonomicky aktivních vyjíždějících z obce za práci do Brna v roce 1991 (Zdroj: SLDB, 1991)

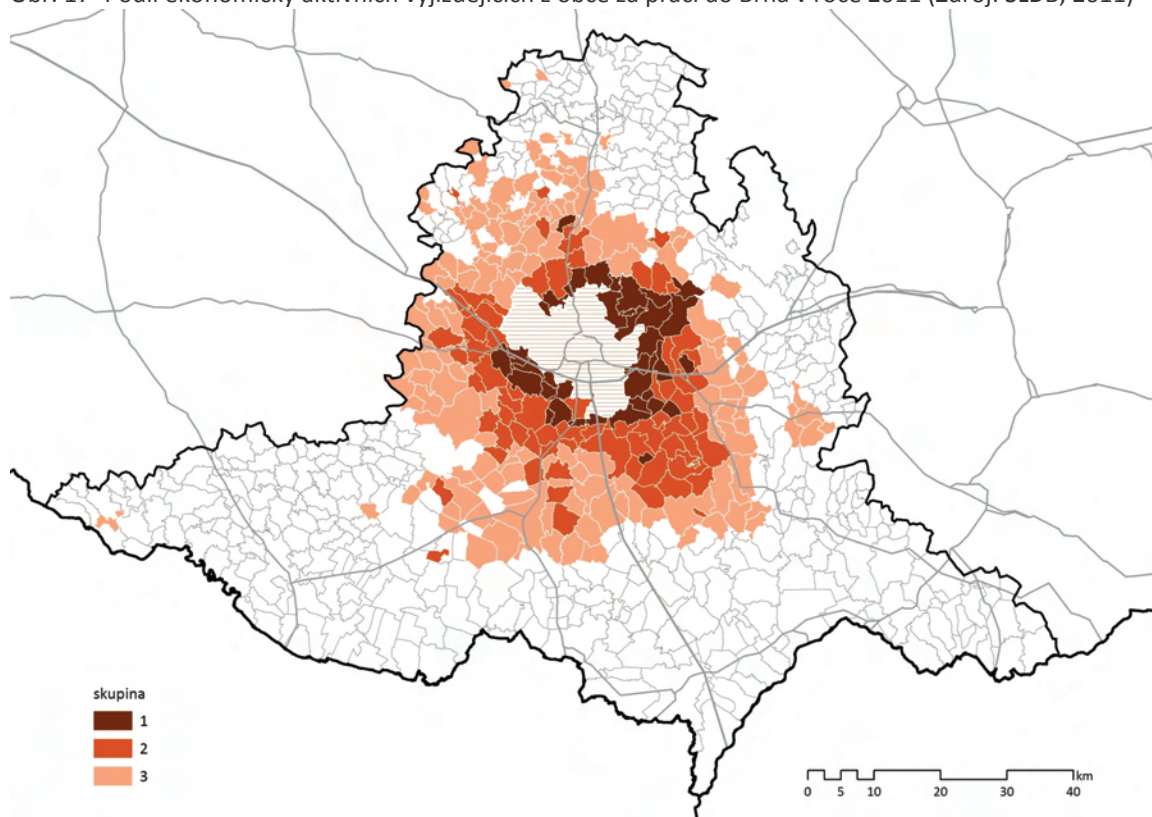

Obr. 16 Podíl ekonomicky aktivních vyjíždějících z obce za prací do Brna v roce 2001 (Zdroj: SLDB, 2001)

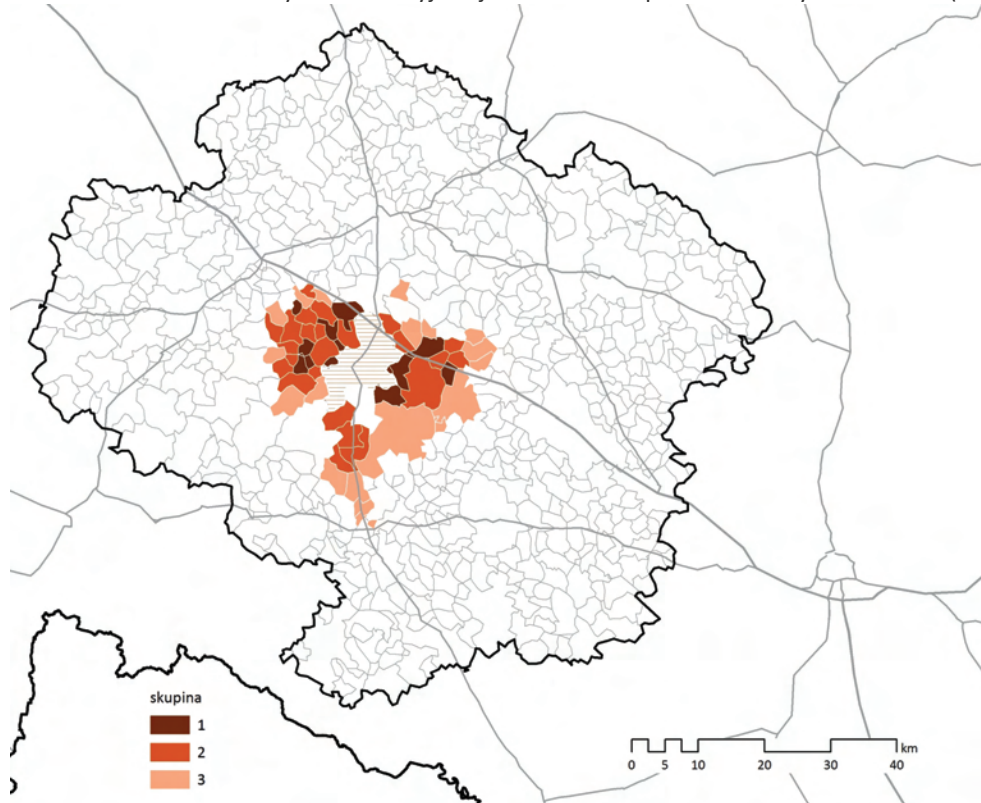

Obr. 17 Podíl ekonomicky aktivních vyjíždějících z obce za prací do Brna v roce 2011 (Zdroj: SLDB, 2011)

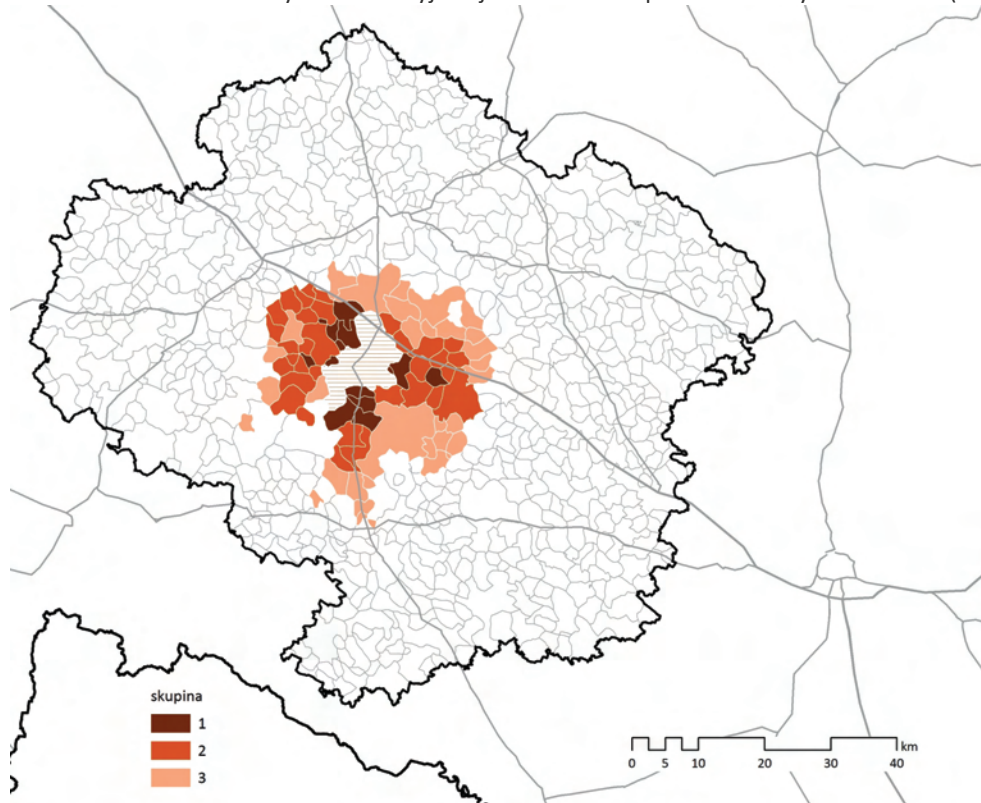

Jihlava/Kraj Vysočina

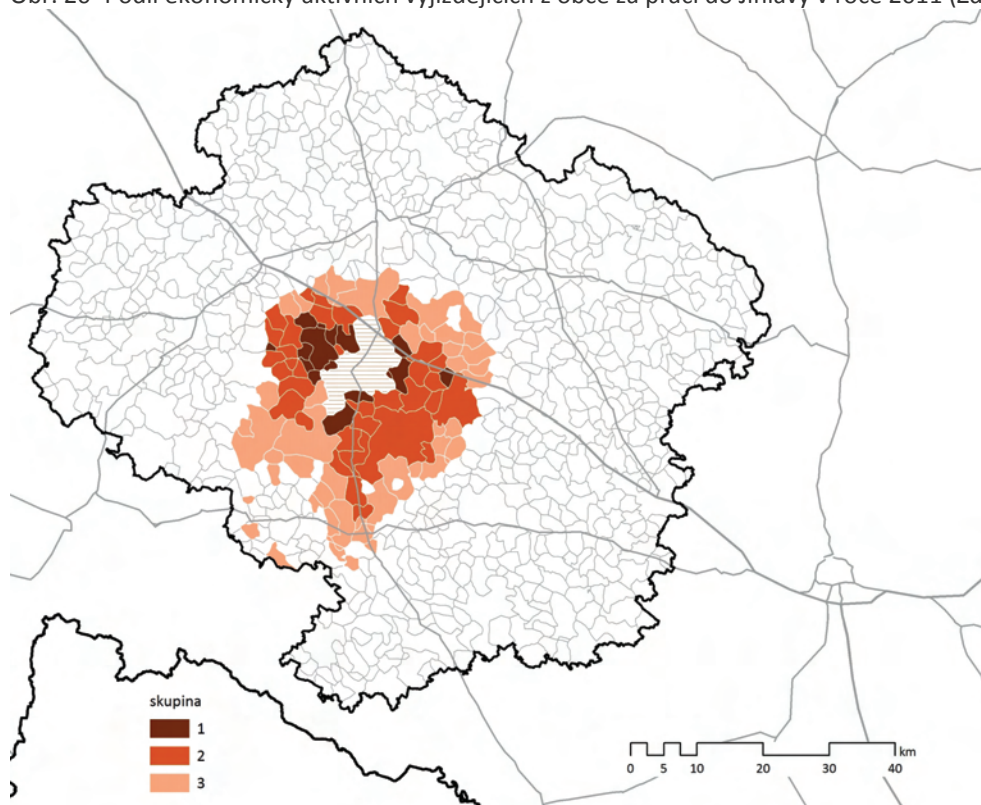
Obr. 18 Podíl ekonomicky aktivních vyjíždějících z obce za prací do Jihlavy v roce 1991 (Zdroj: SLDB, 1991)

Obr. 19 Podíl ekonomicky aktivních vyjíždějících z obce za prací do Jihlavy v roce 2001 (Zdroj: SLDB, 2001)

Obr. 20 Podíl ekonomicky aktivních vyjíždějících z obce za práci do Jihlavy v roce 2011 (Zdroj: SLDB, 2011)

Vizualizace intenzity pracovní dojížděky na pozadí vývoje 1991-2011 naznačuje (podobně jako u předchozích analýz) zvyšování významu Brna a Jihlavy jako regionálních pracovních center. Zvětšování celkového počtu obcí vykazujících vyšší než 20% podíl ekonomicky aktivních vyjíždějících za práci do daných jader je průvodním znakem.

Způsob vizualizace odhaluje poměrně stabilní rozložení obcí vykazujících silnější intenzity

pracovní dojížděky do Brna, resp. Jihlavy – v případě Brna je prostorově fixováno nahloučení silně provázaných obcí v jihovýchodní části zázemí města, u Jihlavy přetrvávají silné vazby na západo-východní linii.

Výsledný obraz území integrovaných obcí opět potvrzuje základní obrysy pracovně vymezených funkčních areálů, tak jak byly načrtnuty v předchozích typech analýz pracovních vztahů.

C. Dojížd'ka do škol

C.1 Dojížd'ka do základních škol

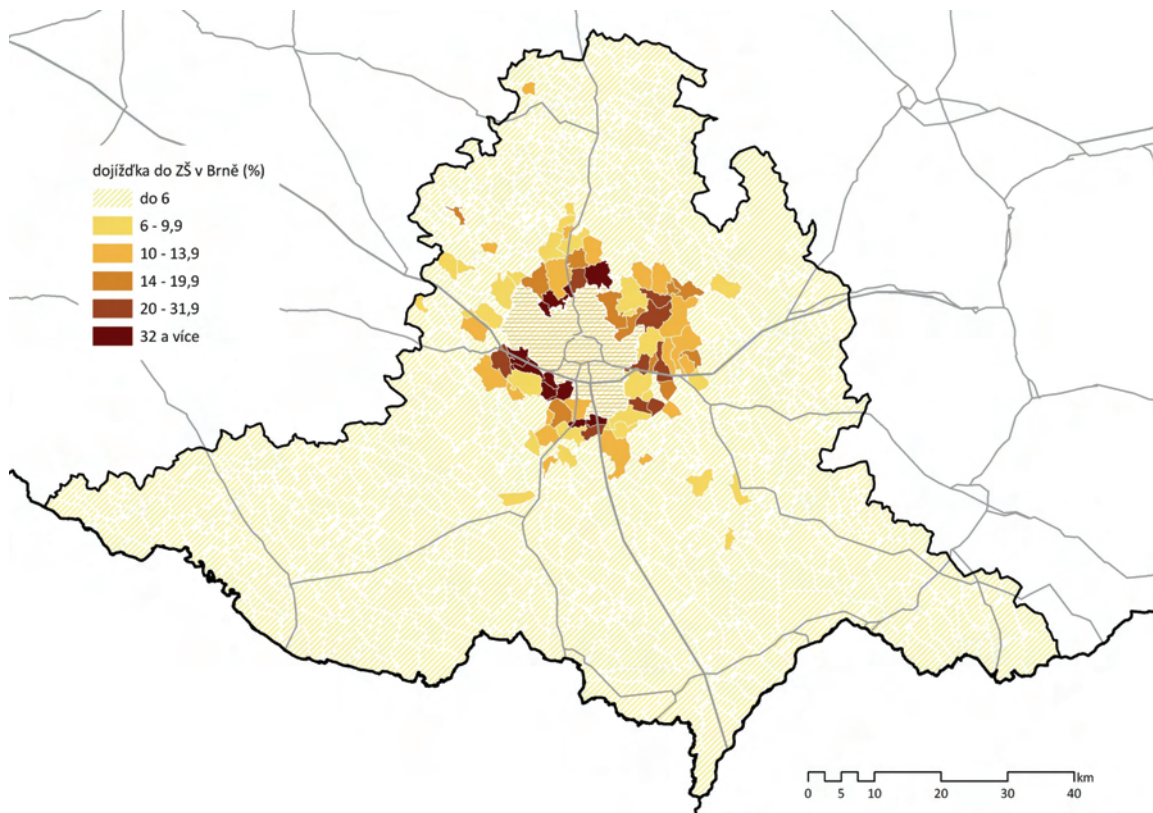
Dojížd'ka do základních škol v Brně/Jihlavě je v kontextu studie chápána jako ukazatel využitelný zejména pro indikování obcí opravdu těsně integrovaných k metropolitnímu centru. Ukazatel byl vypočítán pouze pro rok 2011.

Ukazatel je konstruován jako podíl dětí dojíždějících do ZŠ v Brně či Jihlavě na celkovém počtu dětí ve věku 6-14 let žijících v obci. Jedná se tedy o podobný typ ukazatele jako je např. podíl ekonomicky aktivních osob vyjíždějících za prací. Specifičnost ukazatele

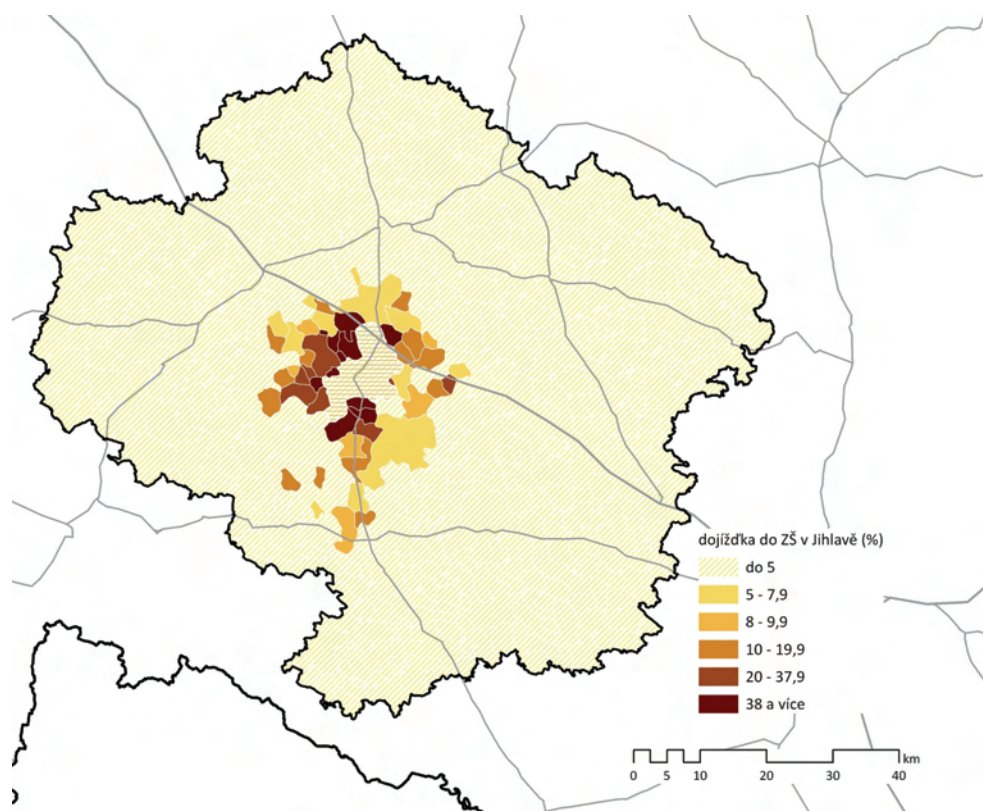
tkví v tom, že v případě dojížd'ky do základních škol lze očekávat periodické pohyby v rámci relativně malých spádových oblastí a zejména u obcí, které mají na svém území základní školu, jsou vyšší podíly vyjíždějících dětí známkou silnější funkční provázanosti s metropolitním centrem. Zejména v případě Brna lze vyšší hodnoty ukazatele interpretovat také jako příznak intenzivních suburbanizačních procesů, kdy je intenzivní pracovní dojížd'ka rodičů mezi obcí a centrem často spojena s dojížd'kou dětí do základní školy (viz obr 21 a 22).

Brno/Jihomoravský kraj

Obr. 21 Podíl dětí ve věku 6-14 let vyjíždějících do ZŠ v Brně v roce 2011 (Zdroj: SLDB, 2011)

Obr. 22 Podíl dětí ve věku 6-14 let vyjíždějících do ZŠ v Jihlavě v roce 2011 (Zdroj: SLDB, 2011)

C.2 Dojíždka do škol (mimo základních)

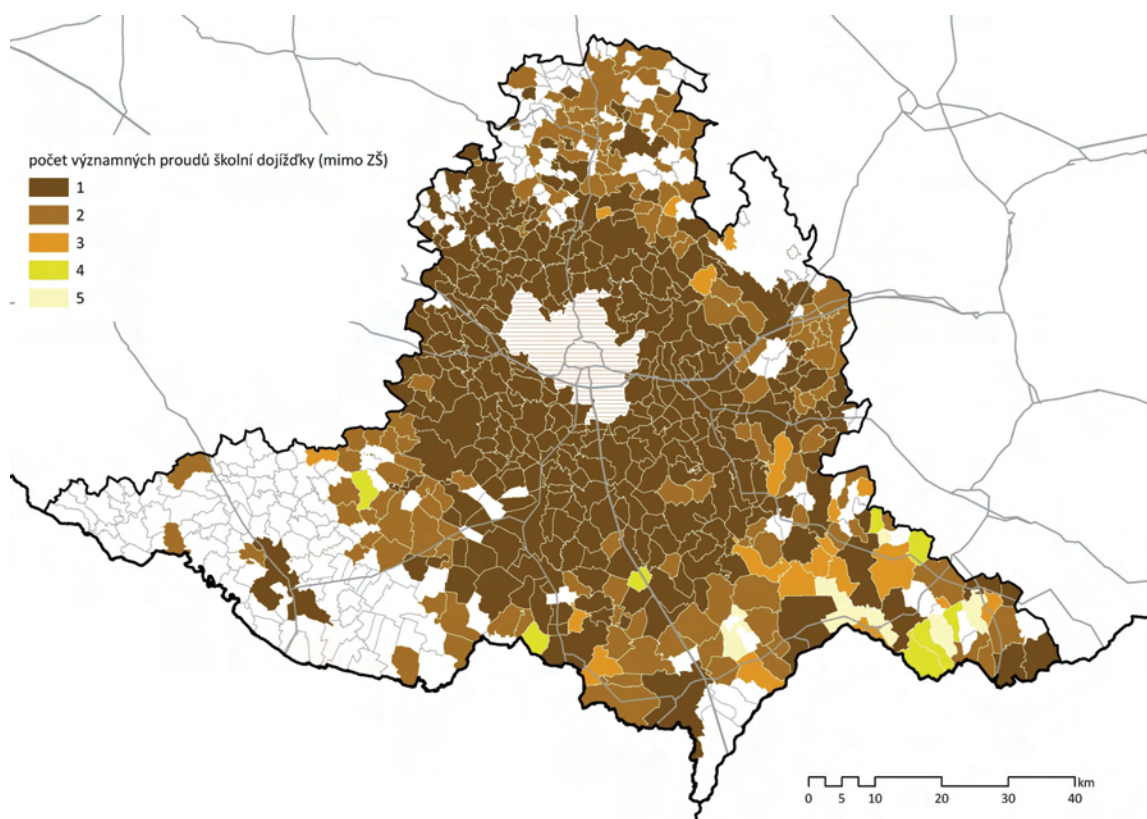
U dojíždky do jiných škol nežli základních lze předpokládat spíše regionální dosah (na rozdíl od lokálního či mikroregionálního měřítka spádových oblastí základních škol). Vztah obce a centra (Brna či Jihlavy) byl v případě školní dojíždky mimo základní školy vyjádřen jiným způsobem nežli v případě dojíždění do základních škol. Zatímco u základních škol lze vypočítat intenzitu dojíždky jako podíl na známém základu (počet dětí ve věku 6-14 let), v případě dojíždky do jiných než základních škol je přesné určení základu k výpočtu podílu problematické (základ nelze určit pouze na základě věku). Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k analýze počtu a směru významných proudů dojíždky do (ne

základních, tj. převážně středních a vysokých) škol. Identifikovány byly ty obce, ze kterých vycházel významný proud takovéto dojíždky do Brna či Jihlavy, současně bylo zkoumáno, kolik významných proudů z takovéto obce vychází. Podstata analýzy významných proudů není odlišná od postupu používaného při identifikaci významných proudů pracovní dojíždky (viz kapitola B2). Obce s jedním významným proudem představují území poměrně jasně integrované k Brnu prostřednictvím daného ukazatele, obce, ve kterých je významný proud do Brna pouze jedním z více významných proudů, vykazují míru integrace nižší.

Ukazatel byl vypočítán pouze pro rok 2011.

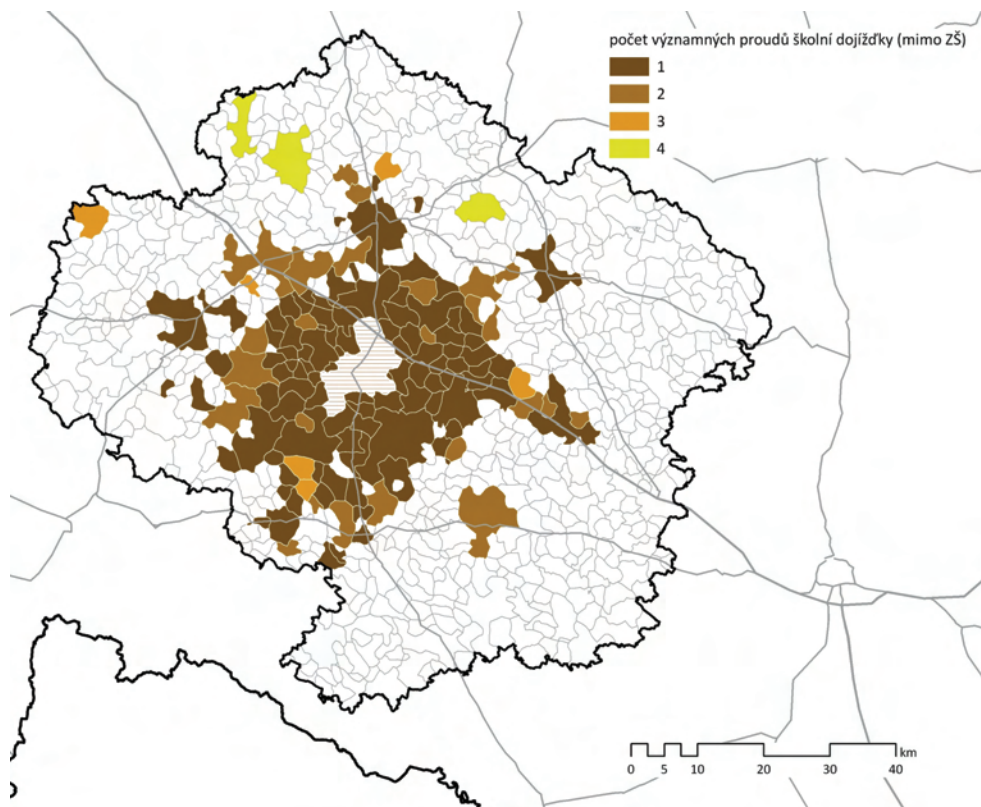
Brno/Jihomoravský kraj

Obr. 23 Významné proudy dojíždky do škol (mimo základních) do Brna v roce 2011 (Zdroj: SLDB, 2011)

Jihlava/Kraj Vysočina

Obr. 24 Významné proudy dojíždky do škol (mimo základních) do Jihlavy v roce 2011 (Zdroj: SLDB, 2011)

Z poměrně velkého rozsahu areálu obcí s jedním významným proudem je zřejmé, že daný ukazatel hraje v celkové syntéze vymezení BMO a JSA relativně slabou diferenciací roli. Zejména ve větším měřítku pohledu je však schopný odlišit oblasti, které

stojí významně mimo vliv Brna, resp. Jihlavy. V případě snah o podrobnější interpretaci je však nutné brát v potaz i roli populační velikosti jednotlivých zkoumaných obcí, resp. roli jejich socio-demografického profilu.

D. Migrační vztahy

D.1 Prostorové shlukování (metoda INTRAMAX)

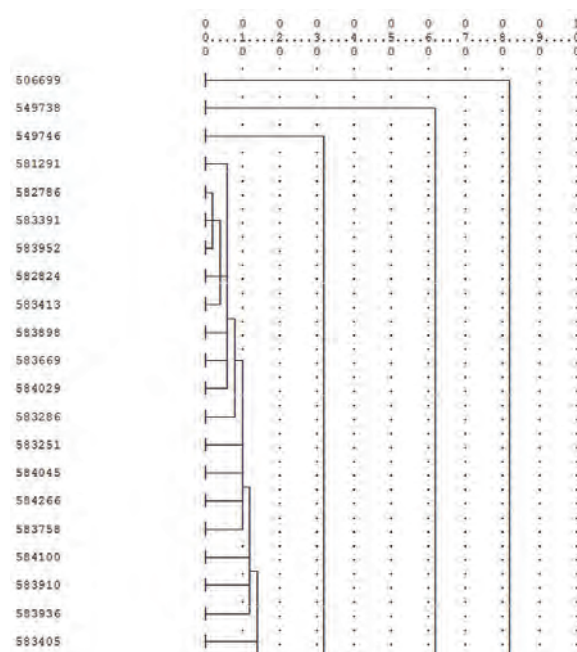
Určitá specifika migračních vztahů byla již popsána v metodologické kapitole A2. Migrace bývá chápána jako typický vztahový proces tzv. extenzivní (klasické) urbanizace. V současné době je především v metropolitních územích stále více nahrazována coby dominující funkční vztah vratnými procesy dojížděky realizovanými převážně na denní bázi (tzv. intenzivní urbanizace).

Současně dochází ve zmíněných územích k částečné reorientaci migračních proudů, dříve převážně dostředivé proudy do městských jader jsou doplňovány odstředivou migrací v rámci suburbanizačních procesů. V důsledku paralelní existence urbanizačních a suburbanizačních procesů vzniká často velmi komplikovaný prostorový vzorec migračních vztahů.

Analytické zachycení migračních vazeb je možné různými způsoby. Popisovaná metoda prostorového shlukování obcí (nazývaná také INTRAMAX) je založena na principu propojování obcí do většího prostorového shluku na základě vzájemných silných vztahů, v daném případě vztahů migračních. Podstatou tohoto algoritmu hierarchického shlukování je maximalizace interakcí, které se odehrávají v rámci agregací výchozích prostorových jednotek (v našem případě obcí). Výhodou algoritmu spouštěného v použitém programovém prostředí FlowMap je možnost zpětného rozložení procesu shlukování do jednotlivých hierarchických úrovní a znázornění postupu shlukování v podobě přehledného dendrogramu (stromového grafu; viz obr 25). Je tak možné sledovat postup agregace obcí k Brnu, resp. k postupně rostoucímu shluku migračně propojených obcí, a rovněž ukončit agregační proces v okamžiku vytvoření shluku vykazujícího vysokou míru vnitřního propojení.

Prostorové shlukování bylo provedeno pro obce Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina a to odděleně za období 1991-1995; 1996-2000; 2001-2005; 2006-2010. Výsledné shluky ve své mapové vizualizaci nevytvářejí prostorově soudržné regiony – jde spíše o postižení základních obrysů migračních areálů centrovaných na Brno, resp. Jihlavu.

Obr. 25 Výřez dendrogramu generovaného při prostorovém shlukování metodou INTRAMAX v programu FlowMap

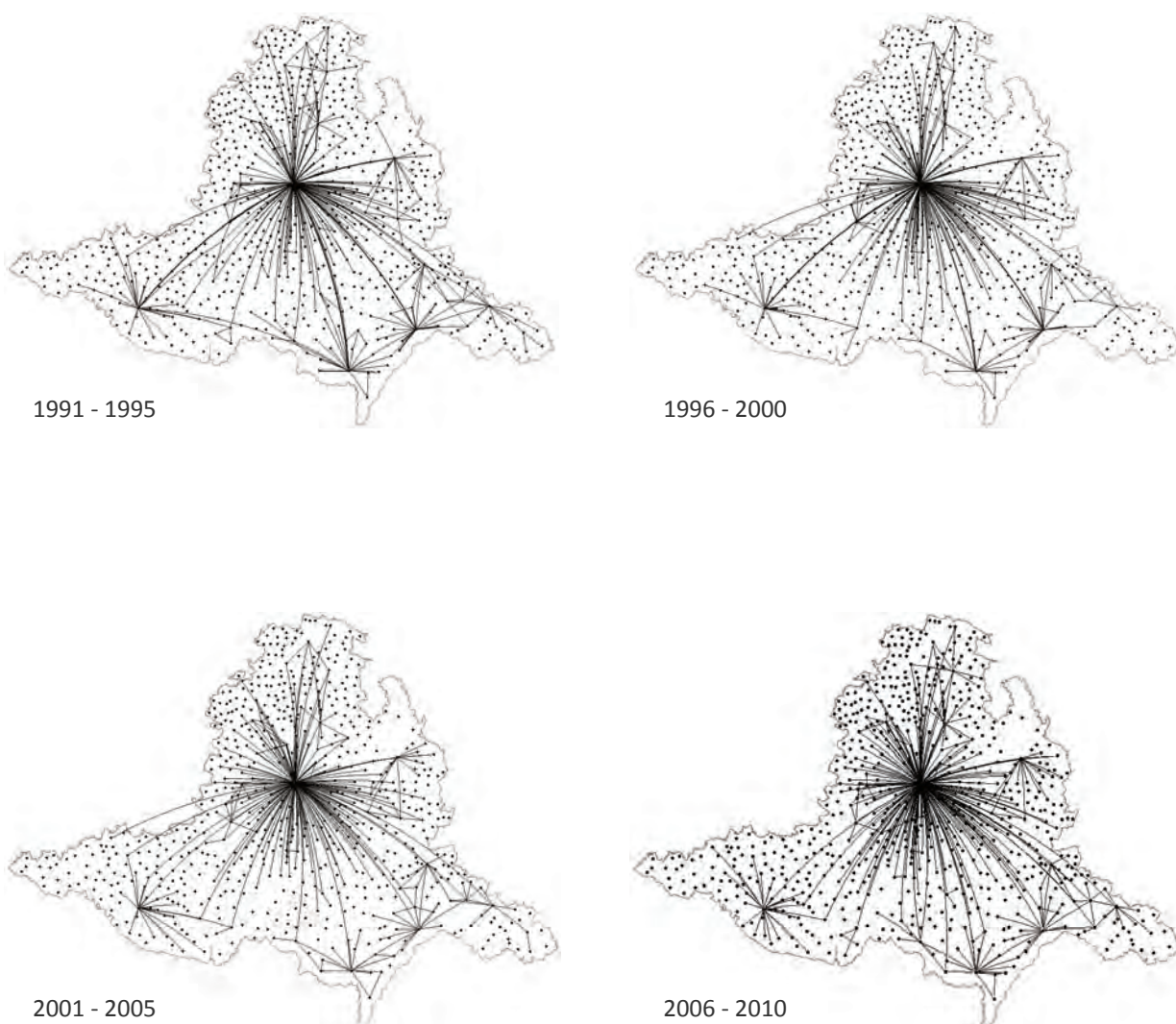

Čísla uvedená pro označené obce v příložených mapách představují číslo kroku (vlny), ve kterém byla obec agregována ke zkoumanému shluku (vázanému na Brno či Jihlavu). Jde tedy o přibližné vyjádření „funkční migrační vzdálenosti“ obce (pozn.: zde je nutné si uvědomit, že algoritmus pracoval za podmínky prostorové kontinuity agregovaných obcí).

Brno/Jihomoravský kraj

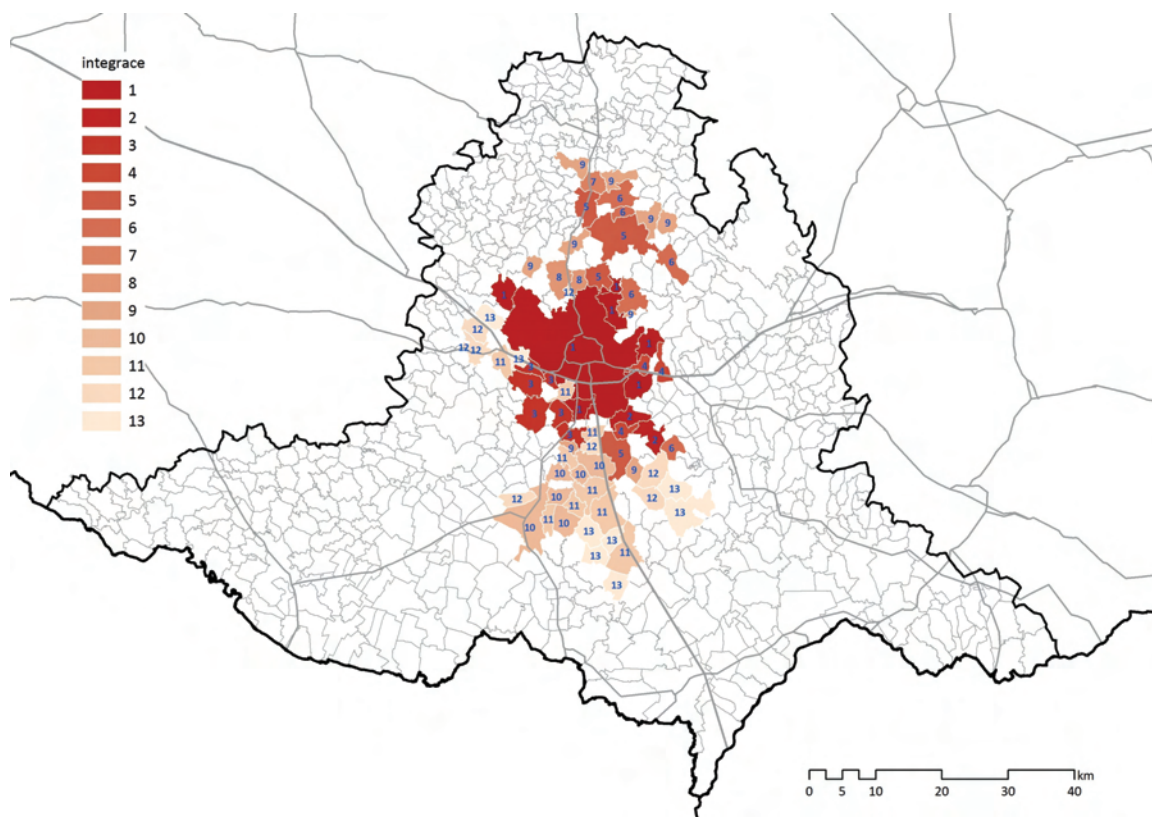
Obr. 26 Prostorové rozložení migračních vztahů v Jihomoravském kraji v jednotlivých obdobích - znázorněny vztahy o souhrnné velikosti 25+ (Zdroj: ČSÚ, 1991-2010)

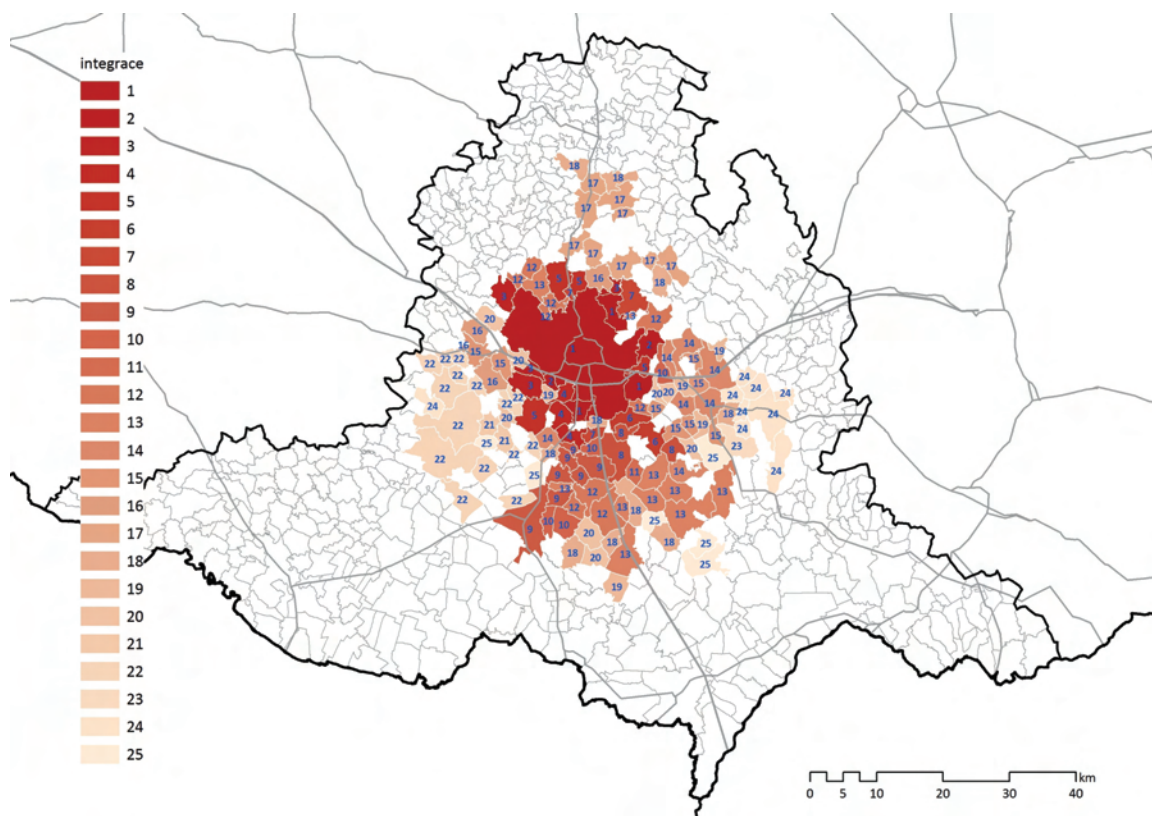
□□□□ Migrační vztahy

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Obr. 27 Prostorový shluk obcí „BMO“ (migrační vztahy), období 1991 – 1995 (Zdroj: ČSÚ, 1991 – 2010)

Obr. 28 Prostorový shluk obcí „BMO“ (migrační vztahy), období 1996 – 2000 (Zdroj: ČSÚ, 1991 – 2010)

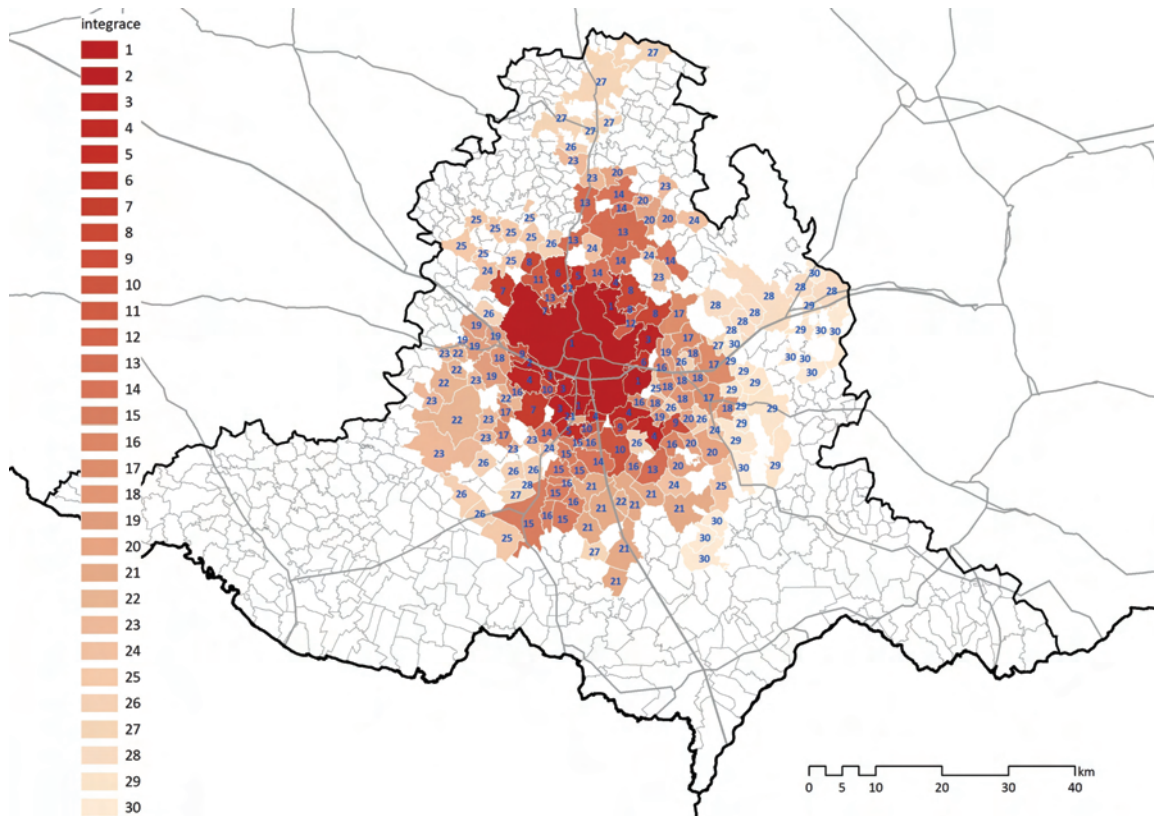

□□□□ Migrační vztahy

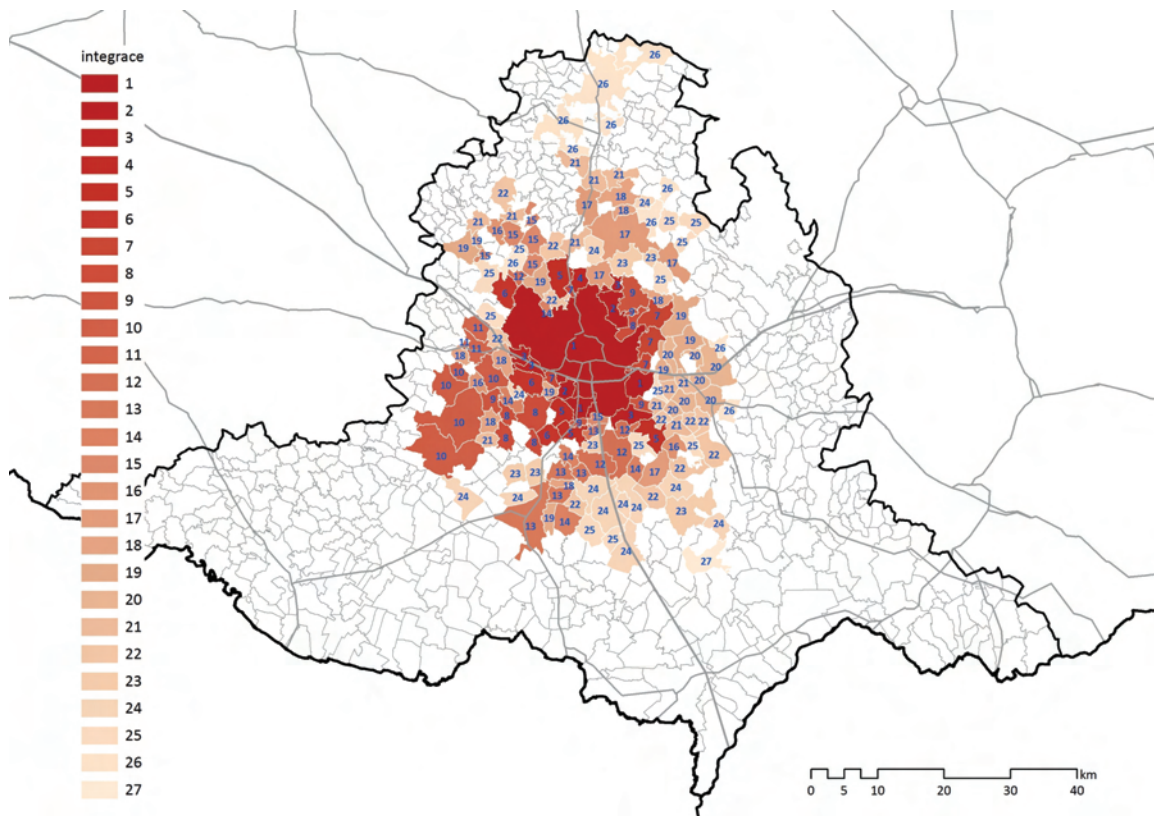
Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Obr. 29 Prostorový shluk obcí „BMO“ (migrační vztahy), období 2001 – 2005 (Zdroj: ČSÚ, 1991 – 2010)

Obr. 30 Prostorový shluk obcí „BMO“ (migrační vztahy), období 2005 – 2010 (Zdroj: ČSÚ, 1991 – 2010)

□□□□ Migrační vztahy

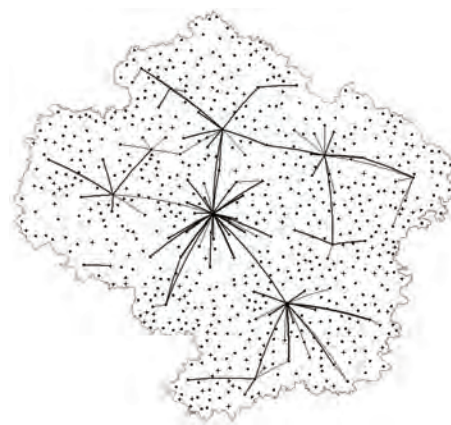
Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Jihlava/Kraj Vysočina

Obr. 31 Prostorové rozložení migračních vztahů v Kraji Vysočina v jednotlivých obdobích - znázorněny vztahy o souhrnné velikosti 25+ (Zdroj: ČSÚ, 1991-2010)

1991 - 1995

1996 - 2000

2001 - 2005

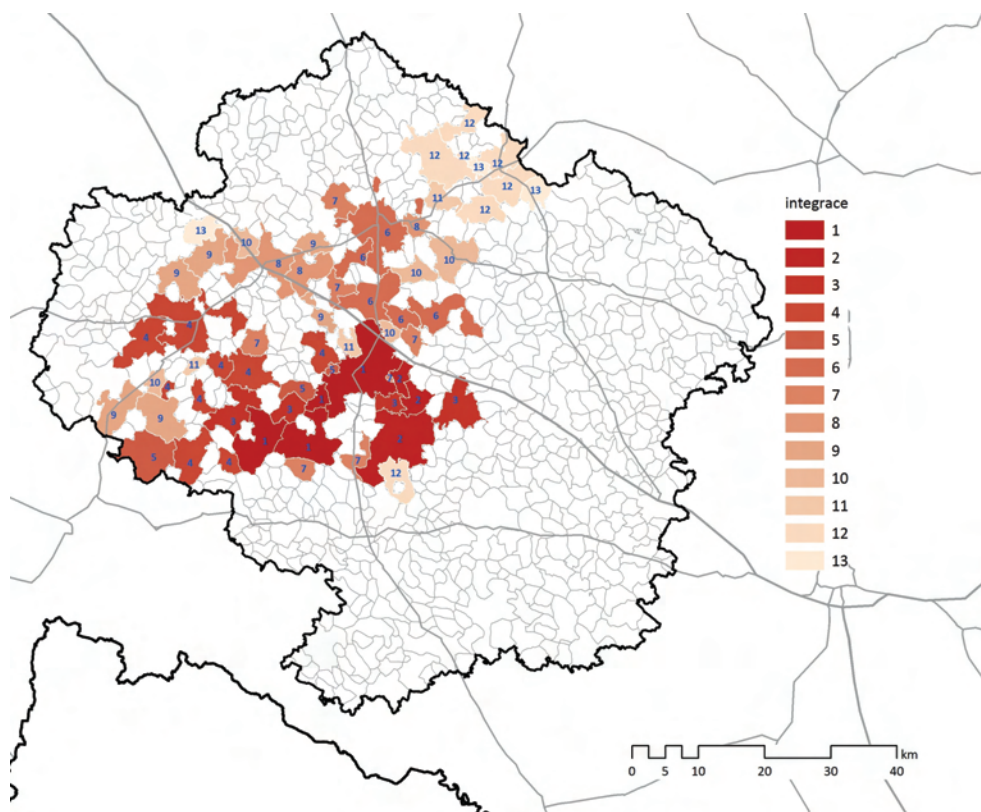
2006 - 2010

□□□□ Migrační vztahy

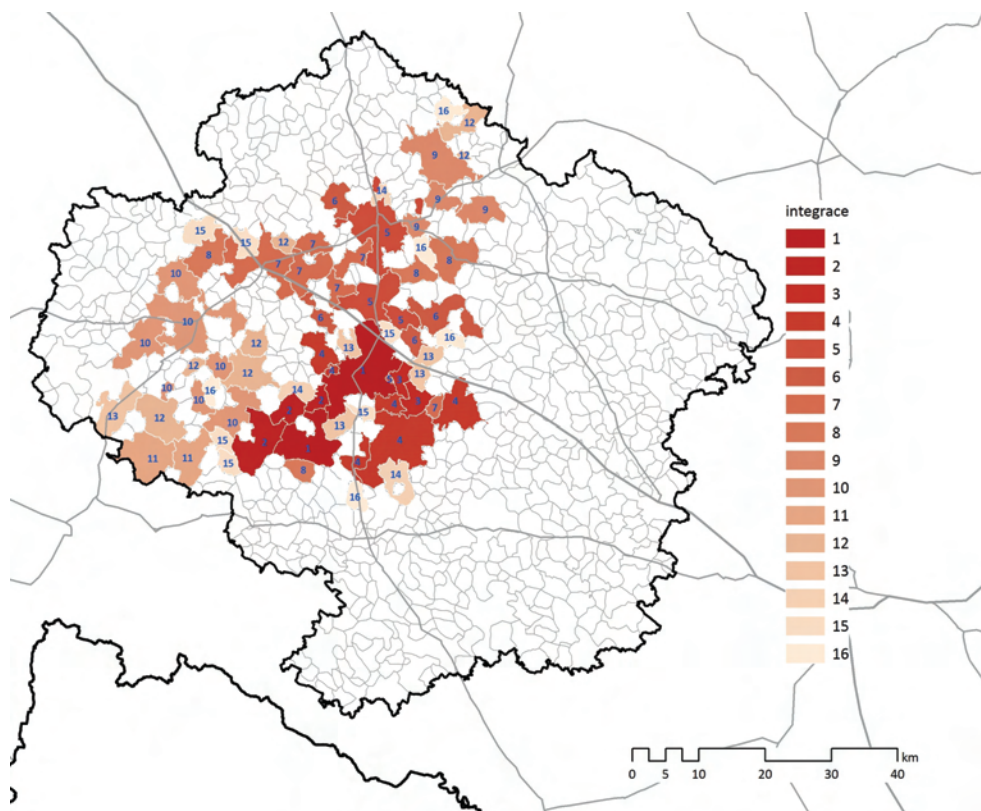
Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

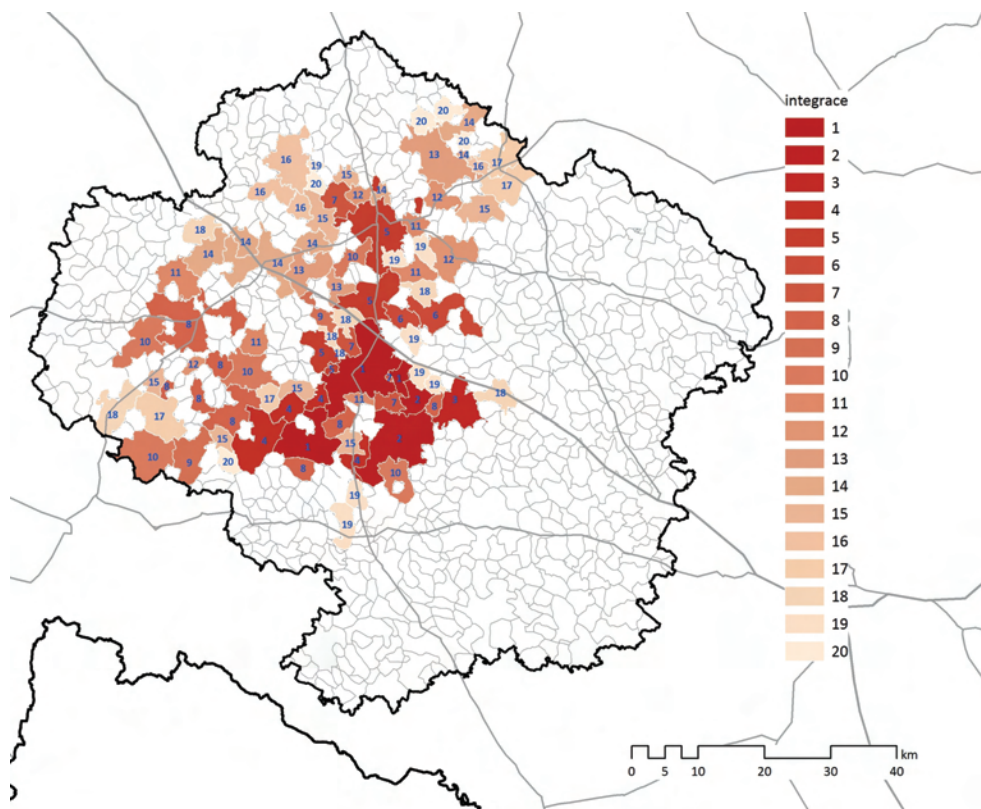
Obr. 32 Prostorový shluk obcí „JSA“ (migrační vztahy), období 1991 – 1995 (Zdroj: ČSÚ, 1991 – 2010)

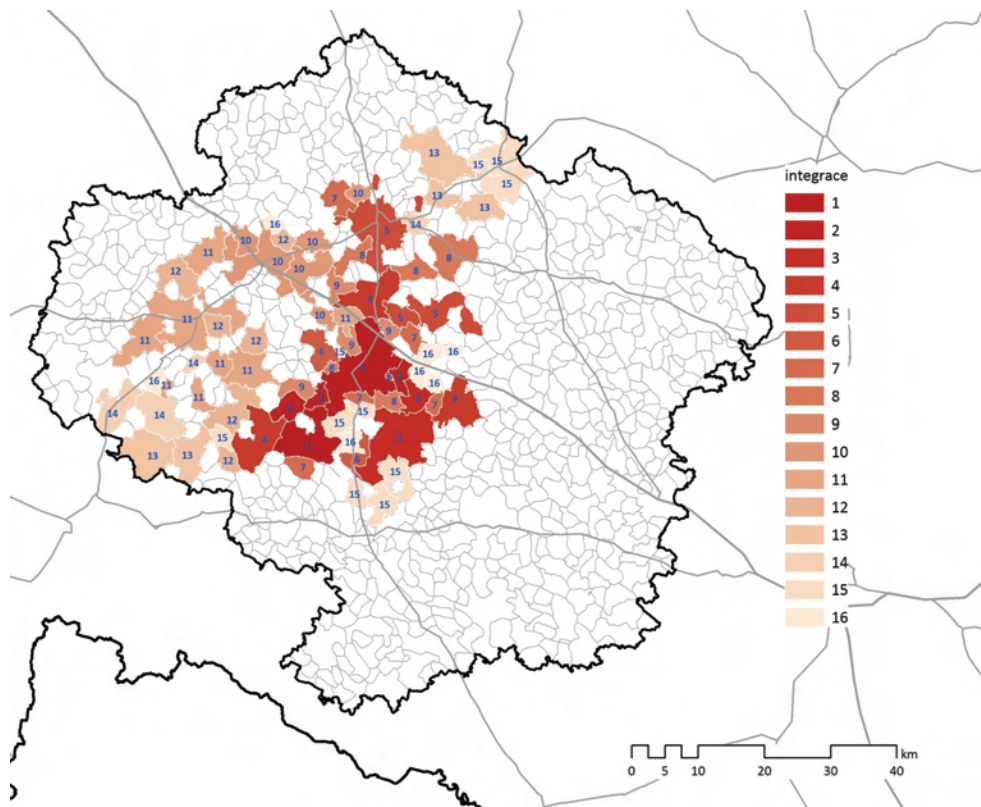
Obr. 33 Prostorový shluk obcí „JSA“ (migrační vztahy), období 1996 – 2000 (Zdroj: ČSÚ, 1991 – 2010)

Obr. 34 Prostorový shluk obcí „JSA“ (migrační vztahy), období 2001 – 2005 (Zdroj: ČSÚ, 1991 – 2010)

Obr. 35 Prostorový shluk obcí „JSA“ (migrační vztahy), období 2006 – 2010 (Zdroj: ČSÚ, 1991 – 2010)

□□□□ Migrační vztahy

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Vizualizace prostorového shlukování obcí na základě migračních vztahů nabízí alternativní pohled na základní obrys vztahově integrovaného funkčního území.

V případě BMO nedochází k zásadnímu nesouladu mezi areálem obcí propojených pracovními vazbami a areálem obcí integrovaných vztahy migračními – i v případě migračních vazeb dochází k podobnému otevírání metropolitního areálu jižním směrem. Velmi dobře jsou zachyceny suburbanizující obce v těsném zázemí města.

Na rozdíl od vymezení vztahově uzavřených pracovních regionů akcentuje migrační vymezení více funkční vztahy mezi Brnem a Blanskem (Blanenskem).

V případě JSA je patrná vyšší míra nesouladu – do jisté míry jde na vrub relativně malé velikosti řady obcí v zázemí Jihlavy a v porovnání s Brněnskem nižším velikostem migračních proudů v rámci suburbanizace. Do popředí se tak více dostávají migrační vztahy mezi Jihlavou a ostatními populačně většími centry Kraje Vysočina.

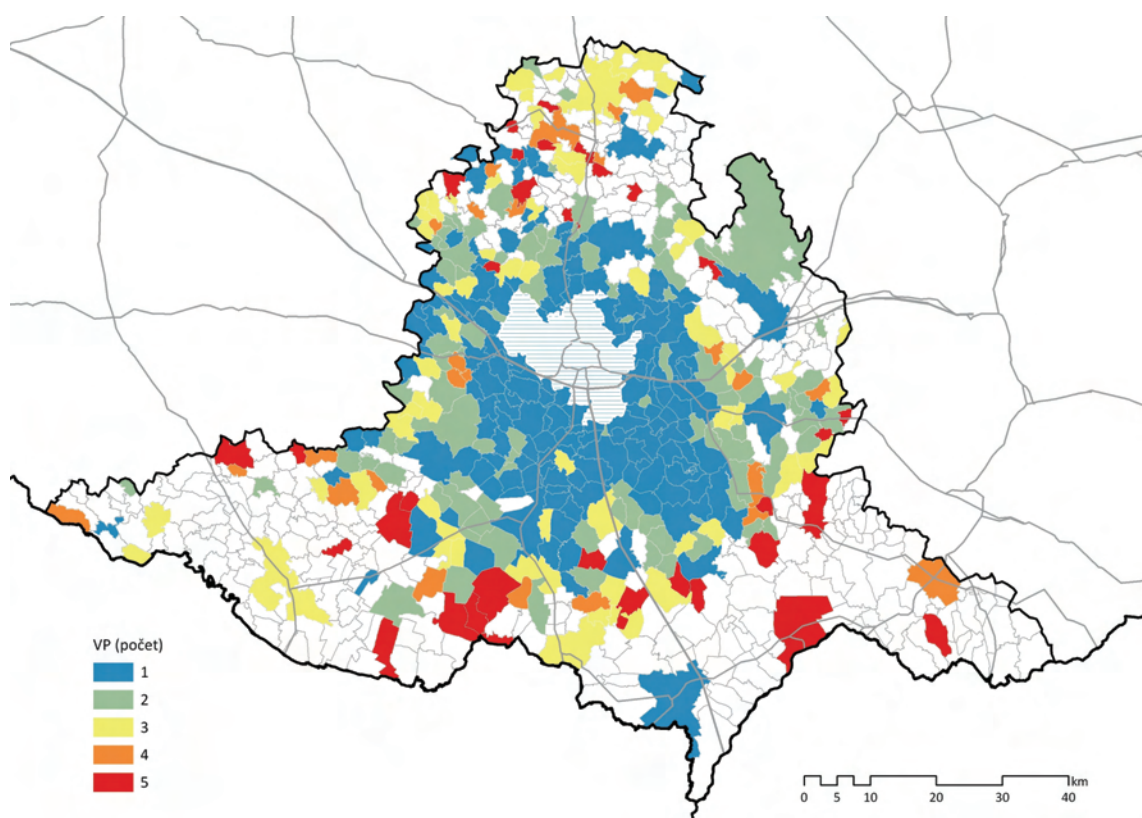
D.2 Významné migrační proudy

Analýza (identifikace) významných migračních proudů je z metodologického hlediska analogií identifikace významných proudů pracovní dojížděky. Na rozdíl od analýzy pracovních proudů, u kterých byla analýza zaměřena cíleně na identifikaci vztahů z obcí v zázemí do Brna, resp. Jihlavy, v případě proudů migračních bylo nutné postihnout jak vztahy dostředivé (do Brna/Jihlavy), tak i vztahy odstředivé

(suburbanizační proudy z Brna/Jihlavy). V rámci analýzy byly tedy identifikovány proudy významné ve spektru proudů směřujících z obce, tak významné proudy v množině proudů směřujících do obce. V obou případech byly v rámci identifikovaných významných proudů sledovány ty, které směřují do, resp. z Brna či Jihlavy. Do analýzy vstupovaly proudy agregované za období 1991 – 2010.

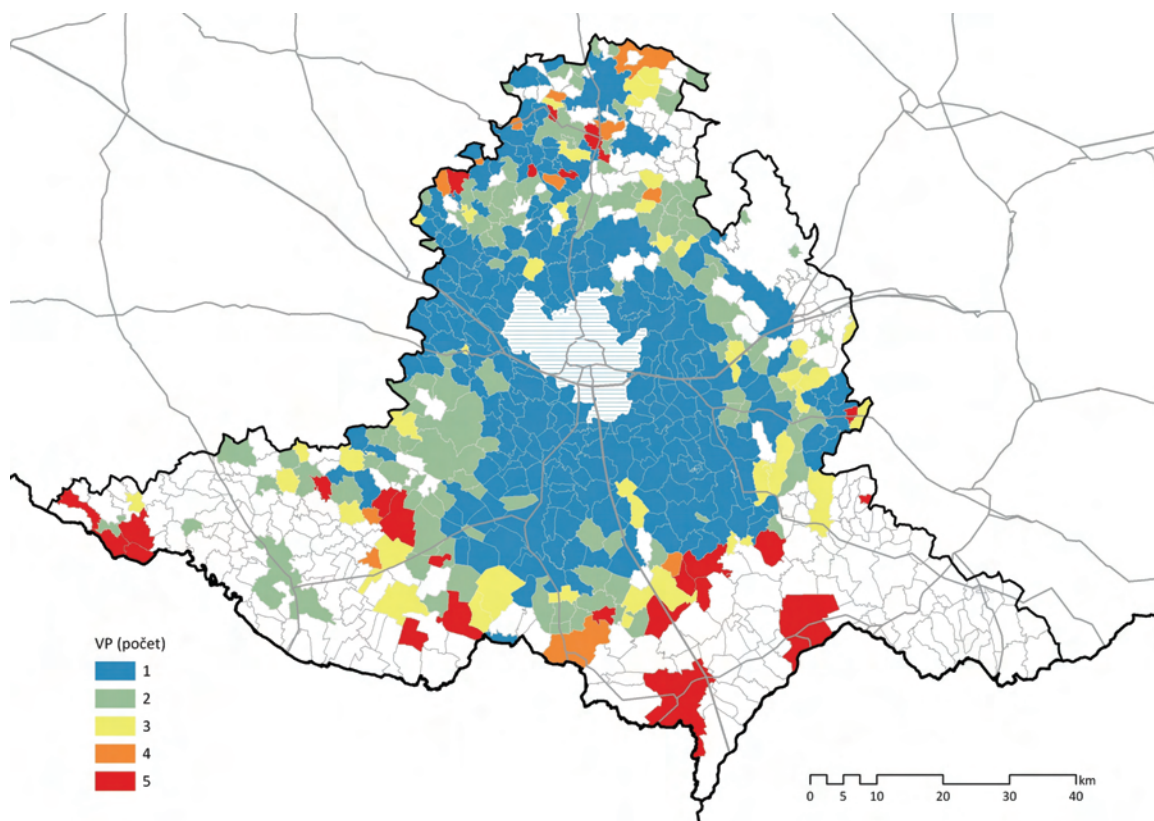
Brno/Jihomoravský kraj

Obr. 36 Obce s významným výchozím migračním proudem směřujícím do Brna (Zdroj: ČSÚ, 1991 - 2010)

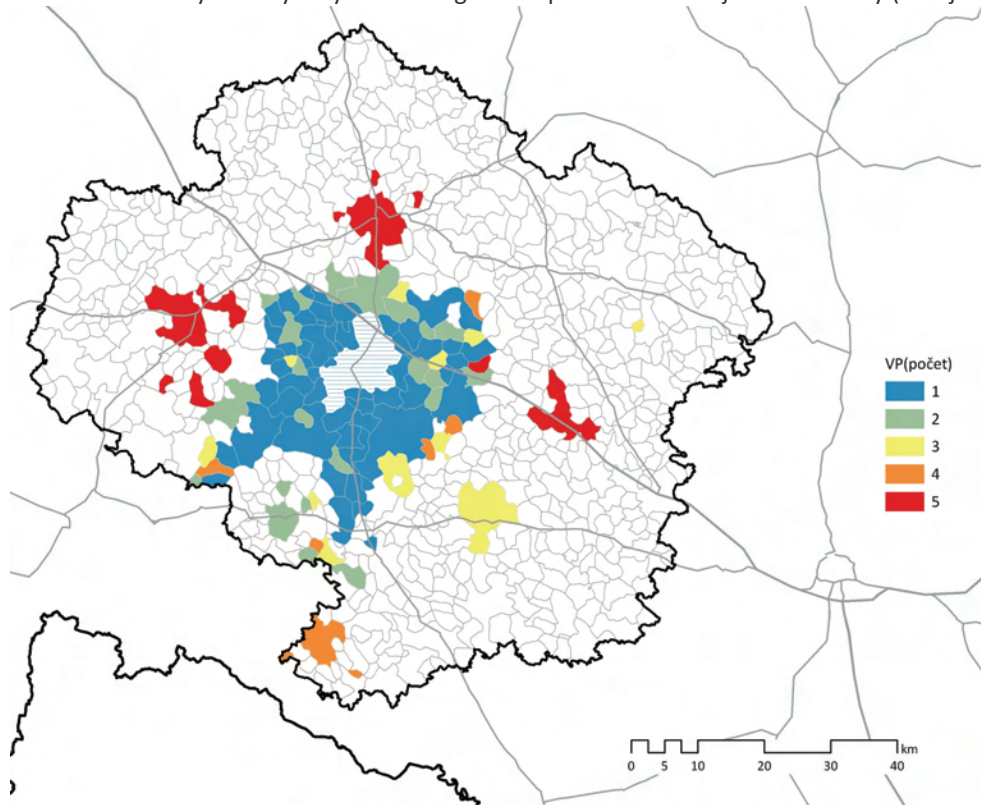

Obr. 37 Obce s významným příchozím migračním proudem směřujícím z Brna (Zdroj: ČSÚ, 1991 - 2010)

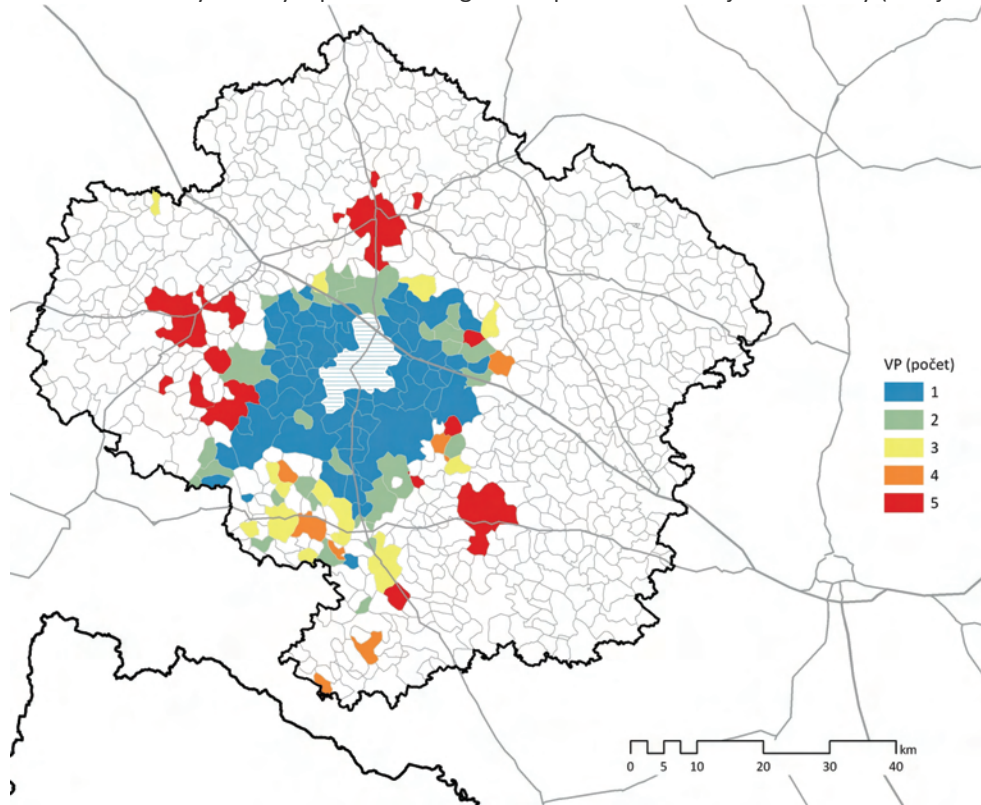

Jihlava/Kraj Vysočina

Obr. 38 Obce s významným výchozím migračním proudem směřujícím do Jihlavy (Zdroj: ČSÚ, 1991 - 2010)

Obr. 39 Obce s významným příchozím migračním proudem směřujícím z Jihlavy (Zdroj: ČSÚ, 1991 - 2010)

Analýza významných migračních proudů umožnila alternativní pohled na prostorové rozložení migrací v zázemí Brna a Jihlavy. V případě Brna je patrný rozdíl mezi územním rozsahem obcí s významným proudem směřujícím do Brna (nazývejme ho *urbanizačním areálem*) a obcí s významným proudem přicházejícím z Brna (*suburbanizační areál*) – suburbanizační areál je viditelně lépe vyjádřený a územně rozsáhlejší nežli areál urbanizační. Naznačený rozdíl poukazuje na výraznou roli

suburbanizačních procesů v zázemí Brna ve formování migračního funkčního regionu. Situace v zázemí Jihlavy je odlišná, urbanizační a suburbanizační areál vykazují poměrně velkou prostorovou souhlasnost signalizující relativní rovnováhu mezi dostředivými a odstředivými migračními vztahy. V obou hodnocených případech se znovu potvrzuje základní shoda mezi územním rozsahem metropolitního pracovního a bytového trhu.

E. Dopravní dostupnost

E.1 Dopravní dostupnost individuální automobilovou dopravou

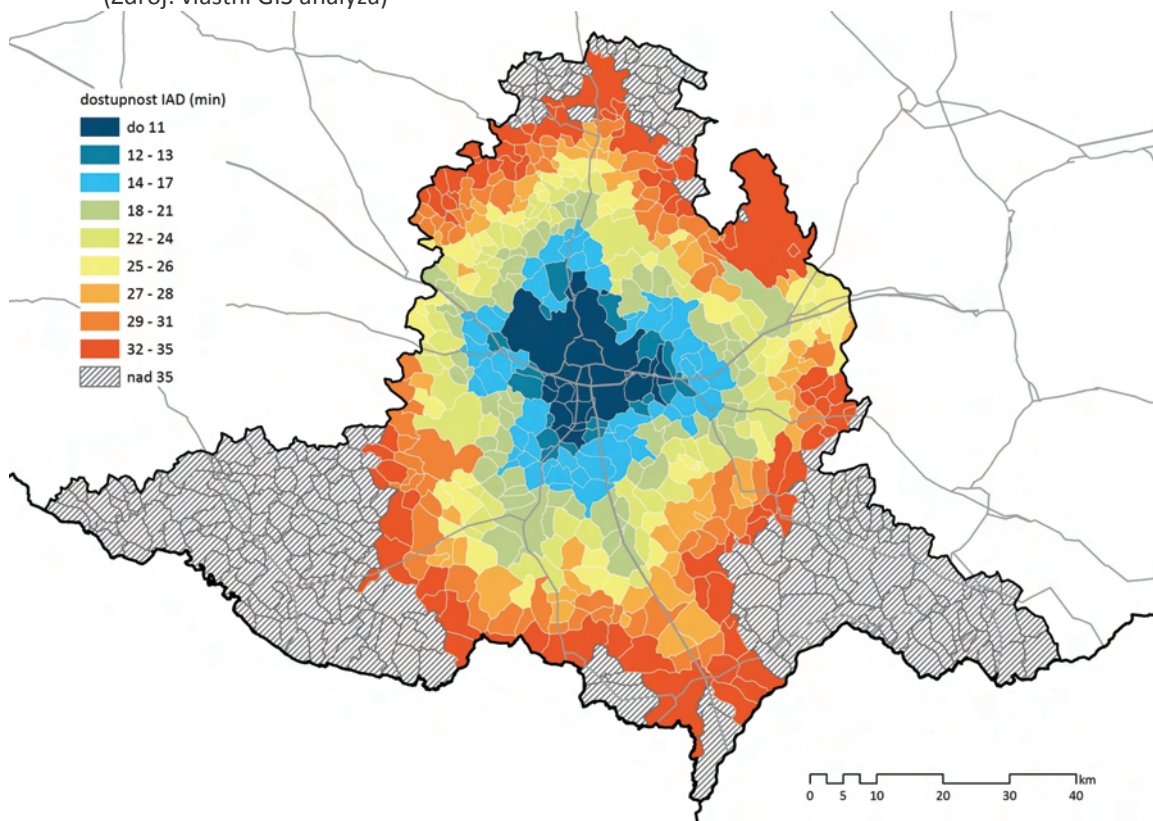
Jak již bylo uvedeno v metodologickém úvodu, ukazatele dostupnosti nereprezentují (na rozdíl od doposud prezentovaných indikátorů) reálnou intenzitu a prostorové rozložení vztahů ve zkoumaných územích, nýbrž především potenciál pro vytváření funkčních vztahů.

Dopravní dostupnost individuální automobilovou dopravou je v případě studie redukována na časovou komponentu; dostupnost obce je tedy vyjádřena časem potřebným k překonání vzdálenosti mezi centrem obce a centrem Brna, resp. Jihlavy. Do úvahy nebyla v případě dostupnosti IAD brána komponenta geografická (dostupnost obce vyjádřená kilometrickou vzdáleností po silniční síti) či míra automobilizace v dané obci.

Rychlost pohybu po komunikacích a tím i časová dostupnost byly určovány na základě faktorů (1) druhu komunikace, (2) sklonitosti a členitosti terénu a (3) průchodu zastavěným územím. Uvedené faktory byly uplatňovány v GIS modelu silniční sítě – GIS model pak generoval výsledné dojížděkové časy mezi obcí a Brnem/Jihlavou. Časové dostupnosti vyjádřené v přiložených kartogramech neodrážejí vliv hustoty dopravy v různých částech dne, jedná se o tzv. „noční“ dojížděkové časy. Z hlediska studie není důležitá absolutní časová hodnota dostupnosti pomocí IAD, ale především diference jednotlivých obcí v rámci ukazatele.

Brno/Jihomoravský kraj

Obr. 40 Časová dostupnost obcí Jihomoravského kraje do Brna v roce 2013 individuální automobilovou dopravou (Zdroj: vlastní GIS analýza)

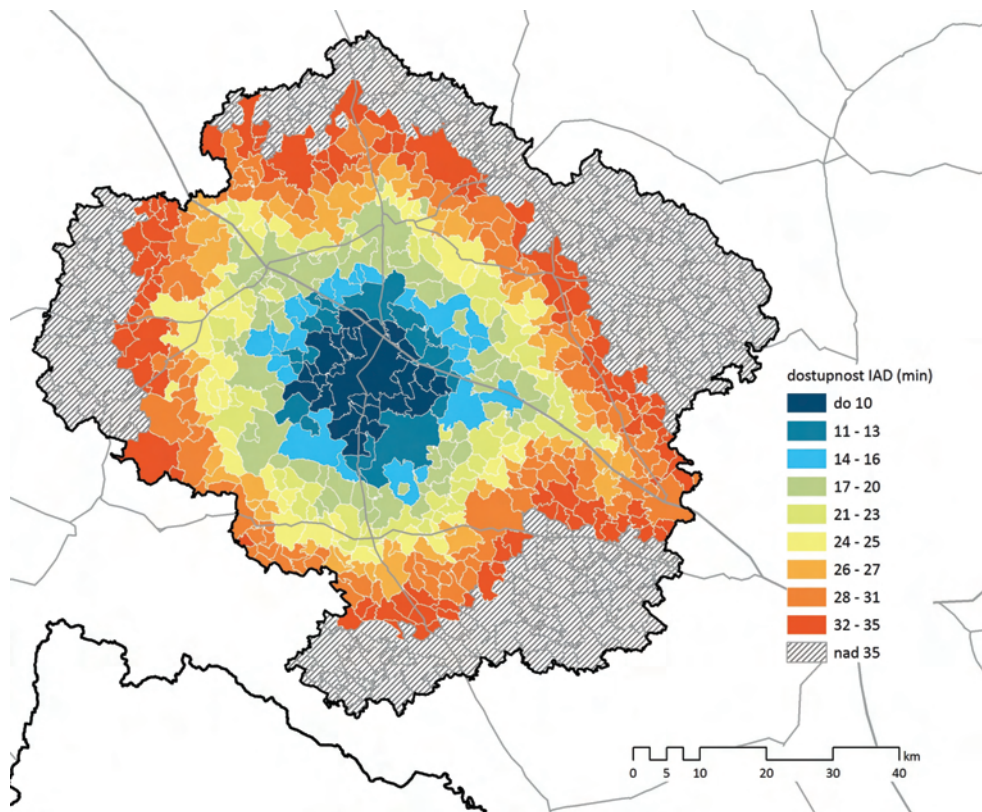
□□□□ Dopravní dostupnost

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Jihlava/Kraj Vysočina

Obr. 41 Časová dostupnost obcí Kraje Vysočina do Jihlavy v roce 2013 individuální automobilovou dopravou (Zdroj: vlastní GIS analýza)

Prostorový vzorec časových dostupností obcí logicky odráží trasování různých kategorií silničních komunikací. V případě širší brněnské aglomerace se je poměrně dobře patrný vztah mezi dostupností a úrovní pracovní integrace, kdy relativně méně dostupné oblasti (např. oblast Veverské

Bítýšky či jižní část Blanenska) vykazují slabší pracovní vazby s Brnem.

U Jihlavy je patrný „tunelový“ efekt dálnice, která výrazně nepřispívá k výraznému zlepšení časových dostupností obcí v severní části potenciální spádové oblasti.

E.2 Dopravní dostupnost hromadnou dopravou

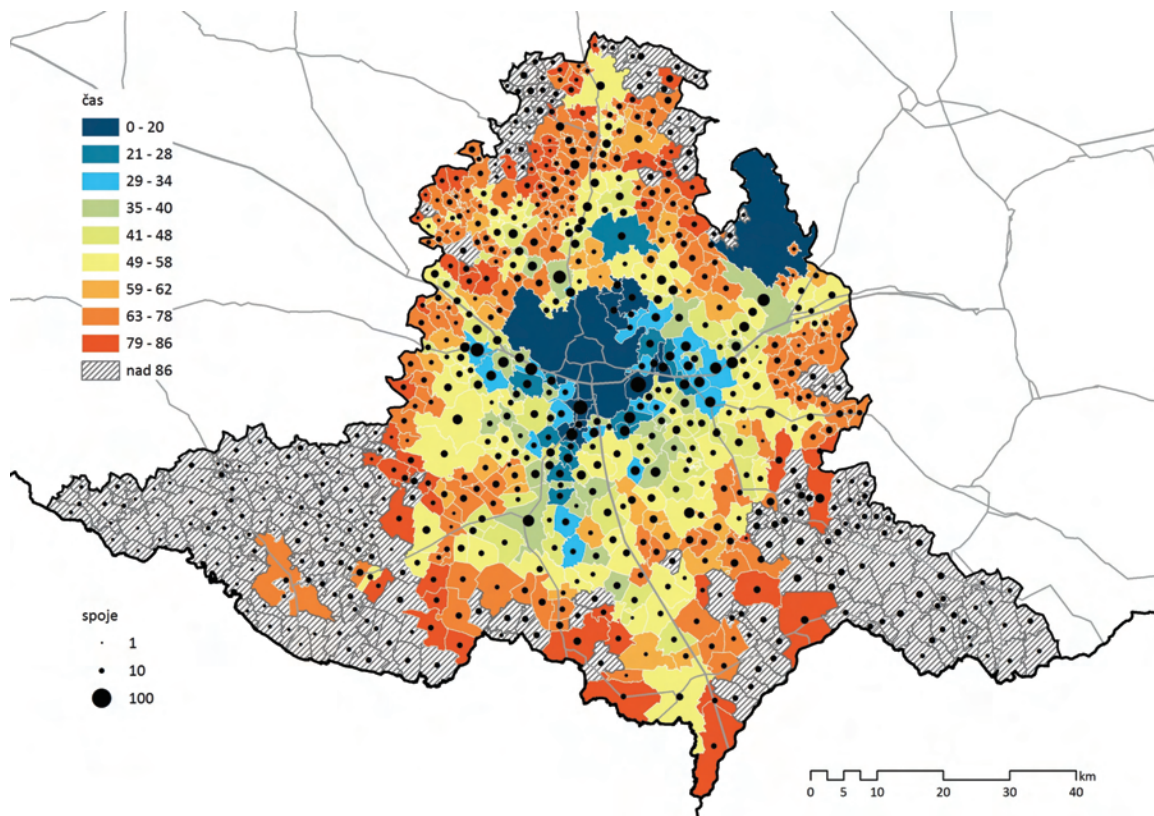
V případě hodnocení dopravní dostupnosti obcí hromadnou dopravou se analýzy zaměřily na dvě komponenty dostupnosti. Sledována byla jednak dostupnost časová, která byla vyjádřena jako cestovní čas potřebný k překonání vzdálenosti mezi centrem obce a centrem Brna/Jihlavy prostředky veřejné hromadné dopravy. U hromadné dopravy je však důležitým parametrem dostupnosti rovněž nabídka

četnosti spojů vyjadřující míru dopravního obslužení dané obce ve vztahu k Brnu či Jihlavě. V druhé analytické linii tak byla sledován počet spojů umožňujících v daném časovém úseku dne přepravu mezi obcí a centrem funkčního regionu.

Podrobnější popis zdrojových data a provedení analýzy je uveden v příslušné části kapitoly A.2.

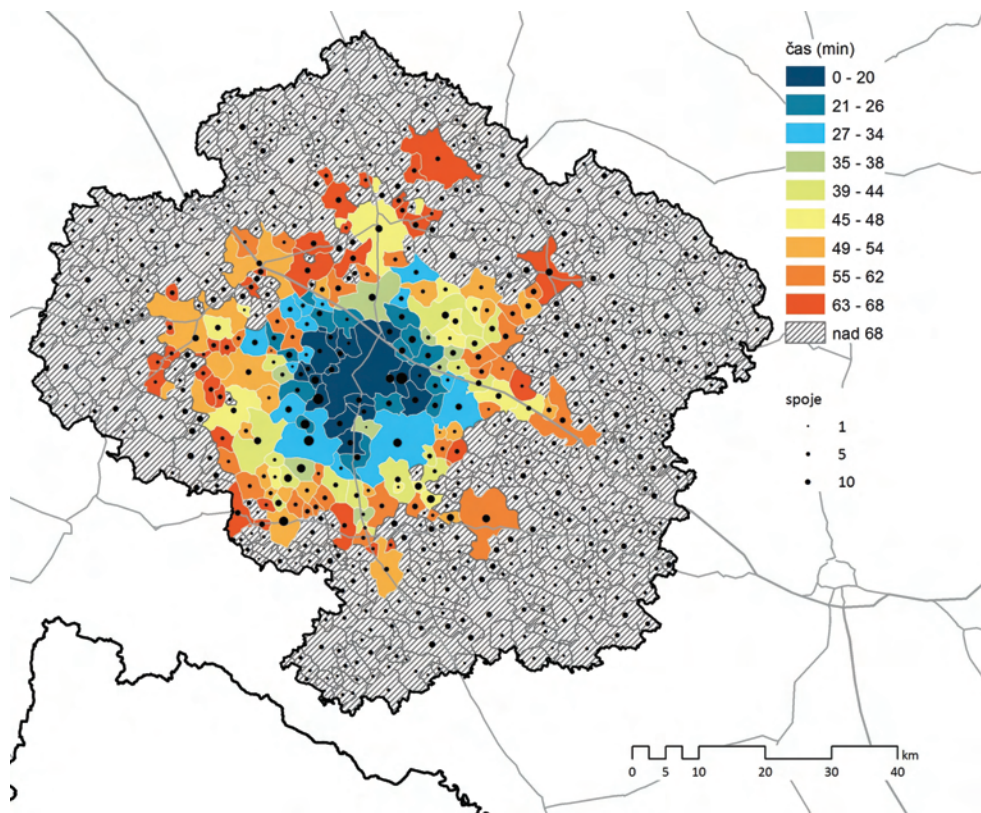
Brno/Jihomoravský kraj

Obr. 42 Časová dostupnost a obsluženost obcí Jihomoravského kraje do Brna hromadnou dopravou v roce 2013 (Zdroj: IDOS, 2013)

Jihlava/Kraj Vysočina

Obr. 43 Časová dostupnost a obsluženost obcí Kraje Vysočina do Jihlavy hromadnou dopravou v roce 2013
(Zdroj: IDOS, 2013)

Podobně jako v případě dostupnosti IAD i u dostupností prostředky hromadné dopravy je důležitým parametrem diferenciací obcí existence dopravní infrastruktury. Logicky se zde jedná nejen o trasování silničních komunikací, ale rovněž o průběh železničních tratí.

V případě Jihomoravského kraje je důležitým faktorem určujícím dostupnost a obsluženost obcí také způsob organizace dopravy v rámci Integrovaného dopravního systému.

F. Syntetické vymezení funkčních území

F.1 Postup syntetického vymezení

Finálním cílem studie je sestavení konečného souboru obcí vytvářejících území Brněnské metropolitní oblasti (BMO), resp. Jihlavské sídelní aglomerace (JSA). Identifikace obcí zahrnutých do funkčních území je postavena na strukturované, resp. vážené syntéze výsledků jednotlivých dílčích regionalizací provedených v předchozích analytických etapách.

Syntéza zahrnuje především výběr dílčích regionalizačních ukazatelů a určení jejich relativního významu pro vymezení komplexně chápaného funkčního území. Vzhledem k odlišné vnitřní struktuře funkčních území Brna a Jihlavy a vzhledem k požadovanému uplatnění kritéria minimální populační velikosti 100 000 osob v případě JSA jsou postupy finálního vymezení Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace vzájemně odlišné (viz dále).

F.2 Vymezení maximálního rozsahu funkčních regionů

V prvním kroku syntézy bylo přistoupeno k základnímu ohraničení funkčního území, tj. k zafixování maximálního územního rozsahu hranic funkčních území BMO a JSA.

K tomuto účelu byly použity výsledky dílčích analýz pracovních vztahů a to konkrétně vymezení Travel-to-work-areas (TTWA) a výstupy analýzy významných proudů (kapitoly B.1 a B.2). Důraz kladený na územní rozložení intenzivních pracovních vazeb je dán především důležitostí pracovních vztahů při formování tzv. denních městských systémů – pracovní vztahy lze interpretovat jako základní funkční kostru území, na kterou jsou často těsně navázány i další aktivity, jako je např. využívání různých typů služeb, spotřební a vzdělávací aktivity. Jak již bylo uvedeno výše v textu, postupy při vymezení maximální vnější hranice BMO a JSA se vzájemně odlišují.

Postup syntézy lze rozdělit do 2 až 3 kroků:

4. vymezení maximálního vnějšího rozsahu funkčních regionů na základě ukazatelů pracovních vazeb;
5. diferenciací obcí zahrnutých do maximálního vymezení rozsahu dle syntetického ukazatele funkční integrace; syntetický ukazatel vzniká sloučením vybraných dílčích použitých ukazatelů;
6. finální výběr souboru obcí funkčního území na základě hodnot ukazatele celkové funkční integrace a s přihlédnutím ke kontrolnímu parametru migračních vazeb.

V případě vymezení Jihlavské sídelní aglomerace splývá první krok s krokem třetím, tj. funkční region vymezený v maximálním rozsahu dle ukazatelů pracovních vazeb představuje současně konečný soubor obcí JSA s různou hodnotou syntetického ukazatele funkční integrace.

Brněnský metropolitní region

V případě BMO byla do základního maximálního vymezení zahrnuta ta obec, která v roce 2011 splňovala následující kritéria:

- A) spadala do TTWA na hladině uzavřenosti 60 %;
- B) vycházel z ní významný pracovní proud do Brna a počet významných proudů z obce nebyl vyšší než 2 (tj. obec nepatřila mezi výrazně oscilační).

Hladina uzavřenosti 60 % byla zvolena jako neoptimálnější na základě expertního porovnání územních rozsahů TTWA na hladinách 50, 60 a 70 %.

Dále bylo přistoupeno k zohlednění určité setrvačnosti a historii pracovních funkčních vazeb. Z pracovního souboru obcí

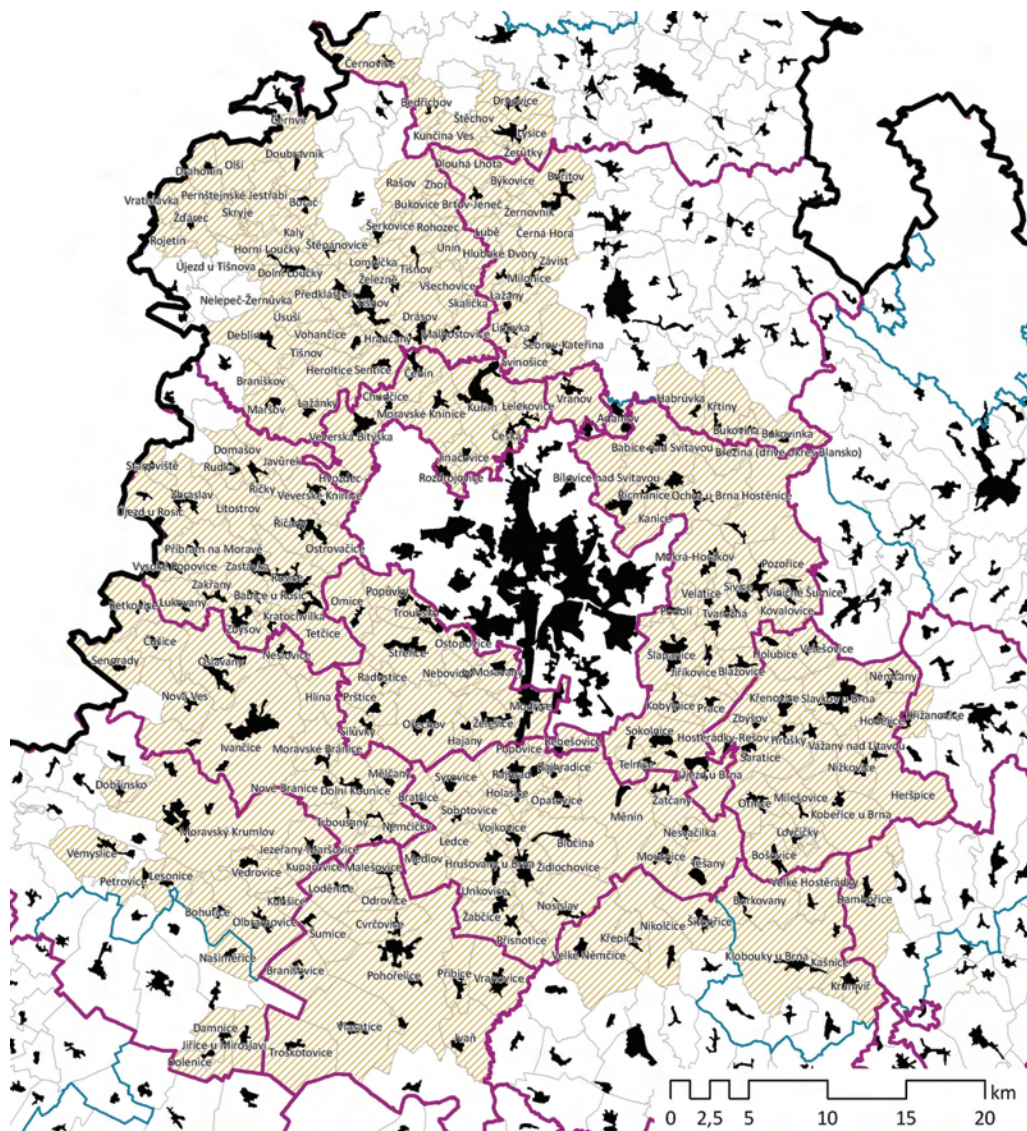
vymezených na základě výše uvedených kritérií byly vyřazeny ty obce, které významně nesplňovaly tyto kritéria i v letech 2001 a 1991 (pojmem *významně nesplňovala* se rozumí situace, kdy obec ze dvou kritérií pro rok 2001 a dvou pro rok 1991, tj. celkově ze čtyř kritérií nesplňovala více než dvě). Tímto způsobem byly ze základního maximálního vymezení funkčního regionu odstraněny obce bez historie funkčních vazeb, v naprosté většině případů vzdálenější obce integrující se k Brnu až v relativně nedávném období po oslabení jejich

příslušných mikroregionálních pracovních trhů.

Současně byly prověřeny ty obce, které splňovaly daná kritéria plně pouze pro roky 1991 a 2001, a nikoli už plně pro rok 2011. Výsledný funkční „proto-region“ byl rovněž územně konsolidován, tj. byly doplněny obce tak, aby území bylo prostorově souvislé.

Vymezené území maximálního rozsahu BMO zahrnuje (bez Brna) celkem 235 obcí s populační velikostí cca 260 000 obyvatel, tj. cca 645 000 obyvatel i s Brnem (SLDB, 2011).

Obr. 44 Maximální rozsah Brněnské metropolitní oblasti

Pozn.: Fialovou barvou jsou označeny hranice SO ORP, modrou barvou hranice SO obcí s POÚ

□□□□□ Syntetické vymezení funkčních území

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Jihlavská sídelní aglomerace

Při vymezení maximálního rozsahu funkčního regionu Jihlavské sídelní aglomerace se jako rozhodující kritérium uplatnil požadavek na minimální populační velikost vymezeného území. Prahová minimální hodnota 100 000 osob je v sídelním kontextu Jihlavy nastavena poměrně vysoko (vezmeme-li do úvahy polycentrický charakter Kraje Vysočina a přítomnost silných městských center v relativně těsné blízkosti Jihlavy). Z tohoto

důvodu bylo zvoleno území TTWA na hladině uzavřenosti 70 % jako maximální a současně i finální rozsah Jihlavské sídelní aglomerace bez aplikací dalších upravujících podmínek.

V této podobě zahrnuje JSA 102 obcí, ve kterých žije 52 970 obvykle bydlících obyvatel, 103 045 obyvatel se započítáním Jihlavy (SLDB, 2011).

Obr. 45 Maximální rozsah Jihlavské sídelní aglomerace

□□□□□ Syntetické vymezení funkčních území

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

F.3 Diferenciace obcí dle syntetického ukazatele funkční integrace

Po stanovení maximálního rozsahu funkčního regionu bylo přistoupeno k podrobnější diferenciaci obcí na základě souhrnného ukazatele funkční integrace. Ukazatel funkční integrace je v tomto kontextu chápán jako suma hodnot dílčích ukazatelů vyjadřujících míru integrace obce k Brnu, resp. k BMO v oblastech pracovního trhu, školní dojížděky a dopravní dostupnosti. Do výpočtu syntetického ukazatele nebyly zahrnuty použité indikátory migračních vztahů a to z důvodu odlišného charakteru migračních vztahů (viz kapitola D) – ukazatele migračních vztahů byly využity jako kontrolní parametr při finální úpravě rozsahu Brněnské metropolitní oblasti.

Do výpočtu (sumace) syntetického ukazatele funkční integrace vstupovaly tedy následující ukazatele:

1. podíl ekonomicky aktivních vyjíždějících z obce za prací do Brna/Jihlavy v letech 1991, 2001 a 2011 (*standardizován vážený průměr hodnot ze tří let, rok 1991 – váha 1, rok 2001 – váha 2, rok 2011 – váha 3*);
2. časová dostupnost Brna/Jihlavy z obce prostředky veřejné hromadné dopravy v roce 2013;
3. počet spojů veřejné hromadné dopravy z obce do Brna/Jihlavy v čase 0.00 – 9.00 v roce 2013;
4. časová dostupnost Brna/Jihlavy z obce individuální automobilovou dopravou v roce 2013;
5. podíl dětí ve věku 6-14 let vyjíždějících do ZŠ v Brně/Jihlavě v roce 2011;
6. počet významných proudů dojížděky do škol (mimo základních) v roce 2011 (*významný proud směřující do Brna/Jihlavy a současná existence pouze jednoho významného proudu z obce znamenají nejtěsnější funkční vztah; neexistence významného proudu z obce do Brna/Jihlavy reprezentuje nejnižší úroveň funkčního vztahu*).

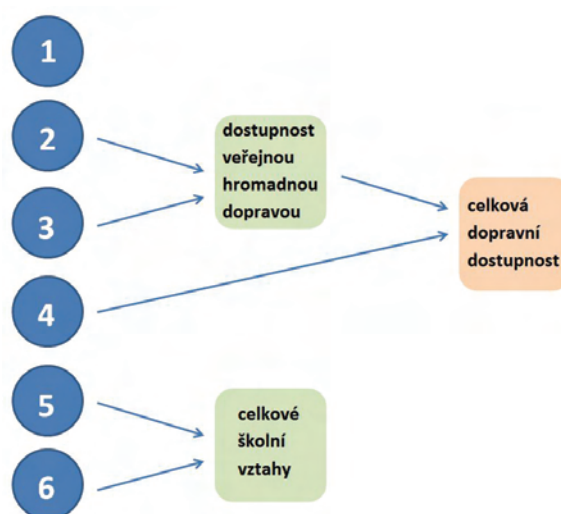
Hodnoty uvedených ukazatelů byly standardizovány tak, aby byla odstraněna závislost na různých jednotkách zvolených

ukazatelů a hodnoty byly vyjádřeny na jednotné stupnici umožňující jejich sčítání. V tomto případě byla použita standardizace směrodatnou odchylkou.

Po provedení standardizace byly vybrané ukazatele agregovány – šlo v první řadě o ukazatel časové dostupnosti hromadnou dopravou a ukazatel počtu spojů. Zprůměrováním jejich standardizovaných hodnot se dospělo k agregované hodnotě ukazatele dostupnosti hromadnou dopravou. Ten byl v dalším kroku shloučen s ukazatelem časové dostupnosti individuální automobilovou dopravou za vzniku agregátního ukazatele celkové dopravní dostupnosti.

Podobným způsobem byly seskupeny ukazatel podílů dětí vyjíždějících do základních škol a ukazatel počtu významných proudů do škol (mimo základních) do ukazatele celkových školních vztahů.

Obr. 46 Agregace dílčích ukazatelů

Pro finální výpočet míry funkční integrace obce byl zvolen součet standardizovaných hodnot podílu vyjíždějících za prací, agregátu celkové dopravní dostupnosti a agregátu celkových školních vztahů. Počet a hranice kategorií byly odvozeny z příslušných histogramů (viz grafy 5 a 6).

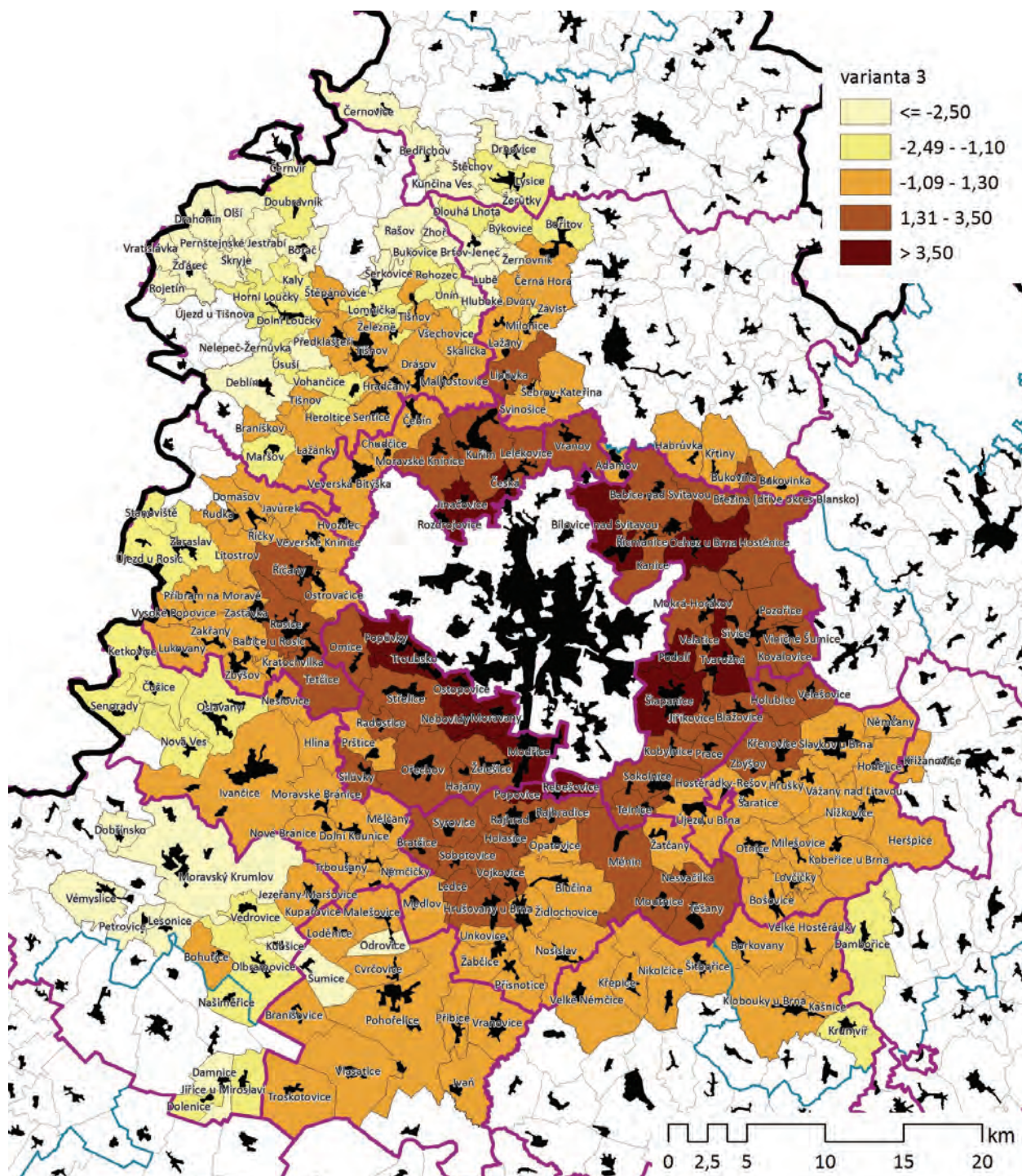
Podrobné přehledy hodnot ukazatelů jsou k dispozici v přiložené elektronické databázi.

□□□□□ Syntetické vymezení funkčních území

Brněnský metropolitní region

Obr. 47 Funkční integrace obcí v území maximálního rozsahu BMO (varianta 3 – podíl vyjíždějících za prací do Brna, agregovaný ukazatel dopravní dostupnosti, agregovaný ukazatel celkových školních vztahů)

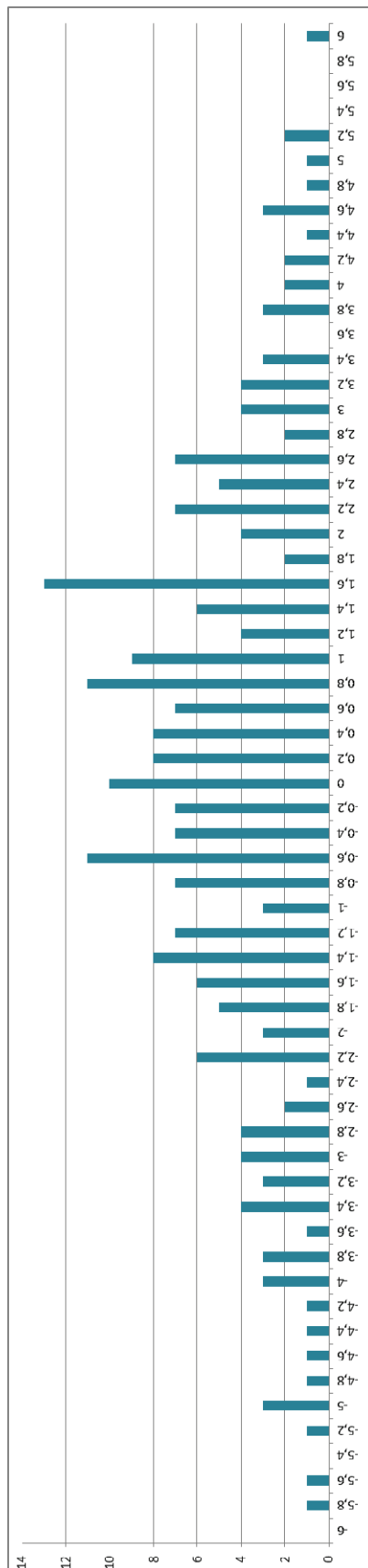
Pozn.: Fialovou barvou jsou označeny hranice SO ORP, modrou barvou hranice SO obcí s POÚ

□□□□□ Syntetické vymezení funkčních území

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Graf 5 Četnosti zastoupení jednotlivých obcí v kategoriích syntetického ukazatele funkční integrace (BMO)

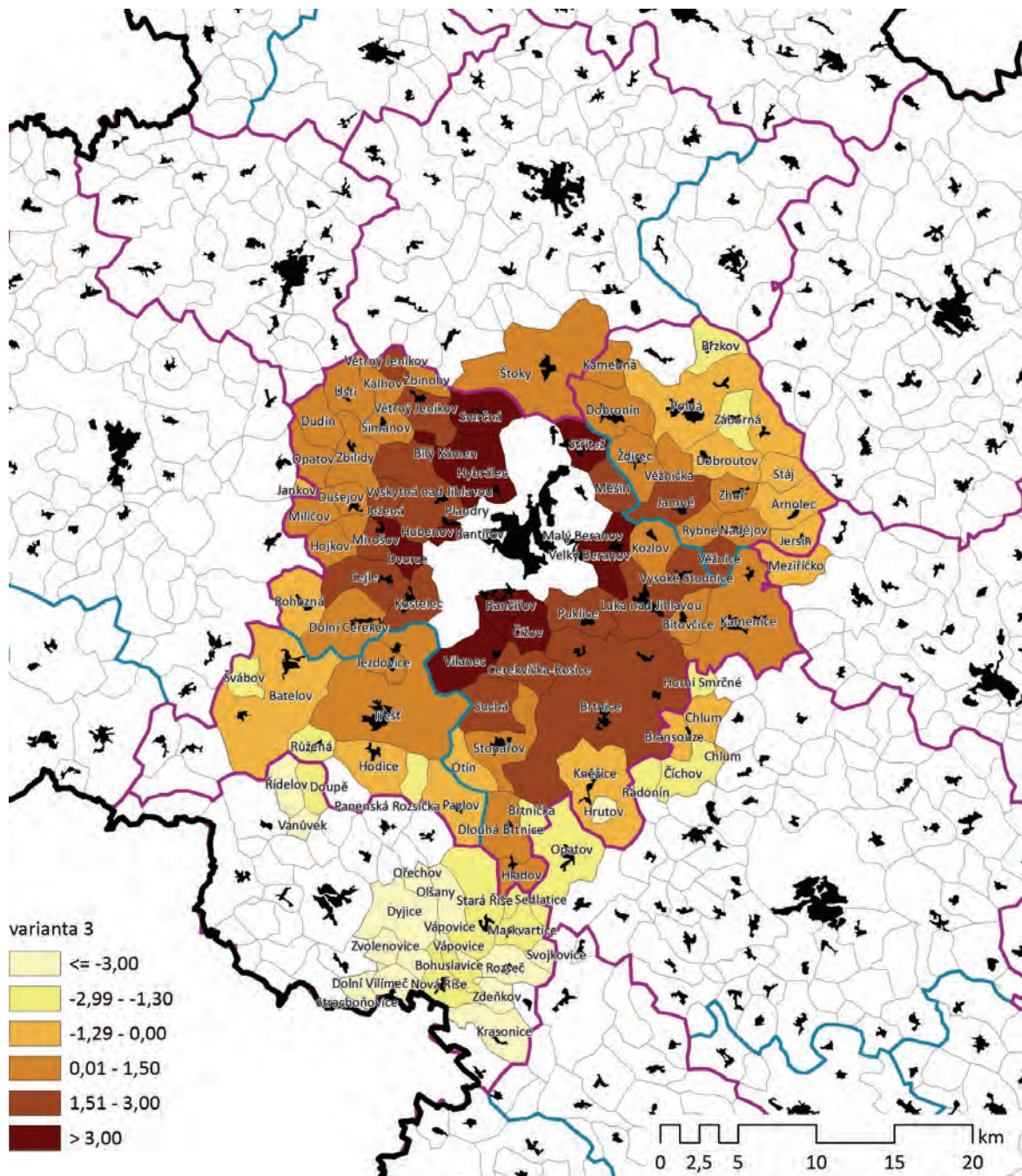

□□□□□ Syntetické vymezení funkčních území

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

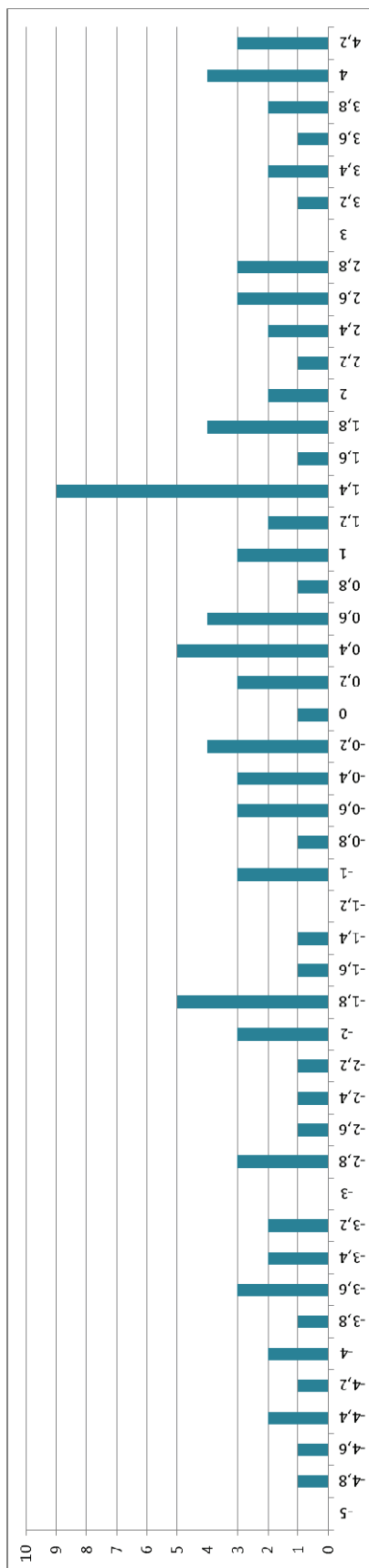
Jihlavská sídelní aglomerace

Obr. 48 Funkční integrace obcí v území maximálního rozsahu JSA (varianta 3 – podíl vyjíždějících za prací do Jihlavy, agregovaný ukazatel dopravní dostupnosti, agregovaný ukazatel celkových školních vztahů)

Pozn.: Fialovou barvou jsou označeny hranice SO ORP, modrou barvou hranice SO obcí s POÚ

Graf 6 Četnosti zastoupení jednotlivých obcí v kategoriích syntetického ukazatele funkční integrace (JSA)

□□□□□ Syntetické vymezení funkčních území

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

F.4 Finální výběr obcí funkčních území

Konečné vymezení funkčních území znamenalo v případě Brněnské metropolitní oblasti redukci počtu obcí zařazených do pracovního maximálního rozsahu vymezení BMO (*varianta pracující s podílem vyjíždějících za prací do Brna, agregovaným ukazatelem dopravní dostupnosti a agregovaným ukazatelem celkových školních vztahů*); v případě Jihlavské sídelní aglomerace nebylo přistoupeno k žádným úpravám území maximálního rozsahu, a to z důvodu již uváděné podmínky minimální populační velikosti. Definitivní vymezení území Jihlavské sídelní aglomerace tak odpovídá území prezentovanému v předchozí kapitole F. 3.

V případě Brněnské metropolitní oblasti bylo rozhodnuto vyřadit z pracovního souboru obcí (viz kapitola F. 3) ty, jejichž hodnota syntetického ukazatele funkční integrace byla nižší nežli -1,1.

Dále bylo přistoupeno k územní konsolidaci vzniklého území, tj. byla prověřena jeho územní celistvost. Vyřazeny byly ty obce, které sice překračovaly prahovou hodnotu syntetického ukazatele funkční integrace, nicméně byly prostorově odděleny od souvislého území BMO (Bohutice). Naopak začleněny byly kritérium nesplňující obce, jež se nacházejí v souvislém území obcí integrovaných (Závist, Odrovice).

Redukce obcí byla zkonfrontována s výsledky analýz migračních vztahů, jež zde sloužily jako kontrolní parametr.

Brněnský metropolitní region

Tab. 1: Vybrané ukazatele obcí zahrnutých do BMO (včetně Brna); řazení dle hodnoty syntetického ukazatele funkční integrace (Zdroj: vlastní výpočty; SLDB, 2011, MF ČR, 2012)

obec	kód	trvale bydlící obyvatelstvo	obvykle bydlící obyvatelstvo	ekonomicky aktivní obyvatelstvo	obsazená pracovní místa	ukazatel funkční integrace
Rebešovice	583774	871	830	446	67	5,83
Ostopovice	583596	1541	1514	694	221	5,16
Troubsko	584029	2127	2142	1034	646	5,07
Popůvky	583669	1325	1247	688	518	4,82
Šlapanice	583952	6936	7005	3286	2462	4,67
Jinačovice	583171	605	609	295	122	4,56
Rozdrojovice	583791	917	867	415	99	4,55
Popovice	583651	305	342	138	32	4,50
Moravany	583413	2183	2216	1088	799	4,34
Česká	582921	978	913	475	188	4,19
Modřice	583391	4508	4673	2214	8176	4,13
Podolí	583634	1259	1273	571	290	3,97
Tvarožná	584037	1187	1231	550	288	3,84
Ochoz u Brna	583537	1254	1264	579	138	3,79
Nebovidy	583456	614	612	303	59	3,66
Bílovice nad Svitavou	582824	3533	3562	1599	318	3,62
Velatice	584096	644	635	272	93	3,38
Omice	583545	750	749	357	62	3,35
Kobylnice	583219	979	996	446	139	3,30
Rajhrad	583758	3197	3140	1538	1116	3,18
Vranov	584151	746	697	338	95	3,16
Prace	583685	877	895	417	76	3,14
Rajhradice	583766	1241	1271	609	352	3,13

□□□□□ Syntetické vymezení funkčních území

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Lelekovice	583286	1731	1765	818	200	2,92
Březina (dříve okres Blansko)	581429	804	792	346	43	2,82
Želešice	584266	1522	1537	705	273	2,82
Sokolnice	583898	2228	2193	1017	562	2,81
Pozořice	583677	2160	2201	969	355	2,69
Střelice	583910	2762	2756	1168	967	2,63
Řícmanice	583821	760	759	332	44	2,60
Kanice	583197	795	787	368	142	2,59
Kuřim	583251	11301	10804	5228	7037	2,58
Ponětovice	549738	374	379	153	60	2,56
Hostěnice	583057	641	625	282	17	2,48
Blažovice	582841	1112	1127	533	123	2,48
Telnice	583979	1465	1448	720	232	2,44
Kovalovice	583227	594	600	265	81	2,40
Hajany	582999	340	362	166	23	2,32
Sivice	583863	1004	1023	454	136	2,28
Mokrá-Horákov	583405	2745	2697	1277	812	2,26
Syrovice	583936	1350	1376	632	245	2,24
Holubice	550825	973	962	450	237	2,20
Velešovice	593681	1192	1224	534	98	2,16
Viničné Šumice	584126	1239	1258	592	143	2,10
Říčany	583839	1886	1919	866	491	2,08
Babice nad Svitavou	582794	1009	1013	452	86	2,07
Radostice	583740	758	736	361	43	2,07
Rosice	583782	5695	5610	2618	1906	2,04
Vojkovice	584142	1076	1100	523	257	2,00
Zbýšov	593699	563	577	264	15	1,95
Holasice	583031	878	907	417	167	1,90
Ledce	583278	206	220	87	39	1,84
Jiříkovice	583189	849	843	434	203	1,62
Lipůvka	581968	1236	1195	592	245	1,62
Moutnice	583448	1138	1147	510	137	1,58
Bukovina	581445	351	337	147	28	1,57
Bratčice	582883	648	713	305	68	1,55
Nesvačilka	583499	296	315	144	35	1,55
Křenovice	593214	1814	1849	859	220	1,55
Tetčice	583987	1025	1078	471	402	1,54
Silůvky	583855	755	827	366	49	1,54
Těšany	583995	1216	1269	581	210	1,51
Ořechov	583561	2417	2457	1062	445	1,49
Měnin	583383	1685	1709	841	240	1,47
Moravské Knínice	583430	846	849	387	55	1,44
Sobotovice	583880	488	497	219	18	1,42
Otmarov	506699	267	254	122	63	1,42
Hrušovany u Brna	583081	3249	3284	1530	1086	1,37
Hostěrádky-Rešov	593052	811	811	371	41	1,29
Opatovice	583553	963	990	472	82	1,28
Újezd u Brna	584045	3100	3231	1375	653	1,28
Ostrovačice	583600	630	654	312	239	1,23
Říčky	549789	333	311	156	10	1,22
Lažany	581909	388	385	179	40	1,16
Žatčany	584240	763	777	326	96	1,09

□□□□□ Syntetické vymezení funkčních území

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Žabčice	584231	1580	1613	717	285	1,09
Křtiny	581828	795	803	349	215	1,01
Medlov	583367	649	682	277	278	1,00
Veverské Knínice	584118	908	924	382	151	0,98
Svinošice	582433	346	313	149	17	0,97
Neslovice	583481	866	903	361	149	0,88
Mělčany	583375	469	492	225	45	0,87
Prštice	583707	930	932	441	80	0,85
Židlochovice	584282	3438	3554	1562	1373	0,83
Šaratice	593613	1007	1013	463	110	0,81
Bukovinka	581453	474	451	208	18	0,81
Hrušky	593079	762	767	332	49	0,78
Blučina	582859	2180	2172	1029	651	0,73
Slavkov u Brna	593583	6109	6227	2912	3756	0,72
Vážany nad Litavou	593664	681	690	308	78	0,71
Milešovice	593320	660	673	266	46	0,70
Újezd u Černé Hory	582557	239	247	125	11	0,68
Pravlov	583693	572	559	256	67	0,68
Zastávka	584207	2416	2495	1013	1143	0,67
Čebín	582913	1668	1710	747	380	0,65
Nosislav	584720	1259	1295	583	132	0,64
Adamov	581291	4521	4624	1998	842	0,62
Otnice	593478	1463	1453	695	339	0,60
Habrůvka	581569	386	374	165	22	0,54
Unkovice	584061	676	683	309	30	0,49
Javůrek	583154	254	255	110	34	0,49
Chudčice	583111	813	833	348	75	0,43
Vranovice	585033	2046	2052	958	280	0,42
Němčičky	583472	294	329	140	104	0,42
Lovčičky	593265	585	582	264	20	0,39
Babice u Rosic	582808	658	668	268	28	0,37
Moravské Bránice	583421	972	980	445	156	0,35
Trboušany	584011	337	330	175	23	0,34
Dolní Kounice	582956	2344	2446	1044	326	0,33
Přísnovice	583731	833	815	373	121	0,30
Hvozdec	583090	257	262	125	19	0,26
Domašov	582964	639	623	289	240	0,21
Pohořelice	584801	4587	4609	2198	3183	0,18
Veverská Bítýška	584100	3045	3076	1417	1196	0,15
Šitbořice	584932	1914	1921	874	380	0,15
Bošovice	592919	1156	1154	583	69	0,12
Borkovany	584339	742	766	300	66	0,09
Nížkovice	593435	655	665	284	87	0,08
Heršpice	550213	737	710	348	46	0,02
Hradčany	583065	590	580	272	142	0,00
Kobeřice u Brna	593141	661	662	305	55	-0,01
Sentice	583847	587	582	239	64	-0,03
Nové Bránice	583511	669	705	305	207	-0,06
Šebrov-Kateřina	582476	767	773	323	105	-0,07
Malhostovice	583341	912	915	381	28	-0,08
Přibice	584843	1059	1059	458	75	-0,10
Vysoké Popovice	584177	679	666	296	80	-0,12
Hlína	583022	272	311	134	46	-0,14

□□□□□ Syntetické vymezení funkčních území

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Velké Němčice	585009	1743	1752	785	395	-0,18
Drásov	582972	1456	1440	692	976	-0,18
Milonice	582077	188	203	81	26	-0,20
Tišnov	584002	8711	8663	3772	3703	-0,26
Jezeřany-Maršovice	594211	761	760	346	77	-0,27
Všechnovice	584169	232	218	103	75	-0,28
Hodějovice	593044	905	922	400	408	-0,37
Křižanovice	593222	752	763	370	133	-0,38
Kratochvilka	583235	445	444	178	22	-0,40
Velké Hostěrádky	584991	455	463	217	54	-0,44
Ivaň	584517	709	704	326	74	-0,49
Křepice	584592	1270	1307	578	78	-0,51
Cvrčovice	550272	606	615	284	360	-0,52
Rudka	583804	374	358	158	8	-0,56
Příbram na Moravě	583715	558	581	197	26	-0,56
Němčany	593371	735	720	330	38	-0,60
Kašnice	550256	212	232	89	21	-0,60
Klobouky u Brna	584550	2296	2372	987	610	-0,61
Braníšovice	593834	548	550	231	357	-0,61
Lukovany	583324	547	561	233	77	-0,64
Zakřany	584185	734	735	325	180	-0,67
Zbýšov	584223	3711	3870	1516	399	-0,70
Nikolčice	584711	783	798	348	54	-0,70
Vlasatice	585025	779	796	322	70	-0,72
Kupařovice	583243	263	272	129	5	-0,75
Loděnice	594377	459	471	214	40	-0,76
Malá Lhota	582034	155	140	65	15	-0,78
Lažánky	583260	686	706	320	80	-0,82
Malešovice	583332	496	514	250	61	-0,84
Černá Hora	581496	1979	1917	850	839	-0,85
Litostrov	583308	112	124	44	17	-0,86
Ivančice	583120	9362	9571	4016	2976	-0,99
Braníškov	582875	188	195	84	14	-0,99
Předklášteří	549746	1430	1451	587	530	-1,01
Troskotovice	594962	633	653	258	58	-1,07
Štěpánovice	583961	452	455	203	21	-1,09
Závist	586005	142	134	59	5	-1,65
Odrovice	583529	193	207	78	12	-4,02
Brno	582786	369158	384277	175482	268741	-

Tab. 2: Vybrané charakteristiky Brněnské metropolitní oblasti (Zdroj: vlastní výpočty; SLDB, 2011, MF ČR, 2012)

BMO	počet obcí	trvale bydlící obyvatelstvo	obvykle bydlící obyvatelstvo	ekonomicky aktivní obyvatelstvo	obsazená pracovní místa	průměrná populační velikost obce
obce celkem	167	592344	609114	277345	335012	3647
obce bez Brna	166	223186	224837	101863	66271	1354
Brno	1	369158	384277	175482	268741	-

Podíl BMO na celkovém počtu obyvatel ČR (2011)

5,84 %

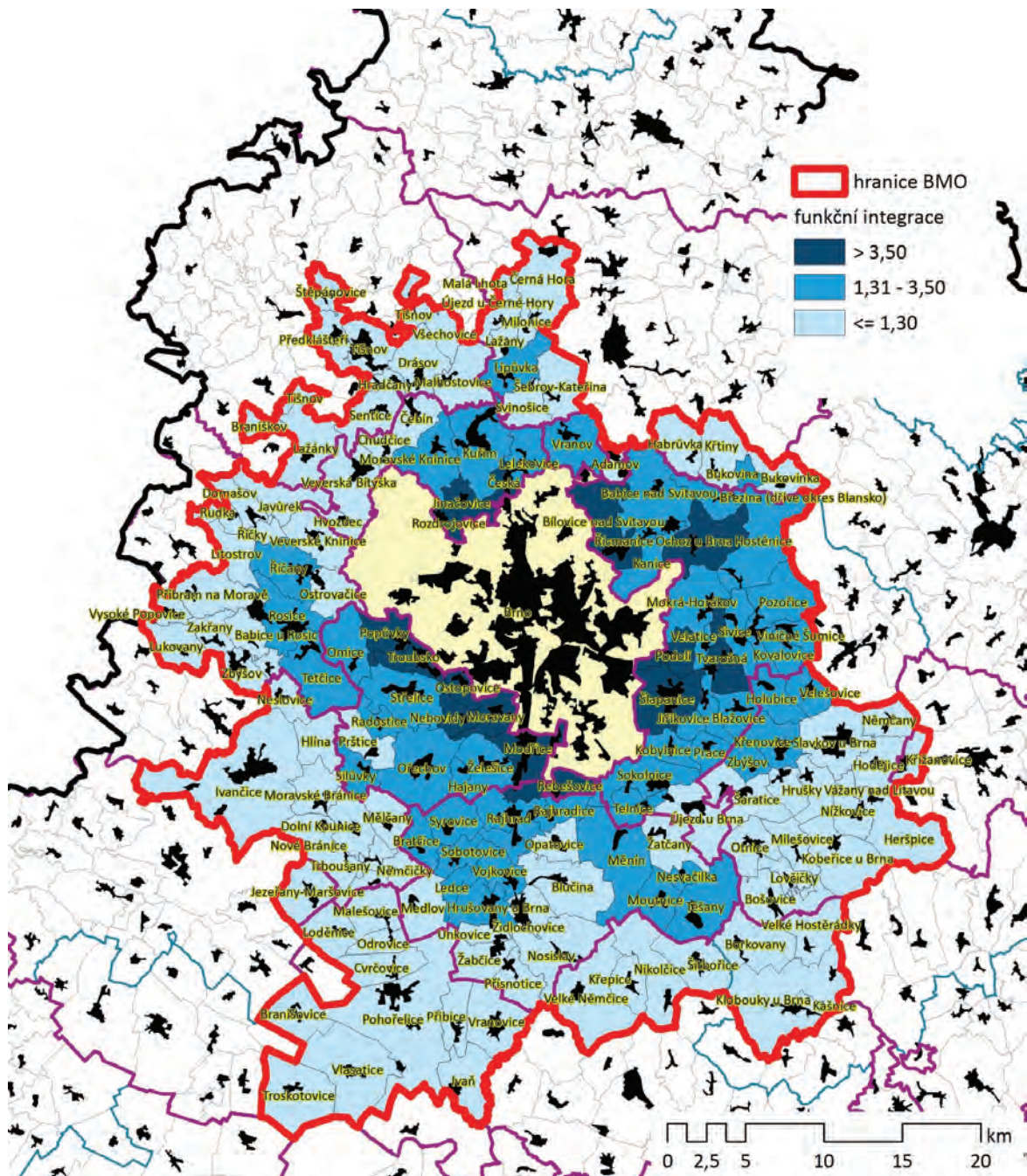
Podíl BMO na celkovém počtu OPM v ČR (2011)

7,39 %

□□□□□ Syntetické vymezení funkčních území

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Obr. 49 Vymezení Brněnské metropolitní oblasti

□□□□□ Syntetické vymezení funkčních území

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Jihlavská sídelní aglomerace

Tab. 3: Vybrané ukazatele obcí zahrnutých do JSA (včetně Jihlavy); řazení dle hodnoty syntetického ukazatele funkční integrace (Zdroj: vlastní výpočty; SLDB, 2011, MF ČR, 2012)

obec	kód	trvale bydlící obyvatelstvo	obvykle bydlící obyvatelstvo	ekonomicky aktivní obyvatelstvo	obsazená pracovní místa	ukazatel funkční integrace
Dvorce	506729	184	184	76	14	4,18
Rančířov	587176	372	372	165	76	4,16
Malý Beranov	587486	584	586	285	44	4,15
Bílý Kámen	586889	249	249	140	18	3,99
Rantířov	587788	462	463	205	72	3,97
Vílanec	588156	294	295	132	42	3,93
Čížov	587117	239	239	107	21	3,84
Velký Beranov	588113	1265	1270	639	274	3,70
Plandry	587702	179	179	82	150	3,69
Hybrálec	550281	401	408	209	117	3,56
Smrčná	550299	354	354	162	27	3,29
Hubenov	587222	134	134	70	4	3,28
Střítež	587958	389	390	170	803	3,08
Vyskytná nad Jihlavou	588172	839	842	376	108	2,79
Kostelec	587401	852	891	447	928	2,65
Mirošov	587532	194	196	67	5	2,60
Cerekvička-Rosice	586986	131	131	50	2	2,59
Cejle	586978	442	442	214	32	2,55
Měšín	587508	220	229	80	12	2,49
Věžnice	588130	147	147	79	7	2,38
Ježená	587281	114	123	50	8	2,21
Puklice	587745	770	775	368	148	2,10
Luka nad Jihlavou	587478	2649	2663	1164	455	1,97
Jamné	587249	513	515	214	72	1,93
Vysoké Studnice	588181	399	399	183	35	1,79
Suchá	587982	271	282	128	24	1,66
Větrný Jeníkov	588121	604	611	284	148	1,63
Brtnice	586943	3612	3625	1620	671	1,62
Stonařov	587931	1022	1026	486	152	1,48
Dušejov	587095	414	416	212	115	1,38
Šímanov	588008	202	203	96	10	1,36
Zbinohy	588229	77	77	31	13	1,35
Opatov	587621	186	186	98	14	1,34
Hojkov	587150	153	153	76	9	1,32
Ždírec	588288	338	338	155	78	1,26
Boršov	586927	158	158	75	32	1,25
Bítovčice	586897	432	432	191	25	1,24
Kozlov	587427	443	443	222	45	1,21
Dolní Cerekev	587044	1270	1275	578	140	1,14
Kamenice	587346	1823	1824	821	212	1,09
Kamenná	587362	181	181	84	9	0,97
Jezdovice	587273	251	252	113	6	0,94
Rybné	587826	114	115	45	2	0,81
Dobronín	587028	1845	1872	880	392	0,70
Zhoř	588253	468	469	206	101	0,53

□□□□□ Syntetické vymezení funkčních území

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Zbilidy	588211	179	180	96	22	0,53
Kalhov	587320	128	128	49	7	0,50
Štoky	569593	1725	1738	775	225	0,42
Nadějov	587575	199	199	93	42	0,38
Dudín	587087	172	174	71	5	0,37
Hladov	587125	149	151	68	92	0,36
Třešť	588032	5718	5771	2606	1786	0,27
Dlouhá Brtnice	587010	385	388	170	43	0,23
Věžnička	588148	134	134	53	1	0,16
Milíčov	587524	129	129	53	9	0,16
Ústí	588075	221	221	93	44	0,13
Pavlov	587681	409	410	183	73	-0,14
Polná	587711	5050	5100	2234	1879	-0,23
Otín	587648	76	77	30	6	-0,25
Rohozná	587796	373	374	170	14	-0,32
Stáj	587915	171	171	83	15	-0,37
Dobroutov	587036	257	257	109	23	-0,42
Jersín	587265	188	189	83	42	-0,50
Meziříčko	587516	182	182	66	22	-0,52
Arnolec	586854	155	157	78	10	-0,67
Batelov	586862	2237	2247	999	772	-0,71
Kněžice	590843	1409	1410	649	163	-0,73
Chlum	590711	149	149	53	7	-0,99
Bransouze	590363	249	249	112	17	-1,13
Jankov	561461	36	36	17	0	-1,17
Hodice	587141	723	728	331	235	-1,18
Růžená	587818	333	334	141	28	-1,49
Záborná	588202	231	232	96	11	-1,73
Opatov	591319	729	732	320	127	-1,84
Panenská Rozsídka	587656	147	152	60	5	-1,90
Stará Říše	587923	607	630	273	222	-1,93
Markvartice	587494	210	215	88	43	-1,97
Sedlatice	587877	59	59	22	7	-1,99
Číchov	590487	237	238	105	3	-2,10
Brzkov	586951	280	282	111	62	-2,11
Švábov	547255	66	66	30	7	-2,18
Horní Smrčné	550612	49	49	21	6	-2,40
Bohuslavice	586901	130	132	49	23	-2,41
Radonín	591556	72	72	28	1	-2,75
Brtnička	590371	106	107	40	0	-2,91
Nová Říše	587591	825	834	347	154	-2,94
Doupě	587079	102	102	42	12	-3,00
Svojkovice	587991	55	55	20	5	-3,26
Hrutov	590681	88	88	24	0	-3,30
Vápovice	588105	43	43	16	7	-3,52
Olšany	587613	75	75	25	17	-3,58
Zdeňkov	588245	50	50	18	6	-3,71
Vanůvek	588091	37	37	18	0	-3,72
Řídelov	587851	83	83	34	0	-3,76
Ořechov	587630	68	68	23	7	-3,97
Rozseč	587800	179	179	74	47	-4,04
Dyjice	587109	131	133	55	8	-4,05
Zvolenovice	588261	82	83	35	1	-4,27

□□□□□ Syntetické vymezení funkčních území

Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace

Vystrčenovice	588199	100	100	42	14	-4,43
Krasonice	587443	202	202	88	39	-4,54
Dolní Vilímeč	587061	89	91	41	18	-4,69
Strachoňovice	587940	84	84	34	7	-4,87
Jihlava	586846	49030	50075	22875	38499	-

Tab. 4: Vybrané charakteristiky Jihlavské sídelní aglomerace (Zdroj: vlastní výpočty; SLDB, 2011, MF ČR, 2012)

JSA	počet obcí	trvale bydlící obyvatelstvo	obvykle bydlící obyvatelstvo	ekonomicky aktivní obyvatelstvo	obsazená pracovní místa	průměrná populační velikost obce
obce celkem	103	101622	103045	46654	50612	1000
obce bez Jihlavy	102	52592	52970	23779	12113	519
Jihlava	1	49030	50075	22875	38499	-

Podíl JSA na celkovém počtu obyvatel ČR (2011)

0,99 %

Podíl JSA na celkovém počtu OPM v ČR (2011)

1,12 %

Obr. 50 Vymezení Jihlavské sídelní aglomerace

